

OPISYAL

Manual ti Agmaneho HAWAII

KARAMAN
Dagiti Kumpleto a Salsaludsod
ti Eksamen Ken Sungbat
Manipud
Estado ti Hawaii
Dept. ti Transportasyon

ILOCANO

\$5.20

DAGITI OPISINA A PAGPALISENSIYAAN TI AGMANEHO

Ciudad ken County ti Honolulu

<http://www.honolulu.gov/csd/dlicense.html>

Oras ti Operasyon Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 8:00 a.m. agingga 4:00 p.m.

Oras ti Eksamen 8:00 a.m. agingga 3:30 p.m.

Honolulu - Kapalama Hale, 925 Dillingham Boulevard, Suite 101A Telepono 768-9100

Downtown, 1000 Fort Street Mall (renewals ken duplicates, 8:00 a.m.-4:00 p.m.),
Telepono 768-4145

Hawaii Kai Town Center, 6600 Kalanianaʻole Highway #101, (renewals ken duplicates,
8:00 a.m.-4:00 p.m.), Telepono 768-4800

Aiea - Pearlridge Shopping Center, 98-1005 Moanalua Road 244B (renewals ken
duplicates, 9:00 a.m. - 5:00 p.m.), Telepono 768-5000

Kaneohe - Koolau Center, 47-388 Hui Iwa Street, Telepono 239-6301

Windward City Shopping Center, 45-480 Kaneohe Bay Drive C06 (renewals ken
duplicates, 8:00 a.m. - 4:00 p.m.), Telepono 768-4100

Kapolei - 1000 Uluohia Street, Telepono 768-3100

Wahiawa - 330 North Cane Street, Telepono 768-4054

Waianae - 85-670 Farrington Highway (Lunes ken Miyerkules), Telepono 768-4222

County ti Hawaii

Bisitaen ti <http://www.hawaiicounty.gov/finance-dl-general-info>

Oras ti Operasyon Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 8:00 a.m. agingga 4:00 p.m.

Oras ti Eksamen 8:00 a.m. agingga 3:00 p.m.

Hilo Office, 349 Kapiolani Street, Telepono 961-2222

West Hawaii Civic Center, 74-5044 Ane Keohokalole Highway, Telepono 323-4800

Naalehu Office, 95-5355 Mamalahoa Highway, Telepono 854-7214 (Martes ken
Miyerkules babaen ti appointment lang)

Pahoa Office, 15-2615 Keaau-Pahoa Road, Telepono 965-2721 (L-B 8:00 a.m. - 3:30 a.m.)

Waimea Center, 65-1158 Mamalahoa Highway Suite 1-A, Telepono 881-3488

County ti Maui

Bisitaen ti https://www.mauicounty.gov/1328/Motor-Vehicle-Licensing_wenno_telepono 808-
270-7363

Oras ti Operasyon Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 8:00 a.m. agingga 4:00 p.m.

Ti written test ken mapasamak manipud 8:00 a.m. agingga 3:30 p.m.

Kahului Service Center, Maui Mall, 70 E. Kaahumanu Avenue, Suite A17

Lahaina, Lahaina Gateway, 335 Keawe Street, Suite 209

Pukalani, Hannibal Tarvares Community Center, 91 Pukalani Street

Kihei, Kihei Community Center, 303 East Lipoa Street

Hana, County Public Works Office, Hana Hwy & Uakea Road, M-F, 8:00-10:45 a.m. &
12:00 p.m. agingga 3:30 p.m. Telepono 248-7280

Molokai, Mitchell Pauole Center, 100 Ailua Street, Telepono 553-3430

Lanai, 309 Seventh Street #101, M-F nu holidays 8:00 a.m. agingga 11:00 a.m. & 1:00
p.m. agingga 4:00 p.m. Telepono 565-7878

County ti Kauai

Bisitaen ti <https://www.kauai.gov/DriversLicense>

Oras ti Operasyon Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 7:45 a.m.
agingga 4:00 p.m.

Lihue Civic Center, Kapule Building, 4444 Rice Street Suite 480, Telepono 241-4242

(c) Copyright 1977, 2006 Direktor ti Transportasyon, State ti Hawaii
Awan ti aniaman a paset daytoy a manual ti mabalina kopyaen iti aniaman
a kita nu awan ti nakasurat a pammalubos ti Direktor ti Transportasyon
ti State ti Hawaii. Naiprinta ken naipablaak babaen ti Hagadone Printing
Company, Inc.

274 Puuhale Road, Honolulu, Hawaii 96819, Telepono 847-5310

EXECUTIVE CHAMBERS
HONOLULU

DAVID Y. IGE
GOBERNADOR

Aloha,

Maadalmon ti saan nga agbayag dagiti kababalin ken akuem dagiti responsibilidad ti panagmaneho kadagiti kalkalsada iti Estado tayo. Iti panagmanehom, kiddawek a surutem dagiti linlinteg ti trapiko tayo ken patauden dagiti natalged nga kababalin ti panagmaneho. Kiddawek nga imulam iti panunotmo nga addaan ka iti legal ken moral a responsibilidad para iti kinatalged dagiti dadduma a tao.

Allukuyenka nga ipakitam ti “aloha spirit” iti panagmanehom. Agbalin a managpasensya, narespeto ken kanayon a nasiput iti kalsada. Ti impormasyon iti daytoy a manual ket isuronaka nga agbalin a natalged ken narespeto a drayber. Kiddawek nga basaem daytoy a nasayaat ken iyaplikar nga inaldaw ti naammoam. Ti panagbalin a nasayaat nga drayber, dagiti dadduma a motorista ket surutenda ti inrugim.

Agbalin a natalged ken ragragsaken ti panagmaneho ditoy napintas nga Estado tayo.

Sipupudno,

DAVID Y. IGE
Gobernador, State ti Hawai‘i

DAGITI RESPONSABLE NGA AHENSYA ken WEBSITES

1. State of Hawaii Departmento ti Transportasyon
Opisina ti Motor Vehicle Safety
<http://hidot.hawaii.gov/highways/library/motor-vehicle-safety-office//>
(Program Coordination)
2. Ciudad ken County ti Honolulu
Department ti Customer Service
www.co.honolulu.hi.us/csd/vehicle
3. Maui County
Departmento ti Finance
www.mauicounty.gov
4. Hawaii County
Departmento ti Finance
Vehicle Registration ken Licensing Division
<http://www.hawaiicounty.gov/finance-vrl/>
5. Kauai County
Departmento ti Finance
<http://kauai.gov/DriversLicense>

NOTA: Para iti kanayonan nga impormasyon kitaen ti uneg ti sango ken likod a kalub.

STATE OF HAWAII DEPARTMENTO TI TRANSPORTASYON

INTRODUKSYON

Daytoy a manual ket naaramid tapno mausar kas giya tapno matulongannaka nga agbalin a naan-annad nga drayber ken tapno matulongannaka nga agbalin a kwalipikado para iti lisensya ti agmaneho ditoy Hawaii. Ti impormasyon nga adda ditoy ket saan a nangat-ngato ngem dagiti linlinteg ti estado wenno dagiti ordinansya ti county wenno aniaman a naadaw a pagannurutan wenno regulasyon.

Dagiti kanayonan a manual ket magatang kadagiti opisina ti paglisensyaan ti agmaneho.

Adda met ti nakasina a **Motorcycle Operator Manual**, DOTH2053, tapno mangipaay ti mas kumprehensibo a pannakabinsa-binsa dagiti linteg ken nu kasano ti pamay-an maipapan kadagiti motorsiklo.

Adda met ti nakasina a **Driver's Manual para ti Commercial Vehicle Driver Licensing**, DOTH2044, tapno mangisagana kadagiti drayber a pumasa manipud ti knowledge ken skills test tapno makaala ti commercial driver's license.

Sagpaminsan maaramid dagiti panagbaliw kadagiti patakaran wenno linlinteg iti nagbabaetan ti pannakaiprinta iti daytoy a manual. Mabalinmo a kitaen ti kabaraonan nga impormasyon kadagiti nakalista a web site iti Panid 4. Dagitoy a site ket mangipaay kadagiti detalye maipapan kadagiti dokumento a kasapulan tapno mangpaneknek ti kinasiasino, petsa ti pannakaiyanak, social security number, kinalegal ti presensya idia USA ken kangrunaan a pagnaedan. Ti dadduma a dokumento ket mabalin nga agserbi a pammaneknek iti adu a banag. Kas pangarigan, ti birth certificate ket mabalinna a panekneknan ti legal a nagan ti maysa a tao, petsa ti pannakaiyanak ken kinalegal ti presensya. Dua a dokumento ti kasapulan a mangpaneknek ti kangrunaan a pagnaedan. Dagiti detalye maipapan ti maakseptar a dokumento a mangpaneknek ti kinasiasino, petsa ti pannakaiyanak, social security number, kinalegal ti presensya ken kangrunaan a pagnaedan ket masarakan idia web site <http://hidot.hawaii.gov/hawaiiis-legal-presence-law/>. Ti kanayonan nga impormasyon ket masarakan idia Hawaii Administrative rules 19-122 idia web site <http://hidot.hawaii.gov/highways/home/doing-business/hawaii-administrative-rules/>.

TI MANUAL TI AGMANEHO PARA ITI ESTADO TI HAWAII

MENSAHE MANIPUD TI GOBERNADOR	3
LISTAAN DAGITI RESPONSABLE NGA AHENSYA	4
INTRODUKSYON.....	6
LISTAAN DAGITI NILAON.....	7
KAIPAPANAN DAGITI TERMINO	8
Kapitulo I Panaglisensya dagiti Agmaneho	10
Kapitulo II Vehicle Equipment ken Inspeksyon.....	18
Kapitulo III Panangiparehistro ti Luga.....	21
Kapitulo IV Ti Drayber.....	24
Kapitulo V Dagiti Linteg Trapiko, Ordinansya, Patakaran ken ...	
Regulasyon	26
Kapitulo VI Dagiti Signal, Senyal ken Marka dagiti Kalsada.....	33
Kapitulo VII Dagiti Pamay-an nu adda Aksidente.....	52
Kapitulo VIII No Fault Insurance—Responsibilidad a Pinansyal	53
Kapitulo IX Arak ken Dadduma a Droga	55
Kapitulo X Dagiti Pamay-an ti Naan-nad a Panagmaneho	57
Kapitulo XI Dagiti Truck, Bus ken Motorsiklo	85
Kapitulo XII Kinatalged Dagiti Tao a Magmagna iti Kalsada.....	95
Kapitulo XIII Kinatalged ti Panagbisikleta	97
APPENDIX	
Dagiti Saludsod nga addaan ti Ilustrasyon	99
Lokasyon dagiti Opisina ken Pasilidad, Oras ti Operasyon ken	
Numero dagiti Teleponoiti	uneg ti kalub a sango ken likod

DAGITI KAIPAPANAN TI TERMINO

Nabaybay-an a Lugan	Aniaman a lugan a naibati iti highway a nabaybay-an iti nasurok a 24 nga oras.
Emergency a Lugan	Aniaman a lugan ti departamento ti pulis ken puor wenno pederal nga ahensya nga addaan ti agpadpada a serbisyo ken aniaman nga ambulansya ti pederal, estado ken county ken aniaman a pribado a lugan a nairanta babaen ti ordinansya, addaan ti usto nga asul wenno nalabbaga nga aggilap-gilap a silaw ken uni a mangpakdaar.
Bisikleta	Maysa a paglugaran nga addaan dua wenno tallo a pilid nga addaan diametro a 16" wenno dakdakkal pay a patarayan babaen ti pigsa ti tao.
Bus	Ti lugan a nairanta a mangkarga ti nasurok a sangapulo a pasahero ken mausar para ti transportasyon dagiti tattao.
Business District	Ti lugar a kaabay ken karaman ti highway nga adda iti uneg ti innem a gasut a piye iti igid ti highway nga addaan kadagiti establisimiento a mausar para iti negosyo wenno para kadagiti gandat ti industriya a mang-okupado ti saan a nababbaba ngem tallo gasut a piye a paraangan iti maysa a paset wenno tallo gasut a piye nu pagtipunen ti agsumbangir iti highway.
Commercial Motor Vehicle	Para kadagiti gandat ti panaglisensya ti agmaneho, ti kayat a saoen ti motor vehicle wenno kumbinasyon dagiti motor vehicle a mausar iti komersiyo para iti pannakaibiyahen dagiti pasahero wenno sanikwa: (1) Nu ti lugan ket addaan ti gross combination weight rating a 26,001 wenno ad-adu pay a pounds karaman ti (dagiti) naipaguyod a banag nga addaan ti gross vehicle weight rating a nasursurok ngem 10,000 pounds; (2) Nu ti maymaysa a lugan ket addan ti gross vehicle weight rating a 26,001 wenno ad-adu pay a pounds; (3) Nu ti lugan (aniaman a GVWR), ket nairanta a mangilugan ti sangapulo ken innem wenno ad-adu pay a pasahero karaman ti agmaneho; wenno (4) Nu ti lugan, (aniaman a GVWR), ket mausar para ti transportasyon dagiti mabalin a makadangran a materyales nga agkasapulan ti karatula. Para kadagiti gandat ti regulasyon ti motor carrier, ti kayat a saoen ti aniaman a self-propelled wenno towed motor vehicle a mausar idia highway para iti komersiyo a mangilugan kadagiti pasahero wenno sanikwa nu ti lugan— 1) Ket addaan ti gross vehicle weight rating wenno gross combination weight rating, wenno gross vehicle weight wenno gross combination weight, a 10,001 pounds wenno ad-adu pay, aniaman ti dakdakkal; wenno (2) Nairanta wenno mausar a mangilugan ti nasurok nga 8 a pasahero (karaman ti dryber) a masuweldoan; wenno

- (3) Nairanta wenno mausar a mangilugan ti nasurok a 15 a pasahero, karaman ti drayber, ken saan a mausar a mangilugan kadagiti pasahero a masuweldoan; wenno
 (4) Mausar a pakailuganan ti mabalin a makadang-ran a materyal nga addaan kantidad nga agkasapulan ti karatula.

Commercial Driver's License	Ti lisensya nga ited ti estado wenno dadduma License nga hurisdiksyon kas maiyannatup kadagiti pagalagadan nga nilaon ti 49 CFR Part 383 para ti maysa nga indibidwal nga mangited pammalubos para ti maysa nga indibidwal nga mangpataray ti maysa a klase ti lugan a pangkomersiyo.
Crosswalk	Ti paset ti kalsada iti ayan ti interseksyon nga adda iti uneg ti pagsilpoan dagiti lateral lines ti bangketa iti agsumbangir a paset ti highway a narukod manipud kadagiti igid ti bangketa wenno, nu awan ti bangketa, manipud kadagiti igid ti maballasiw a kalsada; wenno aniaman a paset ti kalsada iti ayan ti interseksyon wenno sadino man a nalawag a namarkaan a pagballasiwan dagiti tao babaen kadagiti linya wenno dadduma a marka iti rabaw ti kalsada.
Drayber	Tunggal tao nga agmaneho wenno ti addaan ti aktwal a pisikal a kontrol iti lugan.
Gross Vehicle Weight Rating	Ti kinadagsen ti lugan ken inayon pay diay load-carrying capacity ti lugan.
Highway	Ti entero a nagbaetan dagiti linya a beddeng ti tunggal kalsada a menmentenaren ti publiko ken nu aniaman a paset daytoy ket nakalukat para ti usar ti publiko para kadagiti gandat ti panagbiyahe dagiti lugan.
Safety Zone	Ti opisyal a lugar wenno espacio a naituding iti ayan ti kalsada nga eksklusibo nga usaren dagiti magmagna a tattao ken daytoy ket protektado wenno namarkaan tapno makita a nasayaat.

NOTA: Dagiti kanayonan nga kaipapanan dagiti termino ket masarakan idia The Statewide Traffic Code, Hawaii Revised Statutes 291C and 286-2, HRS. Kitaen ti web site <http://capitol.hawaii.gov/>.

KAPITULO I PANAGLISENSYA DAGITI DRAYBER

DAGITI TATTAO A SAAN A MASAPUL NGA AGLISENSYA

SAANKA A MASAPUL A MANGALA TI HAWAII DRIVER'S LICENSE:

1. Nu sika ket empleyado ken agmanmaneho ti lugan a kukua ti pederal a gobyerno a saan nga umannatup idia kay papapanan ti commercial motor vehicle (dagiti pederal a bombero ken dagiti military nga aktibo ti serbisyo ket saan nga agkasapulan) ken addaan ti balido a lisensya ti panagmaneho nga inted ti ahensya ti pederal nga gobyerno.
2. Nu sika ket agtawen ti sangapulo ken tallo wenno laklakay pay ken operator ti aniaman a makina ti kalsada, farm tractor wenno dagiti makina para ti agrikultura a temporaryo a magna iti highway.
3. Nu sika ket agtawen ti saan a bumaba ti sangapulo ken walo ken addaanka ti balido a lisensya ti agmaneho a kaibatugan ti Hawaii Class 1, 2 wenno 3 a lisensya ti agmaneho nga inted ti aniaman nga estado ti United States, District of Columbia, The Commonwealth of Puerto Rico, U.S. Virgin Islands, American Samoa, Guam, probinsya ti Dominion of Canada, wenno ti Commonwealth of the Northern Mariana Islands. Dagiti compact foreign drivers' licenses a nakadwaan ti International Driving Permit nga inted ti sabali a hurisdiksyon ket balido iti maysa a tawen.
4. Nu saanka a residente ken agtawen ti saan a bumaba ti dua-pulo ken maysa ken addaan ti balido a lisensya ti agmaneho nga inted ti aniaman nga estado ti United States, District of Columbia, probinsya ti Dominion of Canada, wenno Mexico.

NOTA: Dagiti compact foreign drivers' licenses a nakadwaan ti International Driving Permit nga inted ti sabali a hurisdiksyon ket balido ti maysa a tawen manipud ti petsa ti isasangpetmo (ti umuna a port of entry-m) iti United States.

SIASINO TI SAAN A MAKAPAGLISENSYA

Saanka a mabalin nga aglisensya tapno makamaneho ti lugan iti uneg ti Hawaii:

1. Kabayatan ti tiempo a nasuspende ti lisensyam wenno nu kinansela ti korte.
2. Iti uneg ti dua a tawen kalpasan a nasentensyaanka a nagmaneho nga nakainom ken awanan ti lisensya.
3. Malaksid nu pimmasaka idia kay kasapulan nga eksaminasyon.
4. Nu kasapulan a mangalaka ngem saanmo a matun-oy dagiti linlinteg ti pinansyal a responsibilidad.
5. Nu ti examiner dagiti agmaneho ket addaan ti nasayaat a gapuanan a mamati a sika a gapu ti pisikal wenno or mental a kinabaldado ket saan a makabael a mangimaneho ti lugan a sia-annad kadagiti kalsada.
6. Nu sika ket agtawen ti nagbaetan ti 16 ken 18 nga awan pammalubos ti (dagiti) nagannak, wenno tagabantay kas nailanad kadagiti dokumento ti legal custody.
7. Nu sika ket agtawen ti nababbaba ngem 16.
8. Nu sika ket saan a kwalipikado kas kuna ti linteg iti pisikal wenno mental.
9. Nu addaanka kadagiti saan pay a nasolbar a panaglabsing iti trapiko.

TI PAKAAM-AMMOAN TI KINATAO KEN KINALEGAL TI PRESENSYA

Ti baro a kasapulan para ti seguridad ti panaglisensya ti drayber kas mainaig iti pakaam-ammoan ti kinatao ken kinalegal ti presensya iti daytoy a pagilyan ket nagrugi idi Marso 5, 2012. Siasinoman a mangal-ala ti baro wenno agpabaro ti lisensya para ti panagmaneho ket kasapulan a mangipaay ti orihinal wenno sertipikado a kopya ti saan a bumaba ti maysa kadagiti sumaganad a dokumento tapno mapatalgedan ti pakaam-ammoan ti kinatao ken kinalegal ti presensya iti USA.

Daytoy nga ebidensya ket kiddawen ti Pederal a Linteg a maipresentar tunggal 16 a tawen wenno tunggal agpabaro (labsan ti maysa a panagpabaro) para iti Real ID compliant license wenno tunggal panagpabaro ti lisensya, no ti legal a presensya ket temporaryo.

Dagiti nagan iti amin a dokumento ket masapul nga agpapada. No agduma, masapul nga mangisumiteka iti dokumento a mangikonektar iti dayta a nagan kas iti marriage certificate wenno dokumento manipud korte.

Dagiti kadawyan a maakseptara dokumento a mangpaneknek ti **Legal a Nagan, Petsa ti Pannakaiyanak ken Legal a Presensya** ket: birth certificate wenno balido a U.S. passport, **Social Security Number: Social Security Card, Kangrunaan a Pagnaedan idiaiy Hawaii** (kasapulan ti dua a dokumento: tunggal maysa ket masapul nga addaan ti naganmo ken ti kangrunaan nga addressmo iti Hawaii): maysa nga agdama a utility bill, telephone bill, bank statement wenno medical statement. Ti kangrunaan nga address ket isu ti lugar nga agdama a pagnaadam uray nu ti lokasyon ti pagnaadam ket temporaryo.

Ti kanayonan nga impormasyon maipapan kadagiti maakseptar a dokumento ket mabalin a maala idiaiy web site: <http://HIDLDocs.com>

Dagiti dokumento a mausar a mangipakita ti kangrunaan a pagnaadam ket masapul nga addaan ti naganmo ken ti kangrunaan nga address iti Hawaii.

Dagiti drayber a mangpili a saan a mangipaay iti social security number na wenno saan a makaipaay iti dayta ket mabalin a makaala ti limitado a driver's license. Daytoy a lisensya ket balido laeng para iti panagmaneho. Saan a maakseptar kas maysa a dokumento ti pakaammoan ti kinatao para kadagiti gandat a pederal, kas panaglulan iti eroplano.

DAGITI TIPO TI LISENSYA

Instruction Permit - Ti instruction permit ket palubosannnaka nga agmaneho ti lugan nu adda mangbantay kenka a sabali a drayber nga agtawen ti saan a bumaba ti 21 ken addaan ti lisensya a mangmaneho iti kasta a tipo ti lugan. Iti amin a lugan malaksid iti motorsiklo, ti lisensyado nga drayber ket masapul nga agtugaw idiaiy kannawan a tugaw iti sango. Masapul nga agtawenka ti saan a bumaba ti 15 tapno agbalin a kwalipikado para iti instruction permit. Nu agtawenka ti 18, kitaen ti seksyon ***Driving by Minors***.

Provisional license – Nu agtawenka ti 18, masapul nga agmanehoka iti babaen ti provisional license iti saan a bumaba ti 6 a bulan sakbay nga agbalin ka a kwalipikado para iti class 3 driver's license. Kitaen ti seksyon ti ***Driving by Minors***.

Moped license (class 1) – Masapul nga addaanka ti class 1 a lisensya tapno makamaneho ti moped ditoy kalkalsada ti Hawaii. Masapul a pumasaka idiaiy special knowledge test ken ti off-street skills test. Kitaen diay Motorcycle Operator Manual a masarakan iti uray ania nga opisina a paglisensyaan ti agmaneho.

Motorcycle license (class 2) – Masapul nga addaanka ti class 2 a lisensya tapno makapagmaneho iti motorsiklo kadagiti kalsada ti Hawaii. Masapul a pumasaka idiaiy special knowledge test ken ti off-street skills test. Kitaen diay Motorcycle Operator Manual a masarakan iti uray ania nga opisina a paglisensyaan ti agmaneho.

Driver's License (class 3) – Tapno makaala iti class 3 a lisensya, masapul nga agtawenka iti saan a bumaba iti 17. Nu agtawenka iti 18, masapul a kumpletoem ti serye ti licensing program a mangipalubos kenka a mangpataud kadagiti kababalin ti panagmaneho iti nabiit a panawen bayat ti panagurnongmo ti kapadasan ken panagnakem. Kitaen ti seksyon ti Driving by Minors.

Larger Class License – Dagiti dadduma a class licenses ket kasapulan nu agmanehoka kadagiti dadduma a tipo dagiti lugan. Masapul nga agtawenka iti saan a bumaba ti 21 sakbay nga anggayangayka a mangala ti aniaman kadagitoy a lisensya. Tunggal class wenno rekomendasyon ket agkasapulan ti espesyal nga eksamen. Kitaen ti seksyon ti Category 4 License. Kitaen ti Hawaii Commercial Driver's License manual tapno makaala ti commercial driver's license.

Limited Purpose license – Nu ti maysa nga aplikante ket agkedked wenno saan a makaipaay ti social security number, ti aplikante ket kwalipikado para iti pannakaited ti limited purpose instruction permit, limited purpose driver's license wenno limited purpose provisional driver's license apaman a matun-oy na amin nga kasapulan. Daytoy a lisensya ket saan a mabalin para kadagiti opisyal a gandat ti pederal, kas iti panagsakay iti eroplano. Saanna met a patalgedan ti kinakwalipikado tapno makatrabaho, agrehistro ti botatante wenno pangpubliko a benepisyo. Daytoy ket maysa laeng a lisensya ti panagmaneho ti maysa a lugan. Kitaen ti 286-104.5, HRS para iti kanayonan nga impormasyon.

DAGITI KASAPULAN NGA EKSAMEN SAKBAY A MAKAAALA ITI LISENSYA TI DRAYBER WENNO INSTRUCTION PERMIT

Maikkanka kadagiti sumaganad nga eksamen nu anggayangayka a mangala ti lisensya ti drayber wenno instruction permit:

1. Ti eksamen ti panagkita
2. Ti eksamen ti pannakaammo mainaig kadagiti pagaladan iti kalsada ken kadagiti aparato a mangkontrol ti trapiko
3. Maysa a praktikal nga eksamen iti kalsada

Ti eksamen ti pannakaammo ken ti kalsada ket mabalin a saan nga alaen dagiti aplikante para iti class 1 agingga 3 a lisensya nu ti aplikante ket agtawen ti saan a bumaba iti 18 ken addaan ti balido a lisensya ti agmaneho nga inted ti sabali nga estado ti United States, ti District of Columbia, ti Commonwealth of Puerto Rico, American Samoa, Guam, probinsya ti Dominion of Canada, wenno ti Commonwealth of the Northern Mariana Islands, wenno ti pagilyan nga addaan ti reciprocal licensing agreement iti Hawaii. Dagiti agpabaro ti lisensya ket mabalin met nga saan nga aglisensya.

DAGITI HAWAII LICENSES

Nu nagballigi a nakumpleto dagiti proseso ti panaglisensya, maikkanka iti lisensya iti drayber a kapada ti sumaganad.

Ti lisensya ket aglaon ti impormasyon a kairamanan ti numero ti lisensyam a drayber, petsa ti pannakaiyanak, dagiti petsa ti pannakaited ken panagpaso, dagiti pisikal a kababalin kas iti kolor ti buok ken seks, class ti lisensya ken dagiti rekomendasyon a mangilanad nu ania a tipo ti lugan ti lisensyado a manehoen ti drayber, ken aniaman a pakalimitaran ti lisensya, kas koma ti kasapulan para iti corrective lenses.

Ti lisensya ket ilanadna pay nu ti drayber ket agtawen ti nababba ngem 21, maysa a commercial driver ken nu isu ket nagited ti pammalubos nga agbalin nga organ donor wenno addaan ti advance healthcare directive.

Lisensya ti agtawen nababbaba ngem 21

Lisensya ti agtawen nasurok ngem 21

TI PANAGMANEHO DAGITI MINORS

Ti impormasyon ti Hawaii's graduated licensing program ket masarakan idiai hidot.hawaii.gov/highways/files/2013/01/Hawaii-Graduated-Licensing-Brochure.pdf

- Dagiti tattao nga agtawen ti nababbaba ngem 18 ket kasapulan a mangipaayda ti nakasurat a pammalubos manipud ti (kadagiti) nagannakda wenno legal guardian malaksid nu addaan asawa wenno nawayan.
- Ti kababaan nga edad tapno makaala ti instruction permit ket 15^{1/2} nga edad.
- Masapul a pumasaka iti preliminary examinations babaen ti panangala ti vision screening test ken ken ti eksamen dagiti rules of the road.
- Mabalinka nga agmaneho ti lugan iti uray ania nga highway uray instruction permit laeng ti adda kenka nu adda kadwam nga drayber nga adda lisensya na nga agtawen ti saan nga nababbaba ngem 21. Nu nagbaetan dagiti oras nga 11:00 p.m. ken 5:00 a.m., masapul nga ti kadwam ket nagannakmo wenno guardian.
- Amin nga pasaherona ket masapul nga agusar ti safety belts wenno child restraints.
- Masapul nga addaanka ti balido nga instruction permit iti uneg ti 180 nga aldaw sakbay nga agaplay para iti provisional license.
- Ti kababaan nga edad tapno makaala ti provisional license ket 16.
- Masapul a makumpletom ti State certified driver's education course ken agiskwela tapno maaddaan ti wheel certificates.
- Masapul a pumasaka iti road test.
- Ti provisional license mo ket palubosannaka a mangibiyah ti maysa laeng a tao nga addaan edad nga 18 a saan a miyembro ti pamilyam.

- Nu addaanka ti provisional license, mabalinka nga agmaneho iti nagbaetan ti 11:00 p.m. ken 5:00 a.m. laeng nu adda kadwam a nagannak nga adda lisensyana wenno guardian malaksid nu agmaneho ka a mapan ken agawid manipud trabaho wenno agmanehoka manipud iti school-authorized activity. Kabayatan dagitoy nga oras, saanka a mabalin nga mangibiyahen ti nasursurok ngem maysa a tao nga addaan edad a nababbaba ngem 18 malaksid nu kadwam ti nagannakmo wenno guardian.
- Amin nga pasaherona ket masapul nga agusar ti safety belts wenno child restraints.
- Masapul nga addaanka ti provisional license iti uneg ti innem a bulan sakbay nga agaplay ka para iti lisensya ti drayber.
- Ti kababaan nga edad tapno makaala ti lisensya ti drayber ket 17.

DAGITI KATEGORIA TI DRIVER'S LICENSE

Class	Tipo ti Lugan
1	Mopeds
2	Motorsiklo ken motorscooters.
3	Aniaman a single vehicle nga addaan GVWR ti 18,000 pounds wenno basbassit ken dagiti lugan a nairanta nga mangibiyahen ti 15 wenno basbassit pay a pasahero, kairamananen ti drayber. Ti autocycle ket maysa motorsiklo nga addaan ti manibela ken ti panagtugaw ket saan a masapul a nakakayang dagiti saka ti drayber ken daytoy ket nadisenyo nga agbiyahen iti daga nga addaan tallo a pilid.
4	Aniaman a lugan a saan a pangkomersyal.
A (CDL)	Aniaman a kumbinasyon ti lugan nga addaan ti GVWR nga 26,001 pounds wenno dadkakkal pay; Ti GVWR dagiti lugan a maguyod ket nangatangato ngem 10,000 pounds.
B (CDL)	Aniaman a single a lugan nga addaan ti GVWR nga 26,001 pounds wenno dadkakkal, wenno nu ti GVWR iti maguyod a lugan ket saan a nangatangato ngem 10,000 pounds.
C (CDL)	Aniaman a single a lugan wenno kumbinasyon dagiti lugan a makatun-oy kadagiti A wenno B ken nairanta a mangibiyahen ti 16 wenno ad-adu pay a pasahero wenno mausar nga agkarga kadagiti mabalin a makadangran a materyales nga agkasapulan ti karatula.

Rekomendasyon

H (CDL)	Dagiti lugan nga agkarkarga kadagiti mabalin a makadangran a materyales iti kantidad a kasapulan ti karatula.
T (CDL)	Dagiti lugan nga agguayod iti doble wenno triple a trailer.
P (CDL)	Dagiti lugan a nairanta nga mangibiyahen iti 16 wenno ad-adu pay a pasahero kairamananen ti drayber.
N (CDL)	Dagiti lugan a tangke.
X (CDL)	Dagiti lugan a tangke nga agkarkarga kadagiti mabalin a makadangran a materyales iti kantidad nga agkasapulan ti karatula.
S (CDL)	Bus ti eskwelaan

Dagiti endorso ken limitasyon ti CDL ket nakalista iti web page www.fmcsa.dot.gov/regulations/title491/section/383.153

TI PERFORMANCE TEST TI DRAYBER

Masapul nga adda kadwam a mapan iti testing station a drayber nga addaan lisensya ken mangipaay ti lugan a nakakondisyon nga addaan agdama a safety inspection certificate ken awanan ti no-fault insurance card. Amin a depekto ti lugan a mainaig ti kinatalged ket masapul a matarimaan sakbay nga ag-eksamen.

Saanka nga sumyasing kadagiti linteg. Awan ti panang-allilaw a maaramid. Saan a mabalin nga adda pasahero kabayatan iti eksamen.

Uray no mabalinmo nga agmaneho iti maysa nga autocycle uray no category 3 ti lisensyam, saanka a mabalin nga agusar ti autocycle para iti category 3 a performance test.

MOTORSIKLO/MOTORSCOOTER/MOPED NGA EKSAMEN (KATEGORIA 1 ken 2)

Masapul a pumasaka iti maysa nga espesyal a written examination para iti motorsiklo /motorscooter ken ti off-street nga skills test. Karaman ditoy dagiti saludsod maipapan kadagiti pagaladan ti kalsada, dagiti senyal ti highway ken ti operasyon dagiti motorsiklo. Kasapulan a pumasaka it off-road skills test. Ti impormasyon maipapan iti daytoy nga Motorcycle Operator Manual, nga adda iti aniaman a field office wenno iti web site: <http://hidot.hawaii.gov/highways/library/motor-vehicle-safety-office/>.

LIGHT MOTOR VEHICLE TEST (KATEGORIA 3 A LISENYA)

Ti sumaganad nga eksamen ket maaramid para iti a Category 3 driver's license (dagiti kotse ket lightweight trucks (18,000 pounds GVWR wenno nababbaba) ken dagiti bus a nairanta nga agkarga ti 15 wenno basbassit nga aglugan).

Kasapulan nga ipakitam ti makapnek nga abilidad mo nga:

- mangpa-andar ti luganmo ken agmaneho iti uneg ti business district
- ipakita ti panagparada ti parallel
- ipakita kabayatan ti panagmaneho, ti umno a panagkurba, panagpa-andar, panagsardeng ken dagiti signal.
- kabaelan nga agrugi iti inayad
- ipakita ti ammom ken panagtungpal kadagiti linlinteg ti trapiko ken dagiti ordinansya ken kinatalged ti panagmaneho

KATEGORIA 4 A LISENYA

Masapul a pumasaka iti skills test (eksamen ti panang-inspeksyon ti lugan, basic control skills test ken road test) kas nailanad idiaiy Hawaii Commercial Driver's License Manual. Dagiti kopya iti daytoy a manual ket masarakan iti aniaman nga opisina a paglisensyaan, wenno iti web site

<http://hidot.hawaii.gov/highways/library/motor-vehicle-safety-office/>

PANAG-RENEW TI LISENSYA

Mabalinmo a pabaroen ti lisensyam ti panagmaneho iti aniaman nga opisina a pangalaan ti lisensya ti drayber ti Hawaii. Ti lisensyam ket mabalin a pabaroen ti uneg ti innem a bulan sakbay a madanon ti petsa ti panagpaso daytoy. **TUNGAL HAWAII STATE DRIVER'S LICENSE KET AWAN BISA NA KALPASAN TI PETA TI PANAGPASO DAYTOY. AWAN TI MAITED A TIEMPO TI PAWAYWAY.** Ti lisensyam ket mabalinmo a pabaroen iti uneg ti maysa a tawen kalpasan ti petsa ti panagpaso daytoy. Masapul a surotem ti proseso a para ti orihinal a lisensya nu naliwayam nga pinabaro ti lisensyam ti panagmaneho iti tiempo ti panagbaro. Sakbay a mapabaro ti lisensyam, masapul a pumasaka iti vision test. Mabalin pay a kiddawendaka a pumasa para iti road test. Mabalinmo a pabaroen ti lisensyam babaen ti koreo iti mamindua nga agsaruno a beses ngem masapul nga agparangka idiaiy examiner dagiti drayber iti maikatlo a panagpabaro.

KASUKAT A LISENSYA

Mabalinka nga agaplay para iti kasukat a lisensya nu napukawmo ti lisensyam, natakaw wenno nadadael. Masapul ti umno a pakaam-ammoan ti kinatao apaman nga mangala iti daytoy.

PANAGBALIW TI ADDRESS WENNO NAGAN ITI AYAN TI LISENSYA TI DRAYBER

Tunggal agbaliw ti address ti pagnaedam masapul nga ti uneg ti 30 nga aldaw, pakaammoam ti county examiner dagiti drayber babaen ti surat maipapan ti daan ken baro nga address mo, ti naganmo ken ti numero ti lisensyam nga agmaneho. Ti panagsukat ti nagan ket kasapulan nga agparangka a personal iti opisina ti umno nga examiner dagiti drayber iti uneg ti 30 nga aldaw nga addaan pruweba iti panagbaliw.

LIMITADO A LISENSYA

Mabalin a maikkan ti lisensya ti panagmaneho dagiti tao nga addaan disabilidad wenno bimmassit ti kabaelanda para iti naannad a panagmaneho iti amin a kondisyon ti trapiko. Kayat na a saoen a dagiti agmaneho nga addaan kapadasan kadagiti problema a medikal kas iti major a pannakaopera, pannakaputed ti saka wenno ima, wenno nakaro a sakit ket isardengdan ti panagmaneho. Kanayonan, masapul nga ammo dagiti agmaneho nga addaan kapadasan iti limitado a panaggunay wenno problema ti panagkita, a saan a kanayon nga agresulta daytoy iti pannapukaw ti pribelihyoda nga agmaneho. Ti opisina a paglisensyaan ti drayber ket mabalin a repasoenda ti driver’s medical report nga inted ti tagapaay ti taripato si salun-at iti drayber ken mangted ti eksamen ti panagkita ken kababalin a mangrukod ti kaya nga aramiden ti agmaneho tapno sitatalged nga mangusar ti lugan. Apaman a daytoy a panagtingiting ket nakumpleto, mabalin nga maited ti lisensya nga addaan limitasyon a mangpalubos iti drayber nga mangituloy nga agmaneho iti uneg dagiti safe limits iti abilidad ti drayber.

Nu laeng naammoam nga ti drayber ket saan a makausar iti lugan a natalged iti aniaman a kondisyon, a ti lisensya ti drayber ket maikkat. Ti kadawyan ket awan ti limitasyon, ngem nu adda, maysa wenno ad-adu pay kadagiti sumaganad a kondisyon ket mailanad iti lisensya ti drayber.

LIMITASYON TI LISENSYA			
CODE	DESKRIPSYON	CODE	DESKRIPSYON
B	DAGITI CORRECTIVE LENSES KET MASAPUL NGA ISUOT	P	SAAN A MABALIN TI PASAHERO IDIAY CMV BUS
C	MEKANIKAL A TULONG	V	TI KINA-AGSASABALI TI MEDIKAL
D	PROSTHETIC A TULONG	W	FARM WAIVER
E	AWAN TI MANUAL TRANSMISSION A LUGAN	X	SAAN MABALIN TI KARGA IDIAY CMV TANK A LUGAN
F	SARMING ITI RUAR	Z	AWAN TI FULL AIR BRAKE EQUIPPED CMV
G	PANG NALAWAG LAENG	2	PANGKUMPLETO NGA IMA NGA EQUIPMENT
H	AGINGGA TRABAHO LAENG	3	MEKANIKAL SIGNALS
I	LIMITADO - DADDUMA	4	POWER STEERING
J	DADDUMA	5	POWER BRAKES
K	INTRASTATE LAENG	6	STEERING KNOB
L	SAAN NGA AIR BRAKE EQUIPPED CMV	7	CUSHION
M	SAAN A CLASS A A PANGPASAHERO A LUGAN	8	MEDIKAL
N	SAAN A CLASS A/B A PANGPASAHERO A LUGAN	9	TALLO-WHEEL MOTORSIKLO
O	SAAN A TRACTOR-TRAILER CMV		

TI NATIONAL DRIVER'S REGISTRY SERVICE

Ti impormasyon dagiti aplikante para iti orihinal wenno pannakabaro ti lisensya ti drayber ket maipatulod idiaiy National Driver Register Program, Washington, D.C. Nu ipakita dagiti record ti NDR nga addaan ka ti nasuspende a lisensya wenno naikkat iti sabali nga estado wenno D.C., saanka a maikkan ti Hawaii driver's license.

ORGAN DONOR A PROGRAMA

Nu agaplay ka para iti Hawaii driver's license wenno renewal, mabalinmo nga ilanad a sika, maibasar iti Uniform Anatomical Gift Act, ket maysa a donor ti body organ wenno dagiti paset apaman a matay ka. Kiddawenmi nga ibagam iti pamilyam ti maipapan ti kayatmo a panagdonar. Kasapulan ti pammalubosda ti panangusar kadagiti organ ket makiddaw kadakuada.

TI ADVANCE HEALTH CARE DIRECTIVE

Mabalinmo nga ilanad nga addaanka ti advance health care directive. En kaso ti grabe unay a sakit wenno aksidente a dika makasao para iti bagim, ti advance directive ket ibagana dagiti kayatmo para ti health care. Ti panangilanad ti "AHCD" iti lisensyam ket ipakaammona kadagiti medikal a tattao nga addaanka iti espesyal nga instruksyon. Mabalin kadi ta ibagam iti pamilyam ken iti doktormo nga addaanka ti advance health directive ken ikkam ida ti kopya.

VETERAN STATUS

Manipud Oktubre 1, 2014, nu kayat ti aplikante ti lisensya, maysa a notasyon a "veteran" ket mabalin a maikabil iti sango ti lisensya iti uray siasino a tao nga nagserbi iti aniaman a uniformed services of the United States ken pimmanaw nga usto ken saan a dishonorable. Manipud Abril 26, 2016 ti veteran notation ket mabalin a maikabil para kadagiti beterano ti Korean conflict ken dagiti tattao a nagserbi iti armed forces of the Republic of Korea, a nakilaban babaen ti command ti United Nations nga inpanguloan ti United States, kabayatan ti Korean conflict ken agdama a United States citizens.

DRIVER'S LICENSE PARA KADAGITI MOPED

Ti moped ket addaan ti dua – wenno tallo a pilid a paglугanan nga addaan ti makina a saan a dadakkel ngem two horse-power.

Kasapulan nga addaanka ti lisensya ti agmaneho (uray ania a kategorya) tapno makausarka ti moped kadagiti pangpubliko a kalsada ken highways.

Nu awanan ka iti lisensya ti agmaneho, mabalinka a makaala iti Kategorya 1 a lisensya (mopeds) babaen kadagiti sumaganad a proseso a kasapulan para iti daya a kategorya ti lisensya ket panagusar ti moped mo para iti aniaman a kasapulan a performance test.

DAGITI DADDUMA NGA IMPORTANTE NGA IMPORMASYON

LICENSE DISPLAY

Masapul a tugotmo a kanayon ti lisensyam nga agmaneho kabayatan ti panagusarmo ti lугan wenno moped, ken masapul nga ipakitam nu kiddawen ti Police Officer.

DAGITI SUMON TI TRAPIKO

Ti tao a naakusaan ti panaglabsing iti Hawaii Vehicle Law ket maikkan ti nakasurat a sumon ti trapiko iti kaadwan a sitwasyon. Dagiti dua a tipo ti summon ti trapiko ket: saan a grabe a "traffic infraction" ken ti grabe a "traffic crime." Dagiti saan unay a grabe a panaglabsing iti trapiko ket malitis kas sibil nga saan ketdi a magna kadagiti proseso ti kriminal nga addaan sanctions kas kadagiti multa ken lisensya ti agmaneho ken dagiti mangpasardeng iti pannakarehistro ti lугan. Dagiti tattao nga umawat ti traffic infraction citations ket mabalin nga agbayad, mangisurat ti deklarasyon, wenno agparang a personal. Nupay kasta, ti tao nga umaw-awat ti traffic crime citations ket mabalin nga sangoenna ti posibilidad ti pannakabalud. Ken mabalin a sangoen na ti posibilidad ti pannakabalud ken, ngarud, masapul ti panagparang iti korte.

Nu addaanka ti saludsod maipapan ti traffic citation mo, maipapan man ti krimen a pangtrapiko wenno traffic infraction, awagan ti numero a nakalista idiaiy District Court iti isla: Kauai 482-2355, Maui 244-2800, Hawaii 961-7470, Oahu 538-5500.

KAPITULO II

DAGITI PASET TI LUGAN KEN INSPEKSYON

PASET A KASAPULAN

Tunggal lugan nga agtaray kadagiti highways iti Estado ket masapul nga addaan kadagiti preno, manibela, busina, pagiggaman ti ruangan, pilid, ti exhaust system, silsilaw, sarming, windshield wipers, odometer, speedometer, bumpers, dagiti pilid, wheel lug nuts, fenders, floor pans, hood ken hood catches, ken tangke ti gasolina a makatun-oy kadagiti naipundar a pagalagadan.

ILLEGAL A PASET

Ti sumaganad a paset ti lugan ket maiparit:

1. Ti nalabbaga a silaw a makita iti sango, wenno asul a silaw a makita iti ruar ti lugan, malaksid kadagiti awtorisado nga pang-emergency a lugan;
2. Ti bell, exhaust whistle wenno siren, malaksid kadagiti awtorisado nga pang-emergency a lugan.
3. Ti muffler cut-out wenno by-pass, wenno muffler nga mangpapiaksa ti uni ngem ti orihinal nga aparato a muffler manipud ti pabrika.

INSPEKSYON TI KINATALGED DAGITI LUGAN

Amin a lugan nga agtartaray iti pangpubliko nga highways ket masapul nga addaan ti opisyal a Periodic Motor Vehicle Inspection (PMVI), maminsan kada tawen ti kababaan, malaksid nga dagiti ambulansya ket masapul nga mainspeksyon ti maminsan kada innem a bulan, ken dagiti barbaro a lugan ket saan a masapul nga mainspeksyon agingga dua a tawen kalpasan ti inisyal nga inspeksyon iti petsa a nagatang.

Adu a service station ken paradaan ti naikkan ti pammalubos a mangaramid kadagiti PMVIs, managanan pay kas ss keafety inspections; issue certificates of inspection; ken maidekket nga stickers. Ti kopya dagiti pagaladan a mangkontrol ti programa ket mabalin a makita idia web site: <http://hidot.hawaii.gov/dot/highways/home/doing-business/hawaii-administrative-rules/>.

I-click ti Kapitulo19-133.2.

Ti Hawaii state automobile insurance identification card ket kasapulan a pumasa iti inspeksyon. Apaman a maaprobaran, mapegetan ti lugan ti sticker ken dua a kopya ti inspection certificate ket maited kenka.

DAGITI RECONSTRUCTED VEHICLES

Dagiti lugan a nabaliwan, naaramid manen wenno nabaliwan ket masapul nga aramidenna ti county reconstructed vehicle inspection requirements. Maysa a bill of sale wenno resibo a kasapulan para iti amin a piesa a nainayon iti lugan. Ti inspeksyon ket aramiden ti maysa a kwalipikado a reconstruction inspector. Apaman a makumpleto ti inspeksyon, maikkanka ti emblem a mangipakita a nagtungpalka. Dagiti Administrative rules 19-134 ket masarakan idia <http://hidot.hawaii.gov/highways/home/doing-business/hawaii-administrative-rules/>. I-click ti Kapitulo19-134 (Kitaen idia uneg ti makinlikod a kalub para iti lokasyon ti inspeksyon station.)

TI KONDISYON TI LUGAN KEN TI PANANGMENTENAR

Sika ket responsable para ti kondisyon ti lugan a manmanehoem uray saan a sika ti makinkukua diay lugan. Ti kadawyan nga panangaywan ken panangmentenar ket masapul nga aramiden a regular wenno babaen ti nalain a mekaniko. Ti sumaganad nga impormasyon ket makatulong kenka a nasaysayaat nga mang-awat kadagiti importante nga piesa ti lugan:

Dagiti Preno: Nu dagiti preno ket saanna a mapasardeng ti luganmo, saanmo nga usaren daytoy. Ti kadawyan nga panang-eksamen ti preno ket isu ti panagpreno ti napigsa iti partak nga 4 agingga 8 mph. Ti lugan ket saan a rumbeng nga gumuyod iti kannigid wenno kannawan. Aramiden daytoy nga eksamen iti lugar a saan a pagaramidan ti dadduma ti brake test met. Nu addaanka ti antilock brakes, mapanka iti lugar nga nalawa kas koma iti paset ti parking lot nga awan sabali a lugan ken padasen ida tapno ammom ti ekspektarem iti emergency a sitwasyon. Kadawyan nga masapul nga nasurok nga 10 mph ti taraymo tapno agkurri dagitoy. Kasta pay a nalaklaka nga pagkurri-en ti ABS iti nabasa ken nagalis a lugar. Praktisem a SAAN nga bombaen ti pedal ti Para ti kanayonan nga impormasyon maipapan kadagiti preno, mapanka idia: www.nhtsa.gov. Saka biruken ti Preno.

Dagiti Silaw ti Preno: Ti preno wenno dagiti stop lamps ket balla-aganda dagiti dadduma nga agmanmaneho a sika ket bumunbuntogen wenno agsardengen. Tseken a kanayon dagitoy a silaw tapno makasigurado a dagitoy ket agkurri nu agprenoka.

Dagiti Pangdireksyon a Signal: Dagiti pangdireksyon a signal ket palubosannaka nga makikomunikasyon kadagaiti dadduma nga agmanmaneho, isu nga siguradoen nga dagitoy ket agkurri nga usto iti amin a tiempo. Aniaman a panagbaliw idia dash light indication ket ibagbagana ti saan nga usto nga operasyon. Nu dagiti pangdireksyon nga signal ket saan nga agkurri, usaren ti hand signals agingga a maipatarimaan dagitoy.

Trangka: Dagiti trangka ken ti ruangan ket mangipaay kenka ti kinatalged ken seguridad. Siguradoen nga amin a trangka ken lock ket nasayaat.

Exhaust System: Ti exhaust system ket isu ti pagnan dagiti asok a rumwar babaen ti tambutso tapno maliklikan ti iseserrek ti asok idia uneg nga ayan ti pasahero ken mangpabassit ti uni iti maakseptar a lebel. Tapno maliklikan ti pannakasabidong gapu ti carbon monoxide, pagtalinaedan ti exhaust system mo nga awan abut na. Sukatan a dagus dagiti piesa a perdi. Ti maisukat a muffler ket masapul a saan a natagtagari ngem ti orihinal equipment manufacturer muffler.

Head Lamps: Dagiti head lamps ti luganmo ket importante unay iti panagmaneho iti rabii, iti matutudo a panawen, nu naangep, ken nu agmanmaneho iti uneg dagiti tunnel. Masapul nga agkurrida nga usto ken mabalin nga i-adjust iti amin a tiempo.

Hood Latches: Dagiti makinsango nga aglukat nga hood ket addaanda ti primary latch ken secondary latch. Masapul a dagitoy ket agkurri nga usto tapno masigurado a ti hood ket saan nga aglukat ken lingedanna ti panagkitam kabayatan ti panagmanehom.

Busina: Tunggal lugan ket kasapulan nga addaan ti busina a nakakondisyon tapno makaited ti mangngeg a balla-ag.

Rear-View Mirrors: Dagiti rear-view a sarming ket masapul a maikuti tapno maikkannaka ti nalawa a panangkita idia likod. Amin nga sarming ket masapul nga agtalinaed iti natalus a kondisyon ken nakakabit nga usto idia lugan.

Safety Belts: Dagiti safety belts ket protektarannaka manipud pannakadangan ken mabalin nga isalakanna ti biagmo. Protektaram ti bagim, dagiti pasaherom ken dagiti dadduma babaen ti panagusar ti safety belts iti amin a tiempo kabayatan ti panagmanehom. Amin nga pasahero nga adda ti sango ket kiddawen ti linteg (291-11.6, HRS) nga agusar ti seat belts. Dagiti ubbing nga agtawen ti nababbaba ngem 4 ket masapul nga naka child restraint da; dagiti tao nga agtawen ti 4 agingga 17 ket masapul a nakabarikes kadagiti ayan ti makinlikod nga tugtugaw. Dagiti air bag ket kanayonan a proteksyon dagiti adda iti lugan iti umuna a puwersa ti bangga. Gapu ta dagiti bag ket maip-pes da a dagus, dagiti pasahero ket mangnamnama kadagiti belt para iti proteksyonda nu adda pay sumaruno a puwersa ti bangga. Nu dagiti bag ket nagkuti, mairekomenda ti panangsukat kadagitoy tapno mapagtalinaed mo ti kadakkelan a proteksyon.

Manibela: Ti manibela ket masapul a nalamuyot ken nalaka a mapuligos manipud iti sagad nga kannawan a mapan iti kannigid a posisyon ken ti panagsublinanto manen. Saan a sumobra ti dua nga inches ti free play iti manibela, nu addaanka ti power steering (tsekem nga agan-andar diay makina); wenno 3 inches, nu saan a power steering. Ti lugan mo ket masapul a dagdagus nga agresponde kadagiti babbassit a panagkuti ti manibela. Ti lugan ket masapul a saan a gumuyod nga agpakannawan wenno agpakannigid, ken dagiti pilid ket masapul a saan a “nga agtegerger wenno agiwas”.

Dagiti Silaw iti Likod ken Side Marker Lamps: Dagiti tail lamps ken side marker lamps ket ball-aganda dagiti dadduma nga agmanmaneho nga addaka. Tseken ida a kanayon para iti umno nga operasyon.

Dagiti Pilid: Saanmo a bareng-barengen dagiti pilid. Tsekem ida iti saan a bumaba ti maminsan kada bulan. Tsekem idia hamba ti ruangan ti inrekomena diay pabrika ti lugan a tire size. Ti usto a pressure ket paatiddogenna ti biag ti pilid ken pasayaatenna ti lugan. Sukatan dagiti pilid nga addaan ti nababbaba ngem 1/16 inch nga tire tread. Ti nalaka a wagas a panangtsek ti pilid ket ti panagusar ti Lincoln penny. Ikabil ti penny a pabaliktad iti uneg ti tread. Nu makita ti ngato ti ulo ni Lincoln kasapulanen a sukatam ti pilid. Tseken dagiti pilid kadagiti iwa, lobo, pannakapugsat dagiti tread ken saan nga agpapada a panagrunot. Tsekem pay ti reserba a pilid. Nu madlawmo nga agtegerger bassit ti manibela wenno adda sabsabali nga uni, tsekem tapno makitam nu adda problema ti pilid. Mabalinka a makaala ti makatulong nga impormasyon idia: <http://www.nhtsa.dot.gov/cars/problems/Equipment/Tires/index.html>

Windshield: Ti windshield ket masapul nga awan ti bittakna tapno awan manglinged iti panagkitam. Dagiti wiper ti windshield ket masapul a dalusanna a pada-pada ti windshield, awan milat na. Dagiti windshield washers ket palubosannaka a mangdalus ti windshield mo kabayatan ti panagmanehom. Pagtalinaeden a kanayon a napunno ti pagkargaan ti danum ken tseken ti operasyonna a kanayon.

KAPITULO III

PANAGPAREHISTRO TI LUGAN, DAGITI DOKUMENTO TI PANAGTAGIKUA KEN PANANGALA TI TITULO

Ti linteg ti Hawaii ket kiddawen na a ti lugan nga usarem kadagiti pangpubliko nga highways iti Estado ket NAKAREHISTRO ITI COUNTY A PANGUSARAM TI LUGAN. Kasta pay nga ti linteg ti Hawaii ket kiddawenna a ti lugan mo ket addaan lisensya kada tawen iti pagilyan nga pangusaram ti lugan mo. Ti lugan mo ket masapul nga addaan ti agdama a balido nga safety inspection certificate sakbay daytoy a mairehistro. Ti pampaneknek ti insurans ti lugan ket kasapulan para kadagiti kotse, bus ken dagiti trak a mainspeksyon, pampaneknek met ti liability ket kasapulan para kadagiti motorsiklo nga mainspeksyon.

UMUNA A REHISTRO

Ti rehistro ti luganmo ket ipaayna ti opisyal a rekord ti panagtagikua. Iti umuna a tiempo a panagparehistro ti lugan iti Hawaii, daytoy ket agdalan kadagiti espesyal a kasapulan. Nangruna nu ti luganmo ket masapul nga agdalan ti inspeksyon ken panagtimbang tapno mairekord nga usto (a) ti identification number na, ken (b) iti kinadagsenna.

TI REHISTRO TI LUGAN KEN TITULO

Dagiti rehistro ken titulo ket maited babaen ti usto nga ahensya iti tunggal county. (kitaen ti likod ti kalub para iti listaan.) Ti Hawaii certificate of ownership of title ket iggaman ti legal a makinkukua wenno ti nakaisaldaanna agingga a ti salda ket mabayadan (ti utang para iti lugan ket nabayadan). Ti rehistro ket maited iti gumatang a masapul nga mang-iggem ti certificate ti lugan. Dagiti rehistro ti lugan ket saan nga atiddog ken agpaso ti tinawen iti katapusan ti 12th bulan.

DAGITI RENEWAL APPLICATIONS

Ti panagpabaro ti rehistro ket maipatulod babaen ti koreo iti maudi a nairekord nga address mo. Aniaman a biddut a masarakan idia application ket masapul a maipakaammo a dagus iti usto nga ahensya ti county.

RENEWAL BABAEN TI KOREO

Mabalin a maliklikan ti atiddog a pila babaen ti panangipatulod babaen ti koreo ti aplikasyon mo nga addaan nakaragpit a tseke wenno money order para iti eksakto a gatad a makita idia application idia "TOTAL FEE." Ipatulod mo babaen ti koreo iti ahensya ti county iti uneg ti sangapulo (10) nga aldaw ti opisina sakbay ti katapusan ti bulan a panagpaso na. Ipasubli dagiti dua a paset ti renewal application. SAAN NGA IKKATEN TI TIKETA.

RENEWAL BABAEN TI ONLINE

Mabalin mo a pabaroen ti rehistro babaen ti online nu ti lugan mo ket agdama a nakarehistro iti City ken County ti Honolulu idia www.co.honolulu.hi.us wenno ti County ti Maui idia www.mauicounty.gov/mvrenewal. Tsekem ti website da para iti kanayonan nga impormasyon.

PANAGSUKAT TI ADDRESS WENNO NAGAN IDIA CERTIFICATE OF REHISTRO TI LUGAN

Tunggal address ti nakarehistro a makinkukua ti lugan ket nasukatan manipud iti nailanad idia application ti certificate of registration, ti nakarehistro a makinkukua ket masapul nga iti uneg ti tallopulo (30) nga aldaw kalpasan ti panagsukat, ket pakaammoan na ti usto nga ahensya ti county, babaen ti surat iti daan ken baro nga address, kasta pay ti license number ti lugan, nangaramid, ken identification number ti lugan.

Tunggal a ti nagan ti nakarehistro a makinkukua iti lugan ket masukatan manipud iti nailanad idia application ti certificate of ownership, ti nakarehistro a makinkukua, ket, iti uneg ti tallopulo (30) nga aldaw manipud ti panagsukat, ket masapul nga *agparang a personal* iti umno a ahensya ti county ken tugot na ti pammaneknek ti panagsukat ti nagan, ti certificate of ownership a naindorso a nasayaat ken ti certificate iti agdama a tawen para iti rekord ti panagsukat ti nagan.

TI EXEMPTION DAGITI MIYEMBRO TI U.S. ARMED FORCES

Nu sika ket miyembro ti U.S. Armed Forces, nakaduty iti maysa a military installation iti State ti Hawaii, ken maysa a legal a residente ti sabali nga Estado, mabalinmo nga iparehistro ti lugan mo iti daya nga Estado ken mailaksid ka manipud ti babayadan para ti Hawaii Excise Tax para kadagiti lugan a naisangpet idia Hawaii.

Ti 100% a baldado medikal a beterano nga addaan papeles ket mailaksid manipud panagbayad kadagiti babayadan ti rehistro.

Nu ti lugan mo ket naudi a naiparehistro ken napatituloan iti sabali nga Estado ken agdama a masapul na ti Hawaii State registration, masapul nga isumitem iti usto nga ahensya ti county nu sadino ti nakadestinoam kadwa ti out-of-state certificate ti titulo ken rehistro ti safety inspection, ti lugan nga addaan resibo ti panangipatulod ti lugan ken ti verification iti daya nga identification serial number. En Kaso a non-title state, masapul nga ipresentarmo ti aplikasyon a kadwa ti certificate of registration ken maysa wenno ad-adu pay a nanotaryoan a kasuratan ti (dagiti) panaglako tapno maidatag ti chain of ownership; maysa nga agdama a Hawaii State vehicle safety inspection ken verification tag ti serial number.

DAGITI BARO A LUGAN A NAGATANG IDIA HAWAII

Nu gumatangka ti baro a lugan idia State of Hawaii, masapul a mangala ka ti pormas ti aplikasyon a pinirmaan diay lisensyado a dealer ti baro a lugan a sertipikadoanna ti pannakalako ti lugan.

DAGITI BARO A LUGAN A NAGATANG ITI SABALI A HURISDIKSYON

Dagiti dadduma nga Estado ket agkiddaw ti sabali a pormas ti dokumento ti panagtagikua. Ti Hawaii ket akseptaranna ti manufacturer's certificate of origin wenno ti nanotaryoan a bill of sale.

DAGITI BARO A LUGAN A NAGATANG ITI SABALI A PAGILYAN

Nu gumatangka ti lugan iti sabali a pagilyan, masapul a mangalaka ti bill of sale manipud ti foreign dealer a nainagan kenka. Ti lugan ket masapul nga addaan ti manufacturer's certification label a mangi-indikar ti panangtungpal ti USA standards ken ti 17-character Vehicle Identification Number (kitaen ti 286-42(a), Hawaii Revised Statutes).

DAGITI NAUSAREN A LUGAN A NAGATANG ITI SABALI A PAGILYAN

Nu gumatangka iti nausaren a lugan manipud sabali a pagilyan, masapul nga addaanka ti certificate of registration ken bill of sale kas pampaneknek ti panagtagikua. Kitaen ti 286-42(a), HRS.

DAGITI NAUSAREN A LUGAN A NAGATANG ITI SABALI A HURISDIKSYON

Nu gumatangka ti nausaren a lugan manipud sabali a hurisdiksyon (Estado), masapul a mangalaka manipud iti nainagan a naglako idiay out-of-state title, ti certificate of title, certificate of registration ken ti nanotaryoan a bill of sale. Nu ti lugan ket nagatang manipud iti non-title State, masapul a mangalaka manipud iti naglako ti agdama a certificate of registration wenno certification of registration manipud ti non-title State ken ti nanotaryoan a bill of sale, maysa manipud iti naglako kenka ken maysa manipud ti nanglako iti naggatangam.

DAGITI NAUSAREN A LUGAN A NAISANGPET ITI STATE OF HAWAII MANIPUD SABALI NGA ESTADO A NAKANAGAN KENKA

Nu ti luganmo ket nakarehistro iti sabali nga Estado, addaanka ti karbengan nga agaplay para iti permit (temporary a rehistro) a mangipalubos kenka nga mangusar ti luganmo kadagiti pangpubliko a kalsada ken highways ti Hawaii agingga iti petsa ti panagpaso na. Nupay kasta, iti uray ania a kasasaad, awan ti maited a permit a lumabes ti sangapulo ken dua a bulan. Ti certificate of registration, resibo ti pannakaibiyahen na, ken ti agdama a certificate of Hawaii State motor vehicle safety inspection ket masapul a maipresentar.

Apaman nga agpaso ti permit (temporary a rehistro), malaksid kadagiti miyembro ti Armed Forces, masapul nga irehistrom ti lugan mo iti usto nga ahensya ti county a pagnaadam.

TI PANANGIKABIL KADAGITI LICENSE PLATES

Dagiti motorsiklo, trailers ken semi-trailers ket masapul nga ikabilda ti license plate idiay likod; amin a dadduma a lugan ket masapul nga ikabilda ti license plate iti sango ken likod.

TI PANANGPALISENSYA TI MOPED

Dagiti moped ket masapul a ma-inspeksiyonda, mairehistro ken lisensyado. Ti license plate ken inspection sticker ket masapul a maikabil iti likod ti moped.

KAPITULO IV TI DRAYBER

Addaan ti tallo a kangrunaan nga elemento iti aniaman a sitwasyon ti panagmaneho: ti aglawlaw (ti highway ken trapiko), ti lugan mo, ken ti drayber—(sika). Kadagitoy a tallo nga elemento, sika laeng a drayber ti addaan abilidad a mangammo kadagiti impormasyon maipapan ti agdama a sitwasyon; iyaplikarmo ti kabaelan, pannakaammo, kapadasan ken panagdesisyon; ken aramiden ti kasapulan nga aksyon tapno natalged a makumpleto ti panagmaneho. Uray nu ti panagdesisyon ket makatulong a mangpunno kadagiti nababbaba a kabaelan, ammo wenno kapadasan, ti saan nga usto a desisyon ket mabalin nga awanenna ti kinaeksperto kadagitoy a banag. Ti desisyonmo ket kangrunaan nga impluwensiyaan ti ugalim nga agmaneho.

TI EMOSYONAL NGA ASPETO ITI PANAGMANEHO

Nu madandanaganka, saan a makaidna, wenno adu ti panpanunutem, saanka a mangnamnama iti kinaalertom para iti natalged a panagmaneho. Dagiti riribuk ti pagtaengan, dagiti apa, saan a pagkikin-naawatan, dagiti pakadanagan a pinansyal, grabe a sakit ti pamilya, dagiti personal a panagbutbuteng, wenno sobra a panagtales iti bagi ket pagbalinnaka a temporaryo nga asideg ti disgrasya. Kasdiay met laeng ti grabe nga emosyon. Dagiti tattao a kalkalpas a nakipagsinnungbat, wenno nakakaunget wenno agladladingit, ket masapulda ti bassit a tiempo nga “agpabaaw” wenno panangiliwliwag sakbay nga agmanehoda ti lugan. Nu ipanmo dagiti nakapaayam wenno ungetmo iti panagmanehom kadagiti kalsada wenno highways, daytoy ket maysa a saan unay a nasayaat a desisyon ken mabalin a pammaneknek a daytoy ket maysa a nangina a wagas nga panangirwar kadagiti emosyon. *Saan a mabalin nga aggidan ti panagdandanag ken natalged a panagmaneho.* Nu madandanaganka, agsakit, nerbiyoso, mabutbuteng, nakaunget wenno naladingit, mangala ka ti sabali a mangmaneho kenka.

Nu sika ket maysa a tao a nalaka a makarekober, mabalin a sika ket maysa a nasayaat a drayber. Masapul a saanka a kanayon nga agbasar kadagiti personal a panagkitam, ngem ketdi addaan ti konsiderasyon ken respeto kadagiti dadduma nga agus-usar kadagiti kalsada ken highways.

Laglagipen, tunggal tao ket addaan ti makuna a bassit a pannakabalin nu adda isu ti manibela, agsipud ta ti kabuklan nga kontrol iti lugan ket adda iti agmaneho. Ti ugalim nu agmaneho ka ken ti panangusar ti daytoy a pannakabalin ket ipakitana nu ania a klase ka ti tao. Sika kadi ket manursuron, awan pakaseknan na nga manglablalsing ti linteg, bagbagim la ti panpanunutem ken agagaw ti linya iti kalsada? Sika kadi ket mapangnamnamaan, narespeto, napanunutan ken addaan rikna a nataengan a tao, nakasagana nga mangibingay ti kalsada para iti kinatalged ti trapiko?

MEDIKAL NGA ASPETO TI PANAGMANEHO

Ti pisikal a kasasaadmo ket addaan ti napateg a papel iti abilidadmo nga agmaneho iti natalged. Ti arak, dagiti droga, sakit ken pagkabaldado ket banbanag a mabalin a mangpanuay wenno paset a gapuanan ti disgrasya ti dalan.

TI EDAD TI AGMANEHO KEN DAGITI AKSIDENTE

Maysa kadagiti kangrunaan nga istatistiko kas resulta iti datus ti pannakaaksidente ti lugan ket mainaig iti edad ti drayber ken ti bilang dagiti aksidente a napasamak iti drayber. Dagitoy nga istatistiko ket ipakitada a dagiti ubbing nga agmaneho (agtawen ti nababbaba ngem 20) ket doble dagiti aksidenteda ngem iti manamnama nga bilang ti aksidente dagiti drayber nga adda iti daytoy nga edad a grupo. Nu ngumatngato ti edad ti drayber ket agtultuloy met a bumassit dagiti aksidenteda agingga agtawen ti 50 agingga 54. Dagitoy nga drayber ket addaanda ti kabassitan a bilang ti aksidente kumpara iti aniaman a grupo nga edad. Agrugi ti edad a 55 ken agpangato ket dakkal ti tyansa ti kanayon nga aksidente. Dagiti agmanmaneho nga agtawen 75 ken nangatngato ket agpangngangato met ti bilang ti aksidenteda, ngem basbassit latta kumpara kadagiti agmanmaneho nga agtawen nababbaba ngem 25.

DAGITI PROBLEMA TI UB-UBING NGA AGMANEHO

Dagiti agtutubo ken natataengan bassit ket addaanda ti gagar a maakseptar ken mabigbig kadagiti kayada nga aramiden. Kas drayber, nu dadduma, ti panagkunada ket masapul nga ipakitada dagiti abilidadda. Kadawyan a ti panangidemonstrarda ket nalablaves ngem ti kabaelan ti lugan, ti kalsada, ken kadagiti mas eksperto ken nalaing nga agmanmaneho. Kadawyan a ti kasdiay nga aktibidad ket ipakita na ti pampaneknek a dagiti ubbing nga agmanmaneho ket awananda ti abilidad ket agresulta iti disgrasya. Mabalainmo a maliklikan ti “pannakakulong” iti kastoy a klase ti sitwasyon babaen ti:

1. Pananglaban ti gagar nga agparammag ken makikumpetensya. Ti kasta nga aramid ket ipakitana laeng a sika ket awanan kapadasan ken saan a nataengan nga agpanunut.
2. Paayen iti amin a karit tapno laeng paneknekan ti kayam wenno ti kapasidad ti luganmo. Ti kasta a panagkedked ket umanay a pampaneknek a sika ket nataengan nga agpanunut ken responsable.

DAGITI PROBLEMA TI LAKLAKAYEN NGA AGMANEHO

Ti ad-adu a kapadasan iti panagmaneho ket kadawyan met nga agturing iti ad-adu a kababalin ken kapasidad iti panagmaneho. Ipakita ti istatistiko a dagiti agmanmaneho ket agbalinda a naan-annad bayat ti panag-adu met ti kapadasanda iti panaglabas ti tawtawen agingga ti maysa a punto. Ngem ti panaglakay ket agresulta iti:

1. Kumapuy a kapasidad ti panagdengngeg ken panagkita;
2. Bumassit ti kinaalisto ti bagi ken bumayag met ti panagresponde;
3. Nabaybayag nga panagdesisyon kadagiti sitwasyon ti panagmaneho; ken
4. Bumuntog ti kinaaligtak ken abilidad nga agpokus iti panagmaneho.

Dagiti laklakay nga drayber ket kadawyan a saanda a malasin ti inut-inut a panagbaba ti kapasidadda nga makaadaptar iti sitwasyon ti panagmaneho ken dumakdakkal ti panagbalinda a makadangran iti bagbagida ken kadagiti dadduma.

Amin nga agmanmaneho, kairamanan dagiti laklakay nga eksperyensado nga agmaneho ket masapul a:

1. Nasayaat iti kabuklan a pisikalda;
2. Maaddaan ti tinawen nga eksamen ti bagi;
3. Ammo ti epekto ti panagagas iti abilidad mo nga agmaneho;
4. Bigbigen ken agmaneho iti uneg ti limitasyonmo; ken
5. Sapulen ken tungpalen dagiti bagbaga ti doktormo maipapan kadagiti kapasidad mo ti panagmaneho.

KAPITULO V

DAGITI LINLINTEG KEN REGULASYON TI TRAPIKO

KABUKLAN

Masapul a tungpalem ti amin a linlinteg ti trapiko nu agmanmanchoka ti lugan iti babassit a kalsada man wenno iti highway.

DAGITI PULIS

Masapul a tungpalem ti amin nga adda iti uneg ti linteg nga order ken direksyon ti maysa a pulis.

DAGITI SENYAL TI TRAPIKO KEN MARKA

Masapul nga usarem ti luganmo kas iyindikar dagiti senyal ti trapiko, signal ken dagiti marka ti pagnaan.

PANAGMANEHO ITI KANNAWAN A PASET TI KALSADA

Masapul nga agmanehoka iti banda a kannawan iti kagudwa ti kalsada. Dagiti lugan a mapan iti kasungani a direksyon ket masapul a labsanda ti tunggal maysa iti banda ti kannawan. Kadagiti ayan ti naipet a kalsada masapul nga ikkam dagiti lugan a mapan iti sungani a direksyon iti kagudwa ti kalsada. Nu nabunbuntog ti taray mo ngem nu ti dadduma nga adda iti kalsada, alaem diay linya iti pinaka-kannawan.

PANAGMANEHO ITI KANNIGID A PASET TI KALSADA

Mabalinka nga agmaneho iti kannigid a paset ti kagudwa ti kalsada nu:

- Labsan ti lugan a mapapan iti isu met la a direksyon iti kalsada nga addaan ti dua wenno tallo nga agkutkuti a trapiko ken awan ti um-umay a lugan iti kasungani a direksyon.
- Awan ti balandra ti kalsada ken dagiti kasabet a luglugan ket saanda nga us-usaren ti kagudwa a kannigid ti kalsada.
- Agmanmanehoka iti one-way a kalsada.

SAANKA A RUMBENG nga agmaneho iti kannigid a gudwa ti kalsada nu:

- Ti kalsada ket addaan ti uppat a linya wenno ad-adu pay a linya para kadagiti agkutkuti a trapiko malaksid nu ibaga dagiti senyal.
- Nu pasang-at ka iti turod wenno iti kurbada.
- Nu asidegkan iti uneg ti 100 piyo (30.5m) ti wenno ballasiwen ti interseksyon wenno ti crossing ti riles ti tren.
- Nu asidegkan iti uneg ti 100 piyo (30.5m) iti rangtay wenno tunnel ken saanmo a makita dagiti um-umay a lugan iti bangir a direksyon.

PANAGLABAS ITI KANNAWAN

Mabalinka a lumabas iti kannawan a banda ti sabali a lugan:

- Nu ti lugan a labsan ket nganganin agkurba iti kannigid, ngem saanmo met a mabalin nga imaneho ti lugan mo a nakatinnag iti ayan ti kalsada wenno iti ayan ti kaadwan a pagdaldalanan a paset ti kalsada tapno makalabas laeng.
- Iti babassit a kalsada wenno highway nga addaan ti dua wenno ad-adu pay a linya nga namarkaan para iti trapiko ti agsumbangir a direksyon.
- Iti one-way a kalsada nga addaan ti dua wenno ad-adu pay a linya a namarkaan para iti trapiko.

DAGITI ONE-WAY A KALSADA

Masapul nga agmaneho ka laeng iti direksyon kas nakalanad kadagiti nakapaskil a traffic sign.

TI PANAGMANEHO KADAGITI KALSADA NGA ADDAAN MARKA A LINYA TI TRAPIKO

Nu ti bassit wenno dakkel a kalsada ket addaan marka a linya ti trapiko sika ket masapul nga:

- Agmanehoka iti entero nga uneg ti daya a namarkaan a linya ken saan ka nga umakar iti linya agingga a ma-tsekmo a mabalinen ti umakar a natalged.
- Agmaneho iti usto a linya kas iyindikar dagiti senyal wenno marka dagiti pagnaan.

NU SARSARUNOEM TI MAYSA A LUGAN MASAPULNGA

Nu sarsarunoem ti maysa a lugan masapul nga:

- Saan mo a sarunoen nga as-asideg ngem ti risonable ken ti rumbeng a taray, trapiko, kalsada ken kasasaad ti panawen. Kitaen ti panid 67, Kapitulo X.
- Nu agipaguyodka ti lugan, mangibati ka ti umanay a distansya iti sangom tapno maaddaan ti lugar a natalged ti manglabes kenka.

PANAGMANEHO KADAGITI NABEDDENGAN A HIGHWAYS

Nu ti highway ket addaan beddeng a barikada wenno saan a napanad a paset, saanka a mabalin nga agmaneho a diretso iti barikada wenno ballasiwen wenno iti paset a bakante malaksid nu adda nakalukat wenno adda nakasagana a napanad ken adda senyal a saan a maiparit.

DAGITI KASAPULAN A SIGNAL

Nu agin-inayadkan, aglikku wenno umakar kadagiti linya, masapul nga ag-signal ka tapno ammo dagiti dadduma ti planom nga aramiden.

- Masapul a kanayon ka nga ag-signal, uray nu awan ti sabali a luglugan a makitam.

- Dagiti signal ket masapul a maaramid iti agarup 100 piyo (30.5 metros) sakbay nga umakar kadagiti linya, aglikku wenno agsardeng. Daytoy ket kasla kaatiddog ti lima a lugan. Maibalakad nga ag-signalka iti ad-adayo a distansya nu napaspas ti taraymo.
- Dagiti hand signal ket masapul nga usaren nu dagiti signal ti panaglikku ket saan nga agkurri.
- Ti panagsignal ket saannaka nga ikkan ti kalintegan a mangaramid ti kellaat a panagmanyubra. Masapul a kitaem tapno masigurado a natalged a maaramid daytoy nga saan a makadistubar kadagiti dadduma nga adda iti kalsada.
- Saanmo nga ipaddak ta sakam iti ayan ti pedal ti preno nu saanka met a talaga nga agpreno tapno maliklikan ti panangited ti saan nga agpayso a signal ti panagsardeng.

DAGITI CROSSING TI RILES TI TREN

Masapul nga isardeng mo ti lugan mo iti saan a bumaba a 15 piyo (4.6 metros) manipud iti kaasitgan a riles ti tren nu:

- Iti naikabil nga electric wenno mekanikal a signal ket mangit-ited ti bal-laag nga adda um-umay a tren;
- Ti crossing gate ket naibaba wenno ti flagman ket agsensenyas para ti isasangpet ti tren;
- Ti maysa a tren nga um-umay nga adda iti uneg ti 1,500 piyo (460 metros) ket mangted ti mangngeg a bal-laag iti isasangpetna; wenno
- Nu ti um-umay a tren ket makitan ken asideg a makaparnuay ti disgrasya.

DAGITI LIMITASYON TI KINAPASPAS TI TARAY

Ti Napaspas unay a taray para iti aniaman a kondisyon ket isu ti kangrunaan a gapu dagiti aksidente.

Kangrunaan a Linteg: Masapul a saanka nga agmaneho iti taray a napaspaspas ngem iti risonable ken natalged.

Masapul nga agmanehoka iti taray nga umno ken maibasara iti lugar a pagmanmanehoam, tipo ken kondisyon ti trapiko iti kalsada, ti presensya dagiti magmagna, ti klima, ken kondisyon ti lawag.

Dagiti Limitasyon ti Kinapaspas ti Taray:

- Masapul a saanka nga agmaneho iti taray a napaspaspas ngem iti nakapaskil a kangatoan a limitasyon.
- Masapul a saanka nga agmaneho iti taray a nabunbuntog ngem iti nakapaskil a kababaan a limitasyon.
- Masapul a saanka nga agmaneho a nabuntog unay nga taktakemon ti dadduma a trapiko. Nu saanmo a kaya a gumiddan iti trapiko, agpa-igidka iti kalsada sakanto palabsen dagiti dadduma wenno umakarka iti sabali a rota. Nu nabunbuntog ti panagmanehom ngem ti trapiko nga adda iti adu a linya, agmanehoka iti banda kannawan tapno dagiti dadduma ket malabsandaka iti kannigid a banda.
- Masapul a dika makisalisal para iti lumba ti panagmaneho, speed contest wenno speed exhibition iti aniaman a kita iti pangpubliko a kalsada wenno highway.

Dagiti speed limit ket nakalanad babaen kadagiti nakapaskil a senyal. Ti nababa nga speed limit ket kasapulan kadagiti sumaganad a luglugar:

- Kadagiti kalsada nga asideg ti eskwelaan ken parke a pagay-ayaman ken kadagiti lokasyon a namarkaan ti “School Crossing” sign nu adda dagiti ubbing.
- Dagiti kalsada nga ayan ti babbalay wenno kadagiti lugar ti komersiyo.

PANAGPARADA

Kaaddoan a tiempo ket narigat nga agsapul ti pagparadaan a lugar. Nu iparadam ti luganmo, panunutem met ti dadduma. Ti panagparada iti maiparit a lugar ket saan a nasayaat ken nangina a kapadasan. Ti panagparada ket maiparit kadagiti sumaganad a lokasyon:

- Iti aniaman a lugar a ti luganmo ket delikado para kadagiti dadduma a trapiko iti kalsada; guyodenda ti luganmo.
- Iti bangketa wenno lugar ti bangketa.
- Iti sango wenno asideg unay iti pangpubliko wenno pribado a driveway a makalapped ti luganmo iti panangusarda ti driveway.
- Iti uneg wenno asideg unay iti interseksyon a makalapped ti luganmo iti trapiko.
- Iti sango wenno asideg unay iti ayan ti fire hydrant a ti luganmo ket makalapped iti panagusar iti hydrant.
- Iti ayan ti pagballasiwan wenno asideg unay a ti luganmo ket lingedanna dagiti dadduma nga agmanmaneho a saan dan a makita dagiti agballasiw.
- Iti aniaman a lugar iti tiempo nga adda opisyal a marka nga agkuna a maiparit ti agtambay wenno agparada.
- Iti rangtay, nangato a lugar, wenno iti uneg ti tunnel.
- Iti paset ti kalsada nga addaan nakasardengen a lugan iti igid ti kalsada (double parking) addakaman wenno awanka iti uneg ti lugan.
- Nasurok a 12 inches (30 cm) manipud kurbada.
- Iti pagluganan dagiti pasahero wenno freight loading zone.
- Iti aniaman a lugar a nababbaba ngem 10 piyo (3 metros) ti kalawa ti kalsada a nabati para iti nawaya a pannagna ti trapiko.
- Iti aniaman a pangpubliko a kalsada tapno agtarimaan (malaksid nu emergency), agugas, wenno iparada ti lugan kas for sale.

- Nu ti luganmo ket simmobra idia y namarkaan nga parking space malaksid nu ti luganmo ket dakdakkal ngem iti namarkaan a lugar.
- Iti pangpubliko a bassit a kalsada wenno highway iti tuloy-tuloy a nasurok a 24 nga oras.

Ti panagparada iti maiparit a lugar ket saan a nasayaat ken nangina a kapadasan. Ti panagparada ket maiparit kadagiti sumaganad a lokasyon:

- Iti lugar a nakaipaskilan ti international symbol ti accessibility, malaksid nu iparangmo diay marka wenno license plate a naited para iti pannakaibiyahen ti baldado a tao iti luganmo.
- Iti ayan ti access aisle a kaabay ti accessible parking space. Ti access aisle ket masapul nga awan ti nakabara tapno maaramid ti pannaiyakar ti wheelchair lift/ramp ken dadduma a mobility assistance devices.

DAGITI TOW-AWAY ZONES

Dimo iparada wenno isardeng ti luganmo, uray apagbiit laeng kadagiti lugar nga epektibo ti oras ti tow-away regulation kas nakasurat kadagiti opisyal a karatula, malaksid nu nabaraanka iti dadduma a trapiko. Ipaguyod ti pulis ti luganmo. Nu ti luganmo ket naipaguyod, kontaken ti pulis para iti impormasyon ti panangsaka.

PANNAKADISTURBO TI AGMANEHO

Ti panagmaneho nga adda tallo a tao iti sango a tugaw ti luganmo ket mabalin a mangpamnuay ti disturbo iti agmaneho. Ti kastoy a disturbo ket maiparit.

NABAYBAY-AN A LUGAN

Nu ibatim ti luganmo nga awan mangbantay, masapulmo nga:

- Iddepem ti makina;
- I-lockmo ti ignition ken ikkatem ti tulbek ti ignition;
- Pagkurriem diay parking brake na; ken
- Nu ti lugan ket adda iti salugan, iturongmo dagiti pilid iti ayan ti barikada.

EMERGENCY A LUGAN

Nu mangngeg mo mi uni ti pakdaar (siren, batangtang wenno busina) wenno nu makita dagiti warning lamps (aggilap-gilap a nalabbaga wenno asul) iti pang-emergency nga lugan, masapul nga wayaam ti pagnaan para ti pang-emergency a lugan sakanto AGSARDENG. DIKA AG-PANIC KEN DIMO ITALMEG TI PRENO. Dagiti sumaganad nga addang ket ibagana ti proseso:

- Kissayan ti paspas ti taray.
- Ammoen nu paggapuan ti pang-emergency a lugan.
- Ipaigid mo ti lugan mo sakanto agsardeng para iti pagnaan ti pang-emergency a lugan.
- Nu ti pang-emergency a lugan ket adda mismo iti likudam ken pirmi ti trapiko, agin-inayadka nga agabante agingga a makaikkatka iti pagdalan ti pang-emergency a lugan.
- No umasidegkan iti nakasardeng a lugan a pang-emergency nga aggilap-gilap dagiti silawna, aginayadka wenno agsardeng kas umno para iti sitwasyon, no mabalin ken natalged a maaramid, adaywam tapno adda linya a bakante a nagbaetanyo iti lugan a pang-emergency. Kitaen ti 291C-27, HRS para kadagiti multa.

TI PRUSISYON TI PUNPUN KEN CONVOYS

Dagiti prusisyon ti punpun ken ti convoyna ket addaan ti right of way kadagiti ayan ti interseksyon. Dagiti lugan iti convoy wenno prusisyon ket kadaywan nga agusar ti headlamps a pagilasinan. Dagiti umuna ken maudi nga lugan ket kadawyan nga adda pakailasinan a markada. Saan ka a bumallaet nga agmaneho iti nagbabaetan dagiti lugan iti prusisyon ti punpun.

TI SIMBULO TI NABUNTOG A LUGAN

Daytoy a naraniag a reflective 18 inch (46 cm) triangular a simbulo ket kasapulan a makita iti likudan ti lugan a nadisensyo nga agtaray iti paspas a 25 mph (40 km/h) wenno basbassit pay. Nu makitam daytoy a simbulo, agmenorka ken umasideg a sia-annad.

DAGITI PAGALADAN TI NO PASSING

Dagiti sumaganad a diagram ket iladawanna dagiti kangrunaan a sitwasyon ti no passing a masalaw mo iti panagmanehom. Kadagiti ilustrasyon dita baba, ti nalabbaga a lugan ket saan a rumbeng nga umun-una wenno lumabas.

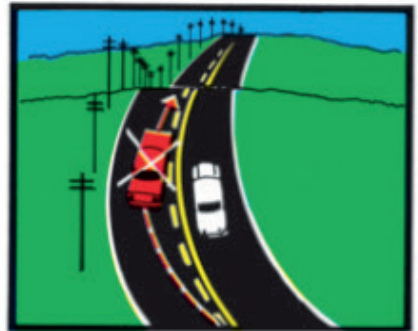
SAANKA A MABALIN A LUMABAS KADAGITI SUMAGANAD A KONDISYON:

1. Iti kannawan nga igid iti highway.

IGID

2. Nu pasang-atka iti turod wenno kurbada nga awanen ti 700 agingga 1000 piyo (213 metros agingga 305 metros) a nawaya a distansya iti masungad.

TUROD

3. Nu saan a makumpleto ti panaglabasmo a dika makasinga iti kinalalged ti um-umay a lugan ken sakbay a madanon mo ti duyaw a linya iti linyam ti kalsada.

Nota: Nu labsandaka, saan a nainkalinteg a paspasan met ti taray mo.

UM-UMAY A LUGAN

4. Nu adda ti buo a duyaw a linya iti linyam. (Siputan diay duyaw a “NO PASSING ZONE” a karatula iti masungad a banda kannigid ti kalsada.)

KURBADA

5. Nu adda ti maysa a school bus iti isu met laeng a linya ti kalsada ken agsilsilaw dagiti flashing lights.

BUS TI ESKWELAAN

6. Nu asidegkan iti uneg ti 100 piyo (30 metros) ti wenno ballasiwen ti aniaman nga interseksyon wenno crossing ti riles ti tren, nu asidegkan iti uneg ti 100 piyo (30 metros) iti uray ania a naipaskil a karatula a mangibaga a naillet ti rangtay, viaduct wenno tunnel.

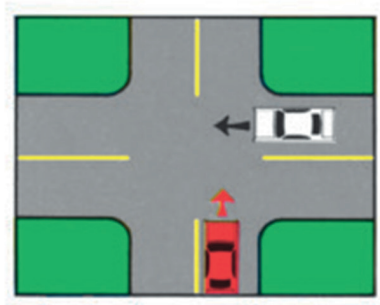
Nota: Saan a kayat a saoen a ti murdong ti “no passing zone” ket natalgedan. Kayat na laeng a saoen nga addan ti nalawlaw a pannaakakita iti masungad.

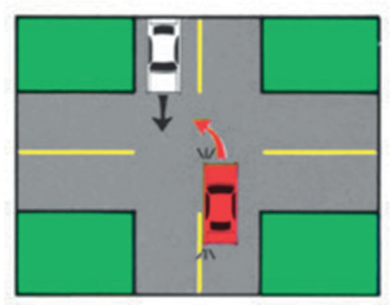
INTERSEKSYON

DAGITI PAGALAGADAN TI RIGHT-OF-WAY

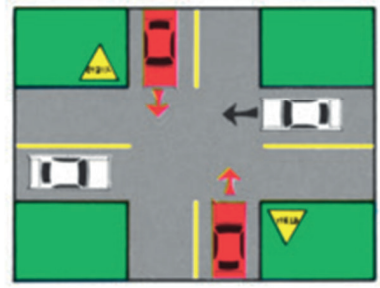
Dagiti sumaganad a diagram ket iladawanna ti kangrunaan nga pagalagadan ti right-of-way a mabalin a mapadasam kadagiti interseksyon. Dagiti ilustrasyon iti baba ti nalabbaga a lugan ket masapul nga itedna ti right-of-way.

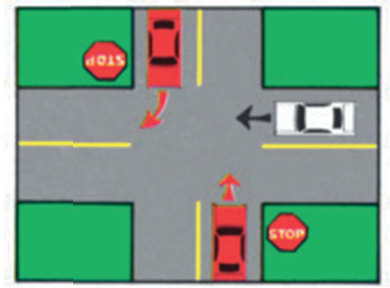
Pagbigyan ti lugan nga adda iti kannawan a banda nu aggidan kayo nga agturong iti interseksyon.

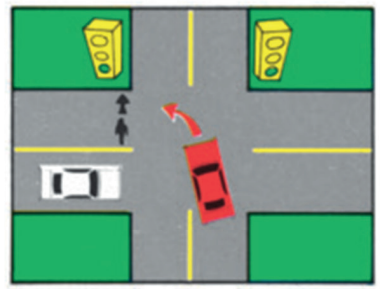
Pagbigyan ti amin nga um-umay a lugan nga asideg unay a mabalin a mangted ti disgrasya nu aglikku ka iti kannigid.

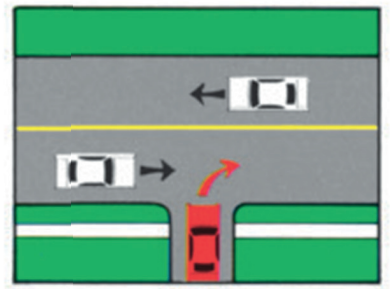
Pagbigyan ti amin a lugan nga adda iti protected route.

Agsardeng ken pagbigyan ti amin a lugan nga adda iti protected route.

Pagbigyan ti amin a lugan nga adda nu aggidan kayo nga agturong iti interseksyon.

Agsardeng ken agbigay nu sumrekka iti aniaman a pangpubliko a kalsada wenno iskinita, driveway wenno farmyard.

KAPITULO VI DAGITI SENYAL TI TRAPIKO KEN MARKA

Ti pannagna ti trapiko ket kontrolado babaen ti panagusar kadagiti marka dagiti kalsada, traffic islands, signals ken karatula. Dagitoy nga aparato ket ipakaammada dagiti kasasaad ti daldalan ken tulungannaka a makasangpet a natalged iti destinasyonmo.

Adda ti tallo a kategorya dagiti aparato ti traffic control:

Amin a regulatory devices ket mabalin nga mangiyindikar a agsardeng, agpatuloy iti a direksyon wenno aginayad. Amin a regulatory devices ket ibagana ti aksyon a masapul nga aramidem. Ti saan a panangtungpal iti daytoy ket agturong iti pannakamulta.

Dagiti Warning Device ket pakdaarandaka kadagiti delikado a kondisyon wenno ti posibilidad ti delikado a kondisyon. Para iti bukodmo a kinatalged, tungpalen dagiti warning devices. Ti panangbalewala iti impormasyon nga ibagbaga ti warning device ket mabalin nga agresulta iti aksidente gapu ti kinaliwaymo.

Dagiti Karatula kas Giya ken Impormasyon ket matulungandaka a mangsapul ti dalan mo a natalged wenno mangipaay ti impormasyon tapno agbalin a mas kumportable ti biyahem.

DAGITI MARKA TI KALSADA

Dagiti marka ti kalsada ket isu dagiti linya, sao, wenno ukit a naimarka iti kalsada babaen ti pintor, reflectors wenno dadduma a marka.

Dagiti Centerline:

Dagiti duyaw a centerline ket mausarda a mamagsina ti trapiko nga agturong iti agsugani a direksyon.

Dagiti Single Broken Yellow Line ket mausarda kas marka ti tingnga nu dua laeng ti linya ti trapiko. Masapul nga agmanehoka iti banda kannawan iti daytoy a centerline ngem nu natalged, mabalin mo a ballasiwen daytoy a linya tapno labsan ti sabali a lugan.

Dagiti Double Solid Yellow Line ket marka iti sentro ti kalsada a mangibaga a maiparit ti manglabas ti sabali a lugan iti agsumbangir a direksyon. Mabalinmo LAENG a ballasiwen dagitoy a linya NU AGLIKKU KA ITI KANNIGID WENNO NU AGGAPUKA ITI KANTO, TRIBADO A KANTO, TRIBADO A KALSADA WENNO DRIVEWAY.

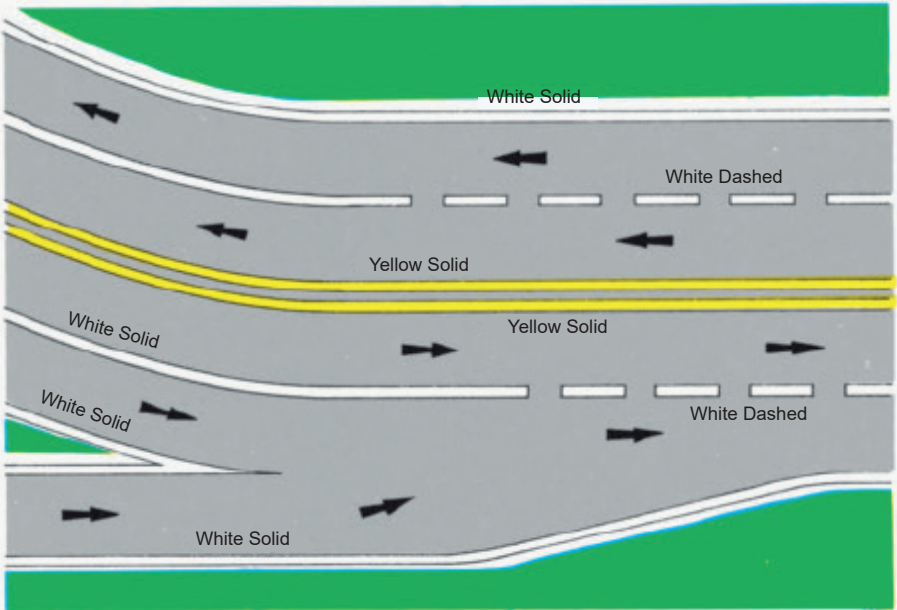
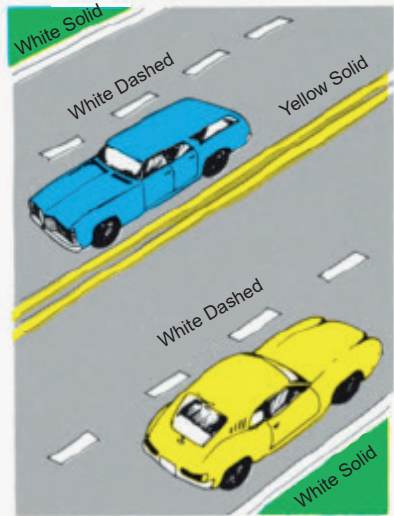

Dagiti No Passing Line ket dagitoy ti single solid yellow line a mausar kadagiti two-lane road a mangiyindikar kadagiti zona a ti manglabas ti sabali a lugan ket maiparit. Mabalin mo LAENG a ballasiwen daytoy a linya nu aglikkuka iti kannigid wenno aggapuka iti kanto, pribado a kalsada wenno ti maysa a driveway.

Dagiti Lane Marking:

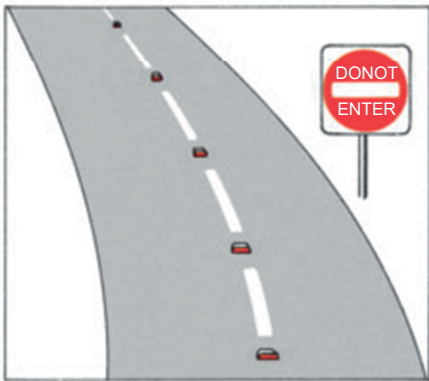
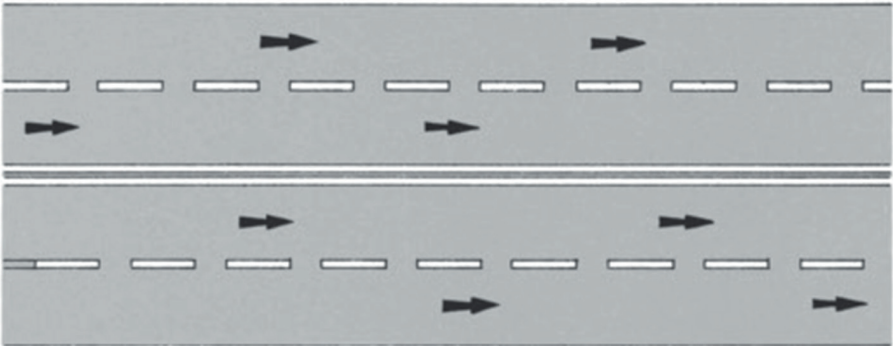
Dagiti puraw a linya ket isuda ti mamagsina kadagiti linya ti trapiko nga agturong iti agpada a direksyon. Masapul nga agmanchoka kadagiti baet dagitoy a linya.

Dagiti Single Dashed White Lane Line ket mabalin a ballasiwen nu natalged nga maaramid.

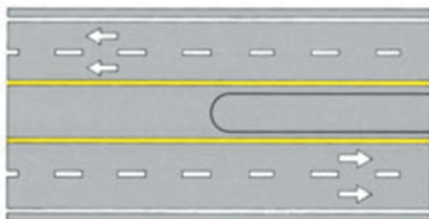

Dagiti Single Solid White Line ket iyindikarna a napeggad ti panagakar manipud maysa a linya iti sabali a linya. Nu nalawlawta ti linya, dakdakkel ti peggadna. Mabalinmo LAENG a ballasiwen ti buo a puraw a linya KADAGITI SAAN A KADAWYAN A KASASAAD KEN ITI LAENG DAKKEL A PANAGANNAD.

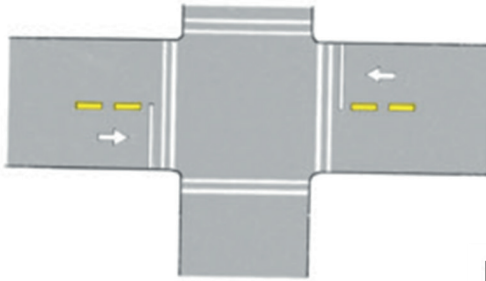
Dagiti Double Solid White Lines ket ibagbagana a maiparit ti panagakar manipud maysa a linya a mapan ti sabali a linya. SAANMO A MABALIN A BALLASIWEN TI DOUBLE SOLID WHITE LINE.

Dagiti Red Pavement Marking
wenno reflectors ket ibagbagana a dayta a kalsada ket masapul a saan a serreken wenno usaren.

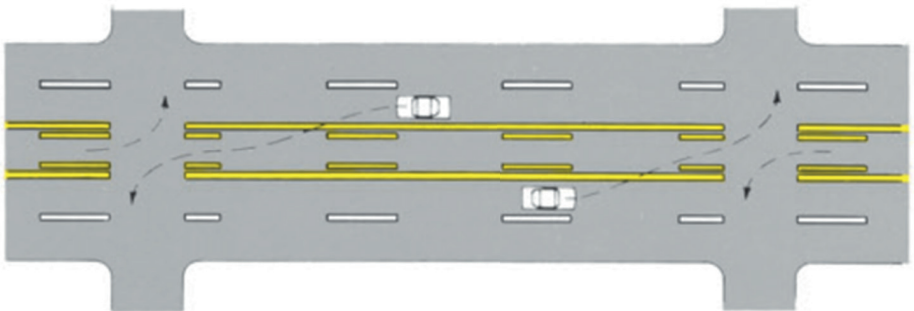
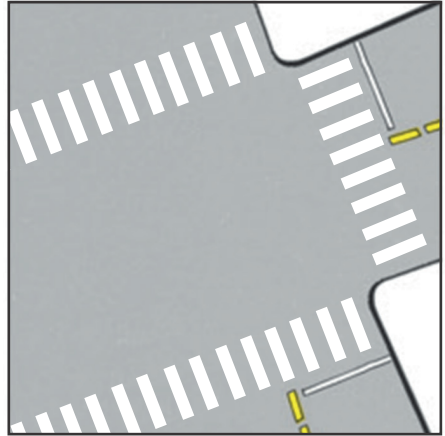

Dagiti Edgeline ket buo a puraw wenno duyaw a linya kadagiti igid ti kalsada kas giya para ti kinatalged. Dagiti puraw a linya ket addada iti kannawan nga igid ti kalsada ken dagiti duyaw a linya iti igid ket addada iti kannigid nga igid iti kalsada kadagiti nagudwa a kalsada ken highways.

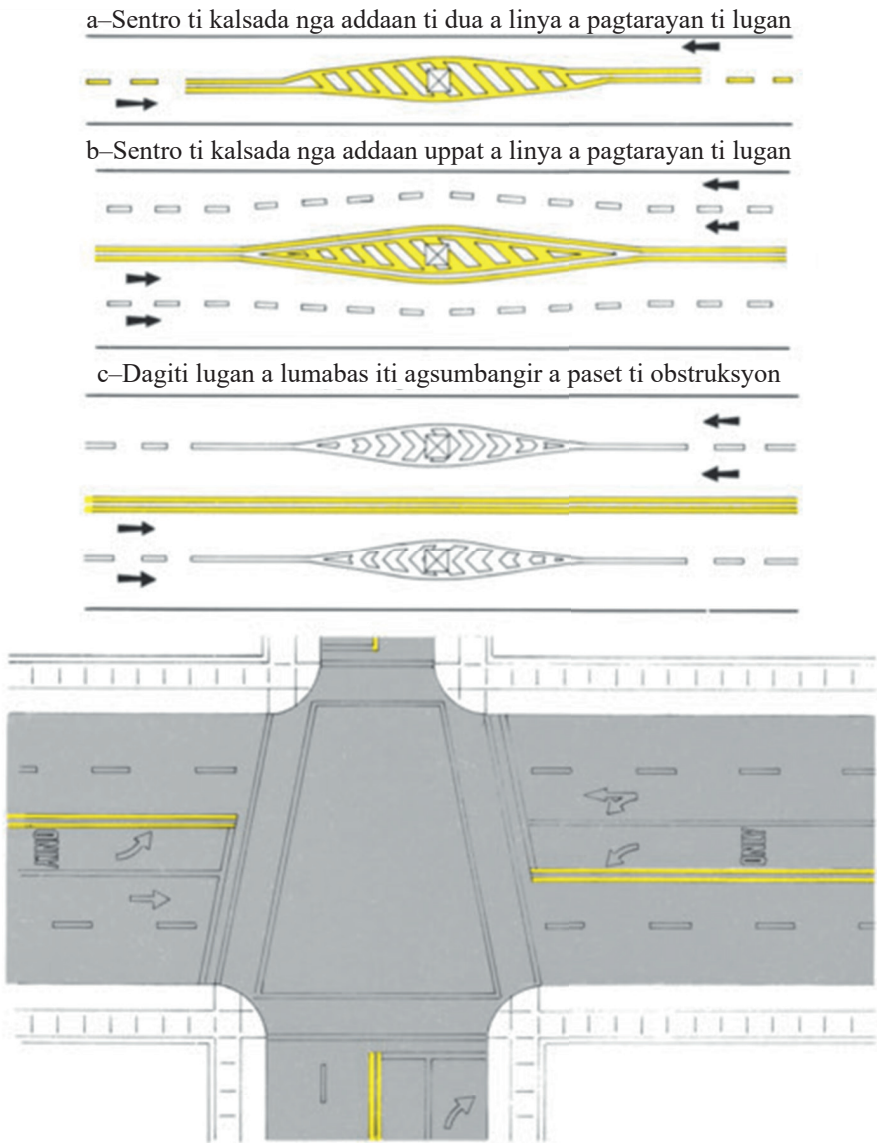
Dagiti Stop Line ket isu dagiti buo a puraw a linya a naipintor a pabaribar kadagiti kalsada nga ayan dagiti interseksyon ken pagballasiwan dagiti tao a mangiyindikar ti eksakto a lugar a pagsardengan.

Dagiti Crosswalk Line ket ipakitana ti natalged a pagballasiwan dagiti tattao iti kalsada, ken ninayonanda pay kadagiti karatula tapno mapakdaaran dagiti agmaneho ti posibilidad a panagballasiw dagiti tattao iti eksakto a lugar. MASAPUL NGA AGSARDENGKA PARA KADAGITI TATTAO NGA AGBALLASIW ITI AYAN TI CROSSWALK.

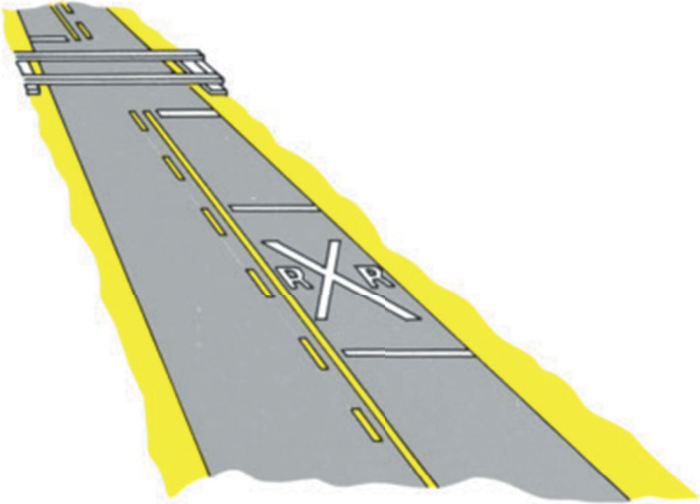
Dagiti Two-Way Left Turn Channelization Marking ket isu ti kumbinasyon a marka nga yellow solid ken dashed lines iti tingnga ti kalsada a mabalina nga usaren dagiti lugan nga agbibiyahen iti agsumbangir nga direksyon para iti panaglikku iti kannigid LAENG. Dayta a linya ket SAAN PULOS a mausar para iti pananglabas.

Dagiti Obstruction Marking ket isu dagiti buo a linya a naipintor kadagiti kalsada tapno iturongnaka a mangliklik kadagiti harang, kas koma kadagiti bridge supports, nga adda iti kalsada. Dagiti marka ket mabalin a duyaw wenno puraw. Mabalinmo nga usaren iti agsumbangir a banda ti puraw nga obstruction markings ngem kadagiti duyaw a marking ket iti makannawanna a banda ti usarem.

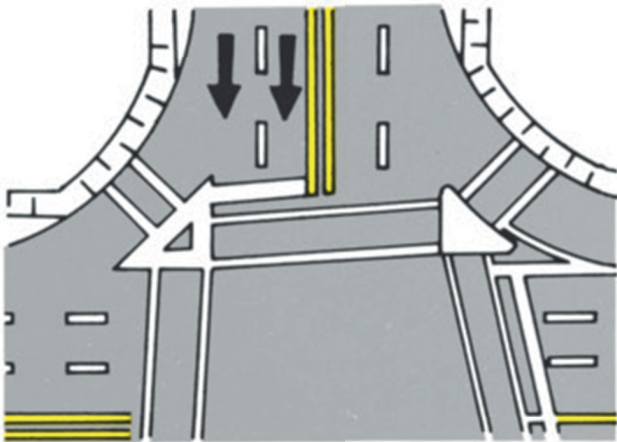

Dagiti Directional Marking ket dagiti puraw nga kasla pana wenno sarita a nakapintor kadagiti kalsada a mangibagbaga nu ania a direksyon ti surotem. Masapul a surotem **LAENG DIAY DIREKSYON KAS INYINDIKAR TI KASLA PANA**. Nu nasurok ngem maysa ti direksyon ti inyindikar dagiti pana, mabalinmo a pumili iti uray ania a direksyon.

Dagiti Railroad Crossing Marking ket dagiti puraw a marka a naipintor iti kalsada sakbay dagiti crossing ti riles ti tren. Ti kalsada ket napinturan ti dakkel nga “X” ken dua nga “R”. Adda ti buo a duyaw a linya iti tingnga ti kalsada agingga iti sakbay ti crossing ti riles ti tren tapno awan ti lumabas, ken nakapintor a pabaribar ti puraw nga stop line iti kalsada.

Ti Traffic Island Marking ket addaan ti naduma-duma a disenyo. Mabalin dagitoy a naipintor a marka iti kalsada wenno aniaman a kumbinasyon ti barikada, napanad wenno napapintas a lugar. Dagiti traffic island ket mausarda a mangiturong kenka iti agsina a linya iti kalsada. Dagiti traffic island ket maaw-awagan nga “Safety Islands” nu dagitoy ket mausar a mangprotektar kadagiti tao nga agballasiw ngem masapul nga agtakder iti tingnga ti kalsada. **SAAN PULOS A RUMBENG NGA AGMANEHOKA A DIRETSO WENNO PABARIBARAN TI TRAFFIC ISLAND.**

DAGITI TRAFFIC SIGNAL

Ti kangrunaan a pakausaran dagiti traffic signal ket isu ti panangiturong ken panangkontrol ti trapiko. Dagitoy ket maus-usar kadagiti interseksyon ken dadduma a lokasyon nga agkasapulan ti panangkontrol ti pannagna ti trapiko.

Ti Standard Three-Color Signal:

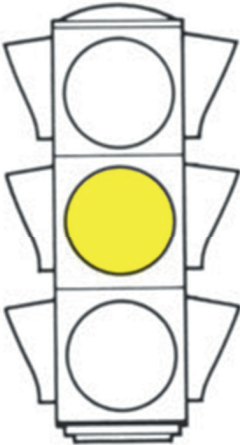
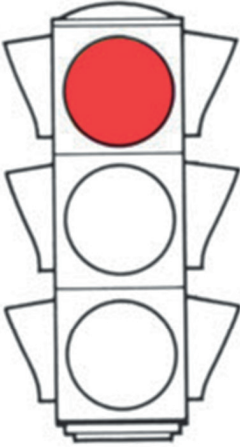
Dagitoy a signal ket kangrunaan a mausar a mangpasardeng ken mangpalubos ti panagkuti ti trapiko kadagiti lokasyon nga narigat ti pannagna dagiti lugan.

Ti Nalabbaga a Silaw ket ibagana a masapul nga agsardengka:

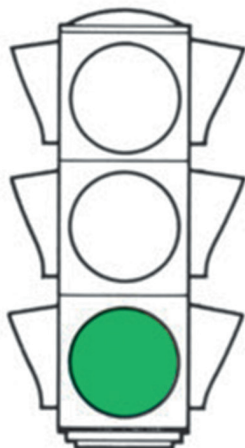
1. Iti ayan ti stop line; wenno
2. Nu awan ti stop line, sakbay a sumrekka iti aniaman a pagballasiwan, wenno
3. Nu awan ti stop line wenno crosswalk sakbay a sumrekka iti interseksyon; ken
4. Agtalinaed a nakasardeng agingga a ti signal ket agbalin a berde.

Kalpasan ti panagsardeng, mabalin ka nga aglikku a pakannawan malaksid nu kuna ti senyal a saan a mabalin. Masapul a palubusam ti amin a tao nga agballasiw ken amin a lugan nu aglikkuka.

Kalpasan ti panagsardeng mabalin ka nga aglikku ti pakannigid uray nakalabbaga ti silaw manipud iti one-way a kalsada a mapan iti one-way met laeng a kalsada nga agpakannigid, malaksid nu ti senyal ket iparit na.

Ti Duyaw a Silaw ket ibagana a ti nalabbaga a silaw ket sumaruno ditoyen. Masapul a liklikam a sumrek iti ayan ti interseksyon nu nakaparangen ti duyaw a silaw. **SAANKA A MABALIN A SUMREK ITI AYAN TI INTERSEKSYON KALPASAN A NAKAPARANGEN TI NALABBAGA A SILAW.**

Ti Berde a Silaw ket ibagana nga agdiretsoka wenno aglikkuka malaksid nu ti sign ket iparitna ti panaglikku. Masapul a pagbigyam ti amin a tao ken lugan nga adda iti ayan ti interseksyon.

Dagiti agsilaw nga Arrow

Dagiti agsilaw nga arrow ket mausar nu dadduma a mangkontrol kadagiti panaglikku manipud ti espisipiko a linya.

Ti Nalabbaga nga Arrow ket addaan ti isu met lang a kaipapanan kas iti nalabbaga a silaw para iti naiyindikar a linya ti trapiko.

Ti Duyaw nga Arrow ket addaan ti isu met lang a kaipapanan kas iti duyaw a silaw para iti naiyindikar a linya ti trapiko.

Ti Berde nga Arrow ket addaan ti isu met lang a kaipapanan kas iti berde a silaw para iti naiyindikar a linya ti trapiko. NGEM MASAPUL NGA AGLIKKUKA WENNO AGPATULOY ITI DIREKSYON KAS INYINDIKAR TI ARROW.

Dagiti Combination Signal

Dagiti arrow signal a nakakumbinasyon kadagiti kadawyan a signal ket kontrollda ti panagkuti dagiti lugan iti amin a linya ti trapiko.

Dagiti colored light ken arrow ket addaan ti isu met lang a kaipapanan kas kadagiti signal light ken arrow. MASAPUL NGA AGTURONGKA LAENG ITI DIREKSYON KAS IYINDIKAR TI AGSILAW A BERDE NGA ARROW.

Dagiti Aggilap-gilap a Signal

Dagiti aggilap-gilap a signal ket mausarda nu dadduma kas pakdaar ti peggad kenka.

Ti Nalabbaga a Flashing Signal ket addaan ti isu met lang a kaipapanan kas iti stop sign. Ti stop sign ket maikabil met lang iti ayan ti signal.

Ti kaipapanan ti Duyaw a Flashing Signal ket mapanka a sia-annad.

Nu dagiti regular a traffic signal ket aggilgilap addaanda ti isu met lang a kaipapanan kas nailadawan kadagiti aggilgilap a nalabbaga wenno duyaw a signal.

Dagiti Lane Control Signal

Nu dadduma maymayat a ti trapiko ket adda lang iti maysa a linya a direksyon ken nu dadduma ket iti bangir met a direksyon. Dagiti lane control signal ket mausarda a mangkontrol ti direksyon ti panagkuti ti trapiko iti maysa a linya. Ti signal ket maikabil iti ngato ti linya ti trapiko a kontrolenna.

Ti kaipapanan ti Nalabbaga nga “X” ket saanmo nga usaren dayta a linya agsipud ta agdama nga us-usaren ti um-umay a trapiko iti bangir a direksyon.

Ti kaipapanan ti Berde nga Arrow ket mabalinmo a usaren dayta a linya.

Ti kaipapanan ti Duyaw nga “X” ket masapul a pumanaw ka iti dayta a linya agsipud ta usaren ti trapiko a mapan iti bangir a direksyon. Nu ti Duyaw nga “X” signal ket aggil-gilap mabalinmo laeng nga usaren dayta a linya nu aglikkuka nga pakannigid.

Dagiti Pedestrian Signal

Dagiti pedestrian signal ket espesyal a tipo ti signal ti trapiko a mausar laeng mangkontrol iti panagkuti ti tattao nga agballasiw. Dagitoy a signal ket isu dagiti adda silaw na a sarita kas “WALK” ken “DON’T WALK” ken dagiti simbulo ti magna a tao ken nakangato a dakulap.

Ti simbulo a DON’T WALK wenno ti nakangato a dakulap. Ti kaipapanan daytoy a signal nu saan nga agkutkuti ket dagiti tattao ket saan a mabalin a mapan iti kalsada. Ti kaipapanan ti aggilap-gilap a signal ti “DON’T WALK” wenno ti nakangato a dakulap ket dagiti tattao ket saan pay a mabalin nga agballasiw ngem dagiti addan ti kalsada ket mabalinda nga ituloy iti kaasitgan a sidewalk, traffic island wenno safety zone.

Ti WALK wenno ti simbulo ti magmagna a tao. Ti kaipapanan ti saan nga agkutkuti a signal ket dagiti tattao ket mabalinda nga agballasiw iti kalsada nga agturong idia ayan ti signal. Ti aggilap-gilap a signal ti “WALK” wenno magmagna a tao ket mausar nu dadduma a mangiyindikar nga adda ti posibilidad ti panagbangga dagiti magmagna ken dagiti lugan.

DAGITI TRAFFIC SIGNAL

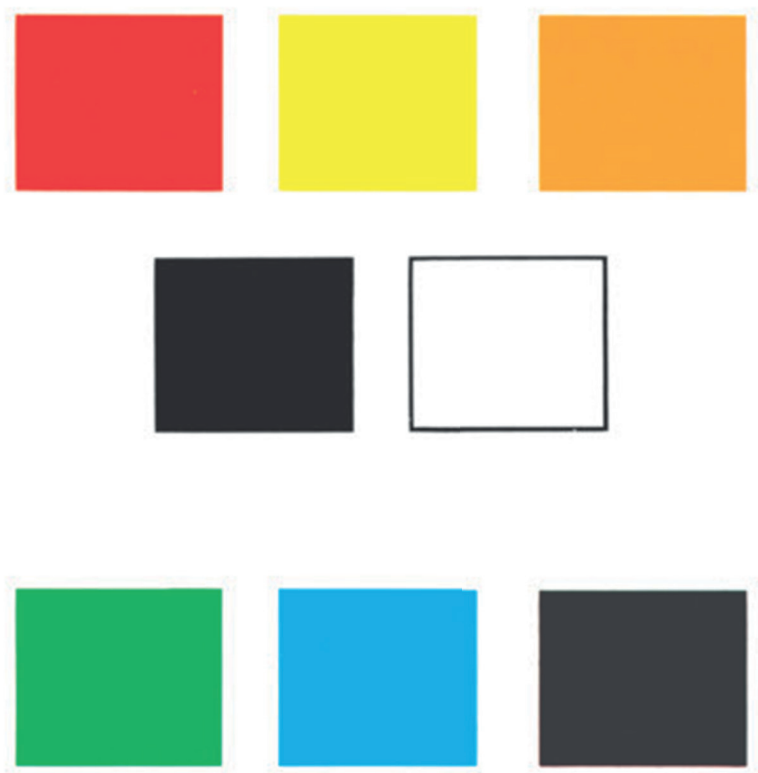
Dagiti traffic sign ket ipaayda kenka dagiti impormasyon a masapul nga aksyonam; pakdaarandaka kadagiti posible a pakadangran ken peggad; ken mangipaay kenka ti rota ken panangammo kadagiti lugar.

Ti kaipapanan dagiti traffic sign ket iyindikar dagiti kolor ken itsura malaksid kadagiti sarita, letra, numero ken uha.

Dagiti Kolor ken Itsura

Ti kaipapanan ti Kolor a Nalabbaga ket iparitna dayta nga aksyon. Ti kolor a nalabbaga ket makita kadagiti karatula iti naduma-duma nga itsura.

Ti kaipapanan ti Kolor a Duyaw ket ti pakdaar ti makadangran wenno napeggad a kondisyon. Daytoy a kolor ket kadawyan a makita iti uha diamond a karatula.

Ti kaipapanan ti Kolor Orange ket ti pakdaar maipapan ti maar-aramid a kalsada. Daytoy a kolor ket makita iti kwadrado nga uha wenno diamond.

Dagiti karatula a Kolor Nangisit ken Puraw ket iyindikarda ti kasapulan nga aksyon. Dagiti karatula a Nangisit ken puraw ket kadawyan a kwadrado ti itsurada.

Dagiti Kolor a Berde, Asul ken Brown ket mausarda a karatula ti giya ken impormasyon. Dagitoy a kolor ket kadawyan a makita iti kwadrado nga uha.

Ti STOP SIGN ket puraw ken nalabbaga nga 8 ti suli na a karatula a mangiyindikar a ti sabali a trapiko ket addaan ti right-of-way. Masapul nga isardengmo ti luganmo ken pagbigyan ti um-umay a trapiko sakbay nga agpatuloy. Ti panagsardeng ket masapul a maaramid idia yayan ti “stop line”. Nu awan ti “stop line”, masapul nga agsardengka sakbay ti crossing iti aniaman a namarkaan wenno saan a pagballasiwan. Nu awan ti makitam a sabali a lugan iti umuna nga stop, agin-inayadka a mapan ngem agsardengka nu adda um-umay a sabali a lugan.

Ti YIELD SIGN ket maysa a triangular a nalabbaga ken puraw a karatula a mangiyindikar a ti sabali a trapiko ket addaan ti right-of-way. Agsaganaka nga agsardeng nu umasidegka iti maysa a “YIELD SIGN”. Masapul laeng nga agsardengka nu adda sabali a lugan nga addaan ti right-of-way.

Dagiti SPEED LIMIT SIGN ket kwadrado a nangisit ken puraw a karatula a mausar nga mangipakita kadagiti naituding a kangatoan ken kababaan nga speed limit. Dagitoy a senyal ket mabalin nga mangiyindikar kadagiti espesyal nga speed limit nga maiyaplay iti dadduma a tiempo, wenno iti dadduma a kondisyon wenno kadagiti dadduma a tipo ti lugan. MASAPUL A SAANKA A NAKAPASPASPAS NGA AGMANEHO NGEM ITI NAITUDING A KANGATOAN NGA SPEED LIMIT WENNO TI KABABAAN NGA SPEED LIMIT A NAITUDING.

Dagiti REDUCED SPEED AHEAD SIGN ket agpapada ti kolorda ken itsurada ken ikkannaka ti nasapa a pakaammo tapno pabuntogem ti luganmo kas iti speed limit a nakapaskil iti masungad. Dagitoy a senyal ket pakaammoannaka a masapul nga pabassitemon ti kapaspas mo. Ti baro nga speed limit ket agrugi iti ayan ti sumaruno nga speed limit sign.

Dagiti LANE USE CONTROL SIGN ket kwadrado, nangisit ken puraw a karatula a mangibaga a masapul ti panaglikku wenno ti saan a kadawyan a panaglikku ket mapalubosan manipud kadagiti espisipiko a linya iti interseksyon. Masapul a mapanka laeng iti direksyon a nakayindikar para iti linyam.

Dagiti DO NOT PASS SIGN ket kwadrado a karatula a mangiyindikar kadagiti lokasyon a saanka a mabalin a lumabas iti kalsada nga addaan dua wenno tallo a linya. SAANMO A LABSAN DAGITI SABALI A LUGAN KADAGITI NAKAIPASKILAN DAGITOIY A KARATULA.

Dagiti NO PASSING ZONE SIGN ket pennant-shaped a duyaw ken nangisit a karatula a kas nayon ti "Do Not Pass" a karatula. Ti pennant ket makita iti kannigid a paset ti kalsada ken itudona ti rugi ti no-passing zone.

Dagiti PASS WITH CARE SIGN ket isu ti kwadrado, nangisit ken puraw a karatula a mangiyindikar ti pagturpusan ti no-passing zone.

Dagiti DADDUMA nga ALIGNMENT SIGN ket isu dagiti kwadrado, nangisit ken puraw a karatula a mangiyindikar nu sadino ti rumbeng a pagmanehoam tapno magna ti trapiko a natalged ken nasayaat.

Dagiti EXCLUSION SIGN ket isu dagiti karatula a kwadrado ken aglaon ti nalabbaga a bilog nga addaan puraw a nakaisuratanna wenno diagonal a nalabbaga nga addaan nangisit wenno puraw a nakaisuratanna. Dagitoy a karatula ket limitaranna wenno iparitna ti kaadda ti lugan wenno dagiti lugan wenno iparitna iti dadduma pay nga aktibidad.

Dagiti DADDUMA A REGULATORY SIGN. Adu pay ti dadduma a regulatory sign; amin dagitoy ket kwadrado nga addaan ti nangisit wenno nalabbaga a surat iti ayan ti puraw a nakaisuratanna. Dagitoy a karatula ket limitaranna dagiti tattao, dagiti lugan, dagsen ken tipo dagiti lugan, parking, etc.

DAGITI WARNING SIGN

Dagitoy a karatula ket pakdaarannaka kadagiti adda a peggad wenno mabalín a masarakan iti wenno ti asideg ti kalsada. Masapul a nakasaganaka a mangaramid ti panagannad nu makitam dagitoy a karatula. Dagiti pakdaar a karatula ket kadawyan nga diamond ti uha na nga addaan nangisit a surat ken linya iti igidna iti ayan ti duyaw a nakaisuratanna.

Nagudwa a Highway

Patingga ti Nagudwa a Highway

Turod

Nagalis nu Nabasa

Pagballasiwan ti Tao

Patingga ti Kalsada wenno Bumassit ti Kalsada

Daytoy a karatula ket mabalin a para iti
School Crossing wenno School Zone

Traffic Signal iti Masungad

DAGITI KARATULA PARA ITI GIYA KEN IMPORMASYON

Dagitoy a karatula ket kairamanan ti amin a senyal a naglaon kadagiti impormasyon maipapan iti lokasyonmo ken dagiti lokasyon dagiti lugar ken serbisyo. Dagiti kadawyan a senyal ket: senyal ti rota, lokasyon ken senyal ti distansya, senyal dagiti parke, senyal dagiti pagliwliwaan, ken dagiti senyal ti impormasyon ti serbisyo.

DAGITI APARATO TI KONSTRUKSYON KEN PANGMENTENAR

Dagiti naduma-duma nga aparato a pangkontrol ti trapiko ket mausarda kadagiti lugar ti konstruksyon ken pangmentenar ti trabaho tapno iturongna dagiti drayber wenno dagiti tao a magna a natalged kadagiti ayan ti pagtrabahoan ken tapno mangipaay ti kinatalged para kadagiti trabahador iti highway.

Dagiti kadawyan a maus-usar nga aparato a mangkontrol ti trapiko ket dagiti senyal, barikada, dram, cone, tubo, aggilap-gilap-gilap nga arrow panel ken dagiti flagperson. Orange ti kadawyan a kolor para kadagitoy nga aparato.

Dagiti Senyal para iti Konstruksyon ken Pangmentenar:

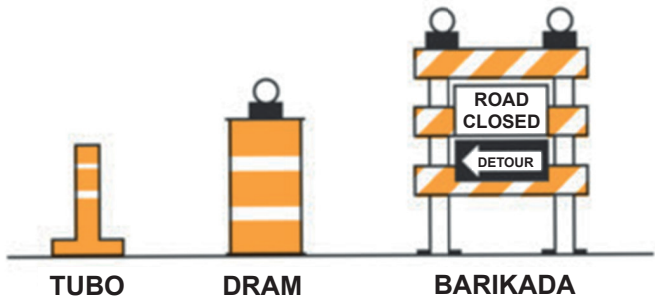
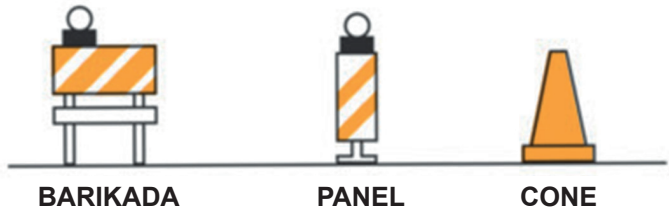
Dagiti karatula para iti konstruksyon ken pangmentenar ket mausarda a mangpakaammo kadagiti drayber kadagiti manmano wenno nalabit a kondisyon a pakadangran wenno iti asideg ti lugar ti trabaho. Kaaddoan kadagiti karatula kadagiti lugar a pagtrabahoan ket diamond ti uha da. Ti sumagmamano ket kwadrado.

Dagiti Aparato ti Panangiturong para iti sabali a dalan:

Dagiti barikada, vertical panel, dram, cone ken tubo ket isuda iti kaaddoan a kadawyan a mausar nga aparato tapno alertoen dagiti drayber kadagiti saan a kadawyan wenno nalabit a kondisyon a pakadangran iti highway ken kadagiti trabaho iti kalsada ken tapno iturong a natalged dagiti a lumabas kadagiti lugar ti trabaho. Iti rabii addaanda kadagiti aggilap-gilap wenno permanente a silaw.

Dagiti diagonal stripes iti barikada wenno nakapatakder a panel ket iturongda ti drayber iti direksyon a rumbeng a dalanen ti trapiko. Dagiti stripes a pababa a nakasikig agturong iti kannawan ket kayat na a saoen a ti drayber ket masapul nga agpakannawan. Kasta met a, dagiti stripes a pababa a nakasikig nga agpakannigid ket kayat na a saoen a ti drayber ket agpakannigid

Dagiti Aggilap-gilap nga Arrow Panel:

Dagiti dadakkel nga aggilap-gilap wenno agsasaruno nga arrow panel ket mabalin a mausar kadagiti lugar ti trabaho iti aldaw ken rabii a mangiturong kadagiti drayber kadagiti linya ti trapiko ken tapno maimpormaranda a ti paset ti kalsada wenno iti masungad ket nakaserra.

Dagiti Flagperson:

Dagiti flagperson ket kadawyan nga addada iti highway ken kadagiti lugar ti trabaho para iti kalsada tapno pasardengen, paginayaden ti lugan wenno iturong a natalged ti panaglabas iti lugar ti trabaho. Dagiti flagperson ket nakasuotda iti orange vests, t-shirt wenno jackets ken agusarda iti nalabbaga a flag tapno pagsardengen/paginayaden ken iturong ti trapiko a lumabas iti pagtrabahoan.

AGSARDENG TI TRAPIKO

MAPANEN TI TRAPIKO

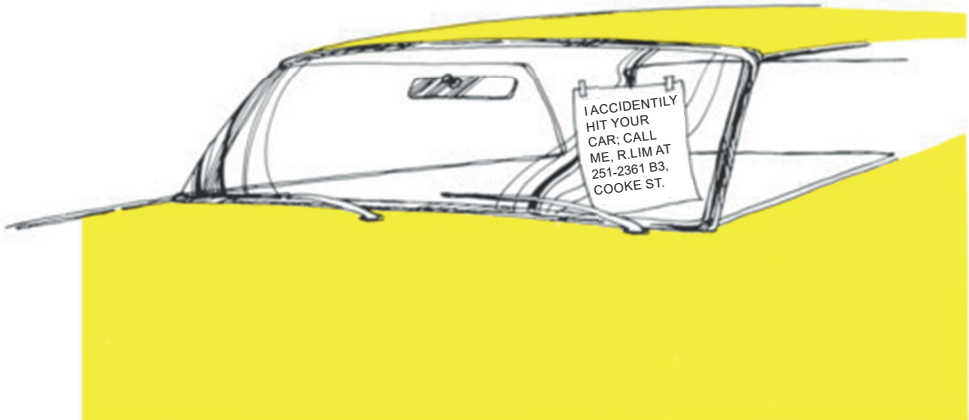
KAPITULO VII DAGITI PAMAY-AN NU ADDA AKSIDENTE

Ania ti aramidem nu addaka iti ayan ti aksidente.

Dagiti aksidente iti trapiko nga agresulta iti personal a pannakadangran iti aniaman a kasasaad, wenno ipapatay, wenno pannakadadael iti sanikwa nga agbalor ti \$3,000 wenno ad-adu pay ket masapul a maipakaammo a dagus iti pulis iti kapaspasan a wagas ti komunikasyon.

Nu addaka iti ayan ti aksidente:

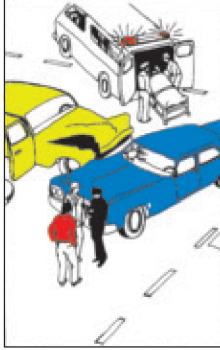
1. Agsardeng a dagus. Nu mabalin ikkatem ti luganmo iti paset ti kalsada a maus-usar. Saanka a pumanaw iti lugar ti aksidente a dimo naiyam-ammo ti bagim ken nakaited iti tulong.
2. Tulungan ti Nadangran.
 - a. Awagan ti kaasitgan nga ahensya ti pulisya. Agkiddaw ti ambulansya nu kasapulan.
 - b. Alistoan nga agkuti, ngem siaannad. Saan nga kutkutien ti nadangran nu saan a kasapulan. Nu saan nga eksperyensado ti agiggem ket mabalin a mangparnuay ti nakaru a pannakadangran manipud iti minor laeng. Pagtalinaedan a saan a malammin ti nadangran agingga a sumangpet dagiti eksperto. Nu adda ti grabe a panagdara, padasen a pasardengen ti panagdara babaen ti panangitalmeg. Protektaran ti biktima manipud kadagiti um-umay a lugan.
3. Pakdaaran dagiti lumablabas a trapiko. Adda kuma ti maysa a tao a mangted pakdaar kadagiti um-umay a luglutan tapno maliklikan ti kanayonan a pannakadadael manipud kadagiti um-umay a trapiko. Agidulin ti flashlight ken flares iti ayan ti luganmo para iti emergency.
4. Ibingay ti impormasyon. Dagiti drayber ket masapul nga ibingayda dagiti naganda, address, ken numero ti rehistro ti luganda, ken nu kiddawenda, ipakita dagiti lisensyada kas drayber iti siasinuman a nadangran iti aksidente wenno ti drayber wenno ti pasahero wenno ti tao nga mangas-asikaso iti aniaman a lugan wenno ti dadduma nga sanikwa a nadadael iti aksidente.
5. Apaman a mabanggam ti maysa a nabaybay-an a lugan, agsardengka ket sapulem ti makinkukua, wenno mangibati ti nakasurat a pakaammo a naglaon iti nagan ken addressmo ken ti napasamak iti aksidente. Nu nakadadaelka iti dadduma a sanikwa iti ayan ti highway, pakaammoan ti makinkukua.

KAPITULO VIII TI LINTEG MAIPAPAN TI RESPONSABILIDAD PARA ITI KINATALGED TI LUGAN

ASINO TI MAAPEKTARAN?

Amin a drayber a nairaman iti aksidente a nagresulta iti ipapatay, pannakadangran wenno pannakadadael ti sanikwa a nasursurok ngem \$3,000, ken amin a tao a nakonbiktat ti korte a maipapan kadagiti sumagmamano a panaglabsing mainaig kadagiti lugan.

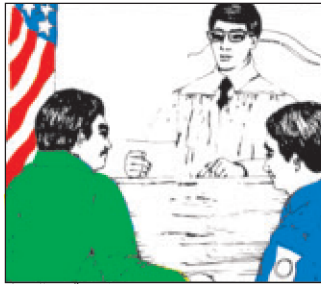

ANIA TI RUMBENG NGA ARAMIDEM KALPASAN TI AKSIDENTE?

(Kitaem ti Kapitulo VII, panid 52)

Ireport ti aksidente iti Police Department ken insurance company ken:
Mangidatag ti ebidensya ti seguro (Form SR-21).

ANIA TI RUMBENG NGA ARAMIDEM APAMAN A MAKONBIKTARKA KADAGITI SUMAGMAMANO NGA PANAGLABSING MAINAIG KADAGITI LUGAN?

Mangidatag ken menternaren ti pampaneknek ti financial responsibility iti uneg ti tallo (3) a tawen manipud petsa ti pannakakonbiktat;

Mangidatag ti ebidensya ti seguro (Form SR-22).

ANIA TI MULTA TI SAAN NGA AGTUNG PAL?

Masuspende ti lisensya ti drayber.

LINTEG TI SEGURO PARA ITI LUGAN

ASINO TI AGKASAPULAN TI SEGURO PARA ITI LUGAN?

Tunggal makinkukua ti lugan, bus wenno truck ket masapul nga addaan ti seguro ti lugan tapno makapagparehistro wenno mausarna ti lugan iti uneg ti Estado.

ANIA DAGITI MINIMUM MANDATORY COVERAGES?

Dagiti kangrunaan a benepisyoy ket agingga \$10,000 tunggal tao para kadagiti:

Gastos ti medikal ken rehabilitasyon;

Karaman ti liability coverage ti \$20,000 tunggal tao nga addaan ti total a limitasyon ti \$40,000 tunggal aksidente para iti dunor ti bagi ken \$10,000 para ti pannakadadael ti sanikwa tunggal aksidente. (NOTA: Ti pannakadadael ti bukodmo a lugan ket saan a masakupan malaksid nu addaanka ti kanayonan nga insurance coverage.)

KAANODAK A MABALIN NGA IDARUM WENNO KAANOAK A MABALIN NGA AGDARUM?

Mabalindaka nga idarum wenno mabalinka nga agdarum para ti pannakabayad ti nadadael nga sanikwa iti aniaman nga oras ngem saan ti para iti pannakadunor iti bagi malaksid nu:

Dagiti medical bill ket nasurok a \$5,000; wenno

Ti dunor ket kasta unay a ti pannakausar ti maysa a paset wenno usar ti bagi ket naawan wenno naawan a permanente ken nagresulta ti grabe a pannakadadael; wenno

Ti dunor ket nagresulta ken patay.

ANIA TI MULTA?

Siasinuman a tao a manglabsing ti aniaman a naipaulog a linteg ti seguro ti lugan ket maikkan ti pakaammo para iti dayta a panaglabsing ken tunggal panaglabsing ket maibilang a sabali a kaso ken mabalina mamulta iti saan a nasurok a \$5,000 wenno tallopulo (30) nga aldaw a pannakaibalud, wenno pannakasuspende ti motor vehicle operator's license, wenno pannakaikkat ti certificate of registration ti lugan, wenno aniaman a kumbinasyon dagiti multa.

KAPITULO IX

ARAKAK KEN TI DADDUMA A DROGA

TI PROBLEMA:

Maysa kadagiti kaddakelan a mapansin a problema ti panagmaneho ket ti dakkel a bilang dagiti drayber a nakainom iti arak. Ti panaginom ti arak ket maysa a dakkel banag iti nasurok nga 18,000 (nganngani 40%) nga aksidente ti lugan a nagresulta ken patay a mapaspasamak iti tinawen iti United States. Daytoy ket problemam kas maysa a drayber, imminum ka man wenno saan.

Ti problema ket saan laeng a limitado kadagiti mammartek wenno ti kanayon a nabartek. Karaman iti amin nga uminom ti arak uray bassit santo agmaneho. Dahil ang alkohol at iba pang mga gamot ay maaaring magkaroon ng isang masamang epekto sa paghatol, ang mga taong kumakain ng mga sangkap na ito ay maaaring madaling mapaghusgahan ang kanilang antas ng pagkalasing. Ang mga taong nagmamaneho kahit na medyo nalalasing ay madaling kapitan ng malubhang pagkakamali na maaaring magresulta sa matitinding mga kahihinatnan.

TI SOLUSYON:

Sika, kas drayber, ket dakkel ti responsibiladmo tapno masolbar daytoy a problema.

- Masapul a maawatam nu ania ti maaramidan ti arak kenka;
- Masapul nga ammom ti limitasyonmo ket saanmo a surokan; ken
- Masapul a saanka nga agmaneho nu nakainomka.

TI ARAK:

Adda dagiti banbanag a rumbeng a maammoam maipapan ti arak:

- Ti arak ket pangpakapoy, saan a pangpa-aligtak. Pabuntugenna ti normal a panagkuti, disturboenna ti panagdesisyon, pabassitenna ti kinaaligtak ken dadaelenna ti panagkita. Nu ti panagriknam ket immaligtakka kalpasan nga imminumka, dayta ket kasta gapu ta ti pannakaawat mo ket bimmassit, mangparnuay ti pannakapukaw ti panagannad ken panangkontrol ti bagi.
- Saan nga importante nu ania ti ininum mo nu beer man, arak, whiskey wenno aniaman a klase ti arak. Ti kantidad ti arak a simrek iti daram ti mangparnuay ti problema.
- Naduma-duma ti epekto ti arak kenka iti agduduma a tiempo. Ti bassit a kantidad ti arak iti awan kargana a tiyan ket apektarannaka a napasas ngem ti nangankan.
- Apaman a simrek ti arak iti daram awanen ti maaramidam tapno kissayam ti epektong kenka. Ti barako a kape, makan wenno panagdigos ti nalamiis ket mabalin a riingennaka, ngem saannaka a pagsimbengen. Ti arak ket magna ti proseso ti dalemno ken rumwar iti bagim babaen ti kidneys mo ken baram. Daytoy a proseso ket agbayag.

TI LINTEG

Ti panagusar ti lugan nu addaka iti impluwensiya dagiti makasabidong. Ti panagmaneho ti lugan nu nakainomka ti arak wenno adda ti impluwensiya dagiti makasabidong ket maiparit ditoy Hawaii.

Ti Implied Consent. Siasinuman a tao nga agmaneho ti lugan kadagiti pangpubliko a kalsada ti Hawaii ket intedna ti pammalubosna a maeksamen tapno maammoan ti kantidad ti arak iti darana.

Ti Administrative License Revocation. Maikkat ti lisensyam ken maikkanka ti pang 30 nga aldaw a temporaryo a driving permit nu ti eksamen ket ipakitana nga adda arak iti daram a .08 wenno ad-adu pay wenno nu agkedkedka a maeksamen. Siasinuman a maikkatan ti lisensya ket mabalin nga agkiddaw ti hearing.

Ti Zero Tolerance. Dagiti drayber nga agtawen ti nababbaba ngem 21 ket maipariti nga agusar ti lugan nu adda arak iti darada iti lebel a .02 wenno ad-adu pay.

Ti police officer a mamati a ti drayber ket nakainom, ket mabalinna a kiddawen ti drayber a maeksamen. Ti panagkedked a maeksamen ket mabalin nga agresulta ti pannakaikkat ti lisensya iti maysa a tawen, dua a tawen wenno uppat a tawen depende ti rekord ti drayber kadagiti pannakabagi ti linteg. Kanayonna, mabalin a ti drayber ket makasoan ti panagmaneho nga adda ti impluwensiya ti arak uray nu agkedked isu. Ti eksamen ket paneknekan na met a saanka a nakainom ti arak.

Nu ti eksamen ket ipakitana nga adda arak iti dalam, ti drayber ket mabalin a maikonsidera a:

- *Kimapsut* nu ti arak iti dara ket nasurok a .05 a porsiyento ngem basbassit ngem .08 a porsiyento.
- *Adda iti impluwensiya ti arak* nu ti arak nga adda iti dara ket .08 a porsiyento wenno ad-adu pay.

PANAGLABSING ITI LINTEG NU IMMINUMKA WENNO ADDAAN KA TI URAY ANIA A KITA TI ARAK KADAGITI ANIAMAN A PANGPUBLIKO A KALSADA WENNO ANIAMAN A PANGPUBLIKO A BANGKETA.

Ti panagidulin ti nalukatan nga arak iti aniaman a paset ti lugan nga okupado ti drayber wenno dagiti pasahero ket maipariti iti aniaman a pangpubliko a kalsada.

DAGITI DADDUMA A DROGA

Adu ti droga a mabalin a mangapektar ti abilidad ti tao nga agmaneho a sia-annad. Ti dadduma ket masarakan kadagiti inreset a ti doktor nga agas, ken ti dadduma ket masarakan kadagiti agas a magatangmo uray awan reseta iti doktor.

Adtoy ti sumagmamano a banag a rumbeng a laglagipem:

- Sakbay nga agtomar iti agas, importante a saludsudem iti doktor maipapan ti aniaman a posible nga epektona kenka mainaig iti abilidadmo nga agmaneho.
- Ti dadduma nga tableta ti allergy ken panateng a magatangmo uray awan ti reseta ket mabalin nga addaan laok a makaapektar iti abilidadmo nga agmaneho.
- Dagiti amphetamines ket addada kadagiti tablet a pangpaaligtak ken pangdiyeta, a managan iti illegal trade kas “pep pills” ken “speed”. Ti sobra a dosis dagitoy ken iti dadduma nga agas, kas kadagiti tranquilizers wenno sedatives (“downers”), ket saanna laeng a pakapsuten ti abilidadmo nga agmaneho, ngem mabalin ketdi nga isu ti kakaisuna a gapuanan ti pannakatay.
- Ti kumbinasyon ti arak ken dagiti agas, iti dadduma a kaso, ket mabalin a mas grabe ti epektona ngem nu nainum dagitoy nga agsina. Saanmo pulos a pagtipunen ti arak ken agas.
- Sumagmamano kadagiti pinakadelikado a tipo ti agas ket mabalin a maala iti saan a legal a wagas. LSD, heroin ken cocaine ket isu dagiti ehemplo. Addaanda ti pannakabalin a mangpukaw ti buo a kapanunutan dagiti agusar wenno agbalin a sabsabali kadagiti aglawlawda. Siasinuman nga adda iti impluwensiya dagitoy a droga ket saan a mabalin nga agusar ti lugan.
- Amin a klase ti agas nga adda iti “illegal” a pagtagilakuan ket napeggad agsipud ta awan ti pannakaammo nu kasano ti pigsada wenno kinadalusda.

KAPITULO X DAGITI WAGAS TI NATALGED A PANAGMANEHO

DAGITI NORMAL A PROSESO TI PANAGMANEHO

DAGITI GALAD ITI PANAGMANEHO

Mabukel ti galad nu kanayonmo nga ar-aramiden ti isu met laeng a banag nga agbalinen a nalaka ken otomatiko nga ar-aramidemon uray dimo panpanunuten nu kasanom nga inaramid.

Mabukelmo dagiti galad ti panagmaneho agsipud ta kasapulam nga aramiden a kanayon dagiti pisikal nga aksyon. Ti normal a pasamak ket kissayam dagiti kasapulan nga aksyon iti amin a kabalinal. Daytoy a panagkissay ket dimo mapanunot payen, nga agresulta iti pannakabukel ti “saan a nasayaat” a galad iti panagmaneho.

Dagiti “Saan a Nasayaat” a galad ti panagmaneho ket parnuayen ti: (1) Kinasadot, (2) Kinaawan ti pasensya, (3) Saan a nakapokus, (4) Kinapalanggwad, ken (5) Kina-ignorante. Dagiti ehemplo dagitoy a galad ken nu kasanoda a nabukel ket:

KINASADOT

- Idi nagadalka nga agmaneho, mabalin nga insurodaka a ti usto nga proseso ket kitaem nga umuna ti dadduma a lugan sakbayka nga umakar iti linya, lisan dagiti barikada wenno rumwarka iti luganmo iti banda ti trapiko. Ti proseso ket kiddawennaka nga agtalyaw tapno makitam dagiti lugan ti likodmo sakbay a mangaramidka iti uray ania nga aksyon. Bayat ti panagduras ti kinalaing mo kas maysa a drayber, mabalin nga impalubosmo a daytoy a panagtsek ket kitaem laengen ti rear view mirror ken kamaudian ket sagpaminsan laengen a panagtsek.
- Ti maysa pay a “saan a nasayaat” a galad ket ti saan a panagsignal iti kayatmo nga aramiden sakbay nga umakarka iti linya, wenno lisan ti barikada. Ti panangipalubos nga agdur-as dagitoy a dua a “saan a nasayaat a galad” ket mabalin nga isu ti gapu ti umuna nga aksidentem.

KINAAWAN TI PASENSYA

- Ammo ti amin a masapul nga agsardengka a *talaga* iti ayan ti stop sign wenno iti red light, uray nu aglikkuka iti kannawan, aniaman iti trapiko. Ti pananggipit dagiti sumarsaruno a lugan ken ti kinaawan ti cross traffic ket mabalin a mangguyugoy kenka a “mangpadas” a saan nga agsardeng. Daytoy a “saan a nasayaat” a galad ket mabalin a dumakkel agingga a sika ket “agin-inayad laengen” iti ayan ti stop sign.
- Nalaka a madlaw ti awan pasensyana a drayber. Isuna diay napasas iti tunggal pagsardengan, sumingsingit iti trapiko, ken nu saanna maaramid dayta, tutuk nga agmaneho kadagiti dadduma a drayber. Mabalin a nasiput isuna iti ar-aramidenna ngem saanna a mapanunot a disdisturboenna ti trapiko ken addaan isu ti nangato a tyansa a maaksidente. Dimo ipalubos a rumang-ay kenka daytoy a “saan a nasayaat” a galad.

KINAAWAN TI PANANGINTUNAR

- Ti barbaro a drayber iti kalsada ket agtugaw a diretso, petpetanna nga usto ti manibela, ammona nu sadino ti ayannna, ken intunaranna dagiti agbalbalin a problema ti trapiko. Kabayatan ti panagurmongna ti kapadasan, isuna ket agrelaks ken agsanggir, ibbatanna ti panang-iggemna iti manibela ken mabalin nga agkatang-katang ti panunutna. Mabalin nga agiwas-iwas met ti luganna. Nalaka a madlaw ti kastoy a drayber. Agmanmaneho a nakaruar ti maysa nga imana ititawa ken makisarsarita iti pasahero, agsenyas-senyas iti maysa nga

imana ken saanna nga intuntunaran ti pannagna ti trapiko. Kadawyan a saan a makaidna dagiti pasaherona gapu ti kinaawan ti kontrolna iti luganna. Nu maymaysana, agtagtagipnep a nakariing wenno kitkitaenna dagiti banbanag nga adda iti ruar ti kalsada. Ti kinaawan ti pokusna ket mangdadael ti kinatalgedna.

KINAPALANGGWAD

- Nu ti awan pasensyana a drayber ket agap-apura laeng, ti napalanggwad a drayber ket igaggagarana nga agapura. Makisalisal isuna iti luganna. Ti luganna ket silpo ti ego na. Addaan isu ti bassit wenno awan respetona kadagiti linteg ti trapiko wenno kadagiti kalintegan wenno ti right-of-way dagiti dadduma a drayber wenno magna a tattao. Dika pulos ipalubos ti bagim a makisalisal iti napalanggwad a drayber, wenno agbalin a kasdiay. Awan ti magungunam ngem kasta la unay ti mapukawmo.

KINAIGNORANTE

- Ti drayber ket mabalin a saanna nga ammo ti kaipapanan dagiti senyal ti trapiko, marka ti kalsada, dagiti pagalagadan ti right of way ken dagiti proseso ti natalged a panagmaneho. Madlawmo a ti kastoy a tao ket aglikku manipud iti saan nga usto a linya, nabuntog unay nga agmaneho agsipud ta saan a sigurado, agsardeng kadagiti murdong ti freeway wenno agballasiw kadagiti kalsada nga addaan marka a mangiparit ti panagballasiw. Kadawyan nga ignorante a drayber ket saanna a mapanunut nga isu ket ignorante ken mabalin a panunutenna nga amin nga drayber ket “kontra kanyana.”

Nu dadduma ti maysa a drayber ket addaan kadagitoy a “saan a nasayaat” a galad ti panagmaneho, ken nu isu ket wenno nairaman ti aksidente ti trapiko, isu ket sigurado a ti aksidente ket “napasamak” laeng kanyana ken saan a maliklikan.

Nakalista iti baba dagiti kanayonan nga saan a nasayaat a galad a maibatug iti maysa wenno kadagiti lima a “saan a nasayaat” a katagorya ti panagmaneho:

- Ti saan a panangited kadagiti magmagna a tao wenno kadagiti dadduma a lugan nga addaan ti right of way.
- Ti kanayon a saan a panangusar kadagiti safety belts ken ti saan a panangipapilit kadagiti pasahero nga usarenda met dagitoy.
- Ti panaginum ti maysa wenno ad-adu pay nga arak sakbay nga agawid manipud trabaho. Ti kanayon nga rason ket tapno “maliklikan ti trapiko.”
- Ti panangiyatras ti lugan a saan a siguradoen a ti lugar iti likod ket nadalus.
- Ti panangipalubos a ti bagim ket madisturbar kadagiti pasahero ti luganmo.
- Ti panangipalubos a ti atensyonmo ket maipan kadagiti panagkita kadagiti mapa, wenno kadagiti materyales ti pagsindi kabayatan ti panagmaneho, etc.

Dagiti “Nasayaat” a galad ket mabalin a mabukel a nalaka kas met lang kadagiti “saan a nasayaat” a galad a nasarita laeng itattay. Ti aramiden laeng ket gagaraen nga tungpalen ti usto nga aksyon a kanayon agingga a mabukel ti nasayaat a galad. Dagiti biyahem ket agbalin a mas makalinglingay para iti bagim ken mas komportable para kadagiti pasaherom.

TI MASINGA A PANAGMANEHO

Ti pannakasinga manipud, wenno saan a panagpokus iti panagmanehom, ket mabalin nga agresulta kadagiti grabe a pasamak. Aniaman a mangikkat ti buo nga atensyonmo iti panagmanehom ket mangted ti saan a napintas a desisyon iti panagmaneho.

Liklikan a mangmangan, umin-inum, makisarsarita iti cellphone, agsursurat, agbasbasa, agsigigarilyo, ayusen ti personal a bagi, panangsukat kadagiti CD wenno istasyon ti radyo, agbuybuya kadagiti tattao wenno banbanag iti ruar ti lugan mo, agsapsapul kadagiti banag iti uneg ti luganmo, makisarsarita kadagiti pasahero, mangan-anawa kadagiti ubbing wenno pets, ag-makeup, agbarbas, etc. Agplano a nasapa ken urnosenen dagitoy a banbanag sakbay nga agrugi nga agmaneho. Nu kasapulam nga agbasa ti mapa wenno dagiti direksyon, agpa-igid iti igid iti kalsada iti natalged a lugar. Agsardeng agingga a nakasaganaka a mangted ti buo nga atensyon iti panagmaneho.

Pagtalinaeden a saan a napigsa ti uni ti stereo wenno radio tapno mangngegmo dagiti banbanag iti ruar ti luganmo. Nu napigsa unay, mabalin a dimo mangngeg ti siren, ti agbusbusina, uni dagiti goma ti pilid wenno dagiti dadduma a banag a mangiturong kenka nga agaligtak para iti maysa nga emergency wenno or peggad tapno maliklikan iti pannakabangga. Saanka nga agmaneho a naka-headset wenno naka earphone ta makaluban dagiti lapayagmo. Dagitoy ket manglapped iti panagdengngegmo kadagiti busina wenno siren.

Ti pannakisarita iti cellphone ket makadisturbo agsipud ta ti atensyonmo ket nakaturong iti kasasaom kabayatan ti panagmanehom. Liklikan ti panangusar ti telepono wenno CD radio kabayatan a ti lugan ket agtataray. Uray kadagiti banag a “hands free”, ti pannakisarita iti telepono wenno radyo ket ikkatenna ti atensyonmo iti panagmanehom a mabalin a mangikkat a madlawmo dagiti delikado a sitwasyon. Nu masapul a makisaritaka iti cellphone, agpaigidka iti kalsada iti natalged a lugar agingga a malpas ti pannakisao. Dagiti pets ket mabalin a makadisturboda ken saan a rumbeng nga agyanda iti ayan ti luppo ti drayber. Ti maysa a kulungan wenno carrier ket isu ti katalgedan a pagyananda.

TI DEFENSIVE DRIVING

Ti defensive driving ket maysa a teknik ti panagmaneho a makitam dagiti delikado a sitwasyon ti panagmaneho ken mangaramid ti aksyon tapno mangdepensa kontra ti peggad sakbay nga agbalin nga aksidente ti sitwasyon. Ti “depensa” nga aksyonmo ket maiyaplikar tapno maliklikan a dagiti lugan nga imanmaneho ti aggresibo, opensibo, awanan respeto, awanan bain, awanan annad, saan a nakapokus, impulsibo, ignorante, ken addaan lason a tattao kasta met kadagiti tao nga magmagna nga addaan met kadagidiay a galad.

Nu addaanka ti aniaman kadagitoy nga galad, masapul nga umuna nga **AGDEPENSA KA KONTRA ITI BAGIM**. Ti kangrunaan nga ideya iti defensive driving ket ti mabigbigmo ti posible a peggad a mainaig kadagiti naduma-duma a sitwasyon ti panagmaneho ken ibatug ti panagmanehom kadagitoy tapno maliklikam dagiti peggad nu agtaudda.

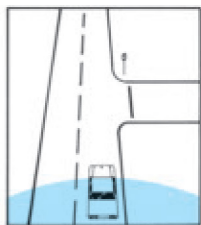
Tapno maliklikan ti aksidente, sika, kas maysa a depensibo a drayber, ket masapul a:

1. Agtalinaed a nasiput, pagtalinaeden dagiti matam a nasiput tapno makitam dagiti sitwasyon ti trapiko iti aglawlawmo iti amin a tiempo.
2. Kitaen nga usto ti masangoanan ti luganmo ken agsakbay iti posibilidad ti agsisilpo a sitwasyon ti trapiko.
3. Maaddaan ti nakasagana nga alternatibo a plano en kaso nga adda rumsua a saan a mapakadaan a sitwasyon. (Kanayon nga mangibati ti mabalin a rumwaram.)
4. Kanayon nga mentenaren ti usto a distansya kas sumarsaruno.
5. Kanayon nga mentenaren ti usto a taray para iti amin a kondisyon iti highway.

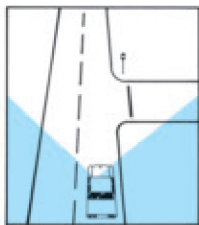
KINAADDA TI ATENSYON

Nganngani amin nga impormasyon a kasapulam tapno mamanehom ti luganmo a natalged ket maala babaen ti panagtalyaw ken **PANAGKITA**. Masapul nga ammom ken alertoka iti aniaman a peggad a mabalin a masalawmo. Masapul nga addanka ti kanayon a pannakaammo kadagiti kondisyon ti aglawlaw iti luganmo. Ti espesyal nga atensyon ket masapul nga maited kadagiti kondisyon para ti usto a distansya iti adda ti sangom a lugan.

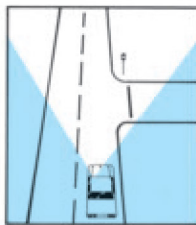
TI KINAPASPAS KET PABASSITENNA TI ESPACIO A MAKITAM

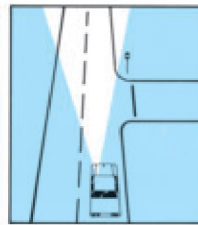
NAKASARDENG
Ti Kalawa ti Makita ket 180° wenno
nalawlawwa pay

20 M.P.H
Ti Makita ket Sumurok-Kumurang a 2/3

40 M.P.H
Ti Makita ket Sumurok-Kumurang a 2/5

60 M.P.H
Ti Makita ket Sumurok-Kumurang a 1/5

Ti PANAGKITA ket masapul nga okupadwenna ti buo nga atensyonmo kabayatan ti panagmanehom. Ti kaadwan nga atensyonmo ket aramidenna ti scanning pattern para iti sitwasyon iti masangoanan ngem agtalyaw-talyaw kadagiti igid, iti rear view mirror, ken iti instrument panel iti regular a baet. Saanka nga agpadisturbo babaen ti panangkita kadagiti pasahero, panangpadas nga agsapul iti banag iti uneg ti luganmo, mangkita iti mabasa a materyal, agbuybuya wenno agtagtagitnep iti tingnga ti aldaw kabayatan ti panagmaneho. Kaadwan nga sarita dagiti drayber maipapan kadagiti aksidente ket agrugi ti “Saanko a nakita” Iti kaadwan a kaso ti kaipapanan daytoy ket “Awan ngamin ti atensyonko.”

TI KONDISYON TI DRAYBER

Ti saan a napintas a kondisyon iti pisikal wenno mental ket limitaranna ti kababalinmo kas maysa a drayber. Dika agmaneho nu agsakitka, nadangran, madi ti emosyon wenno adda iti impluwensiya ti makalason a banbanag. Nu agtumtummarka iti agas, masapul a mangalaka ken suruten ti ibaga ti doktormo maipapan iti panagmaneho. Nu masapul nga agbiyaheka, dumawat ti tulong manipud kadagiti gagayyem wenno karruba wenno usaren dagiti pangpubliko a transportasiyon.

Nu adda ti emergency, awagan ti pulis para iti tulong.

TI KONDISYON TI LUGAN

Ti Bukodmo a Lugan. Aniaman a depekto a mabalin a makaapekto iti natalged a pannakausar ti lugan ket masapul a matarimaan iti kasapaan a tiempo. Nu ti kasasaad ti engine coolant, langis ti makina, danum ti baterya, kondisyon ti pilid ken dagiti anginna ken dagiti silaw ti lugan ket saan a natsek iti napalabas a lawas, masapul a tsekem wenno ipatsekmo iti istasyon ti serbisyo sakbay nga agpatuloy iti biyahem. Ti windshield ken ti amin a tawam ket masapul a nadalus. **SIGURADOEN A TI LUGAN KET ADDAAN TI NAAN-ANAY A GASOLINA TAPNO MAKADANUN KA ITI PAPANAM.**

Ti Saanmo a Kabisado a Lugan. Adalen iti sumagmamano a minuto ti lokasyon ken operasyon dagiti signal ti panaglikku ken hazard, dagiti head lamps ken beam selector, windshield wiper ken washer, dagiti preno, gear selector ken busina. Aniaman a depekto ket masapul a matarimaan sakbay nga imaneho ti lugan.

TI PLANO TI BIYAHE

Nu agmaneho iti saan a kabisado a lugar, masapul a planoem ti biyahem.

Lokasyon ti Destinasyon. Masapul nga ammom ti eksakto a lokasyon ti destinasyonmo; Dika agrubwat nu saanka a sigurado iti papanam. Nu ti destinasyonmo ket saanmo a kabisado a lugar, tseken ti lokasyon iti mapa sakbay nga agrubwat.

Plano ti Rota. Pilien ti pinakaummo a rota. Ikonsidera dagiti kondisyon ti trapiko, kalsada, kondisyon ti panawen ken lawag (nalawag wenno nasipngget) a kondisyon. Liklikan dagiti kondisyon a makaited ti problema nu mabalin. Ikkam ti naan-anay a tiempo ti biyahe. Nu agduduaka nu kayam a sarangten dagiti saan a nasayaat a kondisyon, **ITANTAN WENNO IKANSELA TI BIYAHE.**

SAKBAY TI PANAGPAANDAR

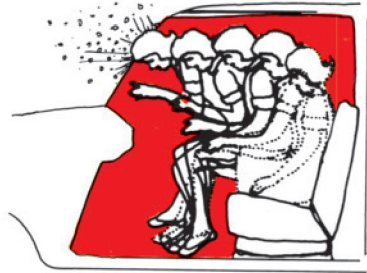
Dagiti aparato a pangpakdaar a silaw iti instrument panel ti lugan ket masapul nga addaan amin iti silaw nu mai-switch on ti ignition. Ti pangpakdaar a silaw nga saan nga agsindi ket ipakitana a ti silaw ket saan nga agkurri.

KALPASAN A NAPAANDAR TI LUGAN

Kalpasan ti computer check, dagiti pakdaar iti ayan ti dashboard ket rumbeng nga awanan ti silawda. No adda nakasilaw ti duyaw, daytoy ket maysa a pakdaar. Ti nalabbaga a silaw ket ibagbagana ti peggad ken rumbeng a ma-tsek a dagus.

Ti silaw para ti pakdaar ti preno ket rumbeng nga agiddep no mai-release ti parking brake. No daytoy ket agsilaw tunggal baddekan iti pedal ti preno, ti preno ket dadael ken saan a mabalin nga usaren dayta a lugan.

DAGITI SAFETY BELTS

Dagiti safety belt ket barikes ti biag. Masapul a usaren dagitoy iti amin a tiempo nu agmanmanehoka wenno nu nakasakayka iti uneg ti lugan. Dagitoy ti pinakaimportante a banag para iti pangpersonal a kinatalged:

1. Manipud iti pannakaipurwak mo manipud luganmo.
 - Ti tyansa a matayka ket maminlima ti kinadakkelnan nu maipurwak ka manipud iti luganmo.
2. Manipud pannakadangran iti windshield wenno kadagiti dadduma a paset ti lugan iti uneg wenno dadduma a pang-uneg a paset ti luganmo.
 - Mabalin a malasatam ti maysa a pannakabangga iti taray a 60 miles per hour (97 km/h) nu agus-usarka iti aniaman a pang luppo wenno pang-abaga a barikes.
 - Nu saanka a nakabarikes, posible a matayka iti pannakabangga iti taray a nga umaspang iti taray a 12 miles per hour (19 km/h).
3. Manipud pannakadangran ti sabali a tao nga adda iti uneg ti lugan babaen ti panagtitinnugtoga.
 - Iti aksidente dagiti maladaga ken babassit nga ubbing ket mabalin a mapitpit ken patay babaen dagiti dadduma a pasahero a saan a naka seat belt.
4. Ti posisyon ti drayber tapno makontrolmo ti luganmo.
 - Ti umuna a puwersa ti banga ket kaadwan nga iduronna ti drayber a paadayo manipud kadagiti kontrol ti lugan a manglapped iti aniaman a posibilidad ti panangkontrol iti lugan.

Ti lap belt ket masapul nga mayat ti pannakalapalna iti tulang ti patong ken ti makinbaba a paset ti rusok. Ti barikes a magna iti abaga ket masapul a saan a nairut unay—diay mabalin nga ikabil ti gemgemmo iti nagbaetan iti barikes ken iti barukongmo. Amin a barikes iti kabaraanan a modelo ti lugan ket naaramid nga ipalubosna a makakuti ti bagi ken aglock laeng nu adda ti puwersa.

Dimo lipatan dagiti pasaherom. Adda dagiti espesyal a tugaw a para kadagiti ubbing a bassit pay laeng para iti regular a safety belt. Awan ti tao a kaya ti pigsana nga iggaman iti maysa a maladaga kadagiti aksidente wenno kadagiti kellaat a panagsardeng. SAAN PULOS NGA IPALUBOS A TI UBING KET AGTAKTAKDER ITI AYAN TI TUGAWNA.

ANIAMAN A RASON TI SAAN A PANANGUSAR KADAGITI SAFETY BELTS KET SAAN A MAAKSEPTAR.

Tumagal ng 5 segundo upang mabaluktot ang iyong seat belt.

Dagiti Safety Belt ket Prebentaranna ti Pannakadungpar ti Tao ANIA TI MAPASAMAK ITI PANNAKADUNGPAP

Nakabarikes

0.000 a Segundo – Ti lugan ket dungparennan ti Barikada

Iti panagdungpar, ti lugan ket agrugi a makupit ken bumuntog. Ti tao iti uneg ti lugan ket awan ti mangigawid kanyana isu nga agtuloy nga agpangsango isu iti uneg ti lugan iti taray a 30 mph.

0.050 a Segundo – Makupit ti Lugan

Ti lugan ket bumuntog bayat a murdong ti sango ket alaenna ti puwersa ti bangga. Ti tao iti uneg ket agtuloy nga agpangsango iti taray a 30 mph.

0.100 Segundo – Agsardeng ti Lugan

0.120 Segundo – Ti Tao ket Maitugtug iti Uneg ti Lugan

Iti mayka limapul a segundo kalpasan a nagsardeng ti lugan, ti tao ket maitugtug iti ayan ti dashboard ken windshield. Daytoy ti pannakadungpar ti tao. Iti pannakadungpar ti lugan 1/10 ti segundo ket agsardeng; Iti panagdungpar ti tao, 1/100 ti segundo laeng.

Saan a Nakabarikes

Iti panagdungpar, ti lugan ket agrugi a makupit ken bumuntog.

Bayat ti panagbuntog ti lugan, ti tao ket agpangsango agingga nga igawid isu ti barikes. Dagiti barikes ket pagtalinaedenna isuna iti tugawna ken saan a maitugtug ti ulona ken barukongna iti uneg ti lugan.

Nu nakagalutka iti paset ti lugan, dagiti nakabarikes a pasahero ket “makigiddanda” iti bangga kas paset ti lugan. Bentaheda ti bimmuntog a panagsardeng ti lugan, iti pannakakupitna manipud puwersa. Para kadagiti nakabarikes a pasahero awan ti pannakadungpar ti tao.

PROTEKTARAN TI BABYM ITI AYAN TI LUGAN

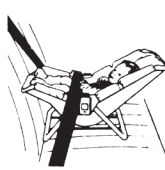
1. Sakbay a Maiyanak ti Babym

Agusar lap shoulder belt nababa ken snug

2. Kalapasan a Maiyanak ti Babym

Baby ket agyan iti car safety seat

Tugaw ti Baby

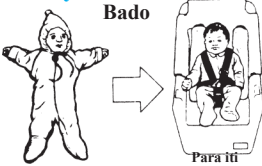

Posisyon ti Baby

Posisyon ti Ubing
wenno
Convertible

3. Pagbalinen a Kumportable ti Baby

Bado

Addan saka

Para iti mayat a lapat ti panggalut

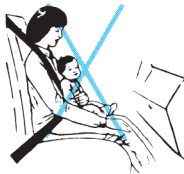
Saan nga usaren

Bado a mangbungon iti buo a bagi

Bado a kasla sako

Saan pulos nga awiten ti baby

Saan nga usaren

Pangbalay a pagkargaan

Pangbiyahe nga pagiddaan

Lupot a pagkargaan

Posisyon ti baby iti car seat

Likod ket flat - Kumportable ti baby

Likod nagpilko - Saan a kumportable ti baby

Kasla sako a pangturog

Nalukot a diaper, ules

4. Kadawyan a Biddut

Nakasango ti baby

Saan a nausar ti galut

Iti nalamiis a panawen

Saan a balkuten baby iti ules

Mangparuay ti naalas a pannakaiplastar ti galut wenno harness

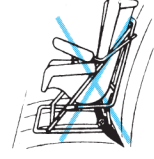
Di abutan ti ules, pull strap ken ules

I-lock ti panggalut wenno harness, ikupin ti ules

Harness saan a nairut Seat belt saan a nairut

Seat belt biddut ti ayanna Seat belt saan a nausar

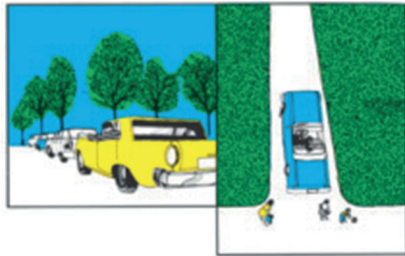
PAKDAAR! Saan nga ibati dagiti ubing nu awan mangbantay.

Ti linteg ti Hawaii ket paritannaka wenno siasinuman a nataengan a pasahero a mangibati iti ubing, agtawen ti siyam pababa, nga awan mangbantay iti uneg ti lugan iti uneg ti lima a minuto wenno at-atiddog pay. Ti panangibati iti ubing nga awan mangbantay ket mabalin a ti kamaudianan ket trahedy, kas koma ti ubing nga agrigat gapu ti napalalo a pudot wenno dunor nu ti lugan ket natakaw wenno dagiti paset ti lugan, kas kadagiti emergency a preno, power windows, ken trunk releases, ket aksidente a nausar.

TI PANANGIYATRAS TI LUGANMO

Ti panagatras ket maysa a delikado a manyubra agsipud ta limitado ti makita ken daytoy ket masapul a maaramid a siaannad unay. Masapul nga aramidem dagiti sumaganad a proseso nu iyatrasmo ti luganmo a siaannad:

- Masapul a kitaem ti lugar iti likod ti luganmo sakbayka nga agatras.
- Agtalyaw ken kitaen iti likod; saanka nga mangnamnama kadagiti rear-view mirror. Ti makita babaen kadagiti rearview mirror ket bassit unay para iti daytoy a gandat.
- Nu saanmo a makita ti likod, mangala ti tao nga agyan iti ruar ti luganmo a mangigiya kenka.
- Nu rugrugim pay la nga ag-atras, agprenoka nga inayad tapno masiguradom nga mausar daytoy.
- Kanayon nga agatras a nainayad.
- Kitaen a ti luganmo ket addaan tit i nalawa a pagmanyubraan nu agatras ka ken nu aglukkuka.
- Liklikan nga agatras iti ayan ti trapiko. Padasen nga agparada a ti luganmo ket sumrek iti maysa a kalsada iti paabante a direksyon. Kanayon nga agatras iti linya nga asideg iti igid ti kalsada nu nalawa ti trapiko.
- Liklikan nga agatras iti tingnga wenno iti kalsada nu mabalinclear.

**AGTALYAW SAKBAY
NGA AGATRAS
MANIPUD TI BARIKADA.
AGTALYAW. AG-SIGNAL.
AGBIGAY**

Ti kangrunaan a responsibilidad tapno maliklikan ti bangga ket adda iti panagmaneho nu pumanawen manipud nagparadaan.

Agannad la unay nu agatras kadagiti ayan ti babbalay. Dagiti ubbing ket kadawyan nga agay-ayamda iti likudan wenno nagbabaetan dagiti nakaparada a luglugan.

PANAGSERREK ITI AYAN TI TRAPIKO

Ti panagserrek iti ayan ti trapiko ket kadawyan a maaramid manipud iti driveway wenno iti igid ti kalsada a nagparadaan. Masapul nga aramidem dagiti sumaganad a proseso tapno sumrekka iti trapiko a natalged:

Panagserrek manipud iti Driveway

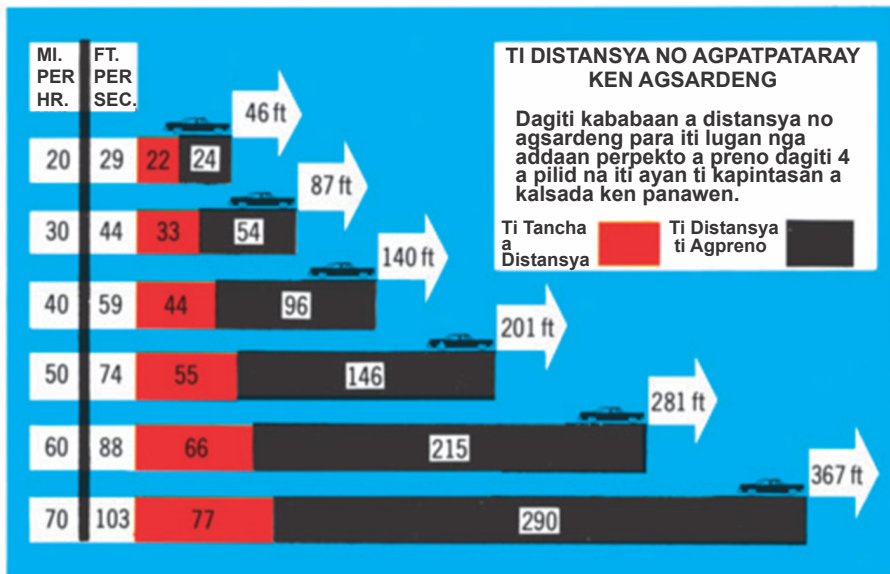
- Kanayon nga agsardeng sakbay a sumrek iti kalsada. Ti panagsardeng ket masapul a maaramid sakbay a ballasiwen ti sidewalk a paset. Ti saan a panagsardeng ket maibilang a panaglabsing iti linteg.
- Aginayad nga agabante. Siputan dagiti tao a magmagna ken um-umay a luglugan.
- Siguradoen a ti linya a serrekam ket awanan ti um-umay a lugan.
- Sumrek ka iti kaasitgan a linya babaen ti panaglikku iti kannawan nu mabalin.
- Nu addaan iti linya ti trapiko, pumaspaskan kas iti taray ti trapiko.

- Nu adda ti naan-anay a espacio iti sabali a linya, in-inayaden, iti steady a panagtaray a mapan iti sabali a linya. LIKLIKAN DAGITI KELLAT A MANYUBRA: MABALIN A MASOBRAAM WENNO SAAN MO A MAKONTROL TI LUGANMO. Nalabit a masapul nga inut-inut a kissayam ti paspas ti luganmo tapno maliklikan ti riri iti trapiko. Kasayaatan ti aginayad nga in-inut ken agyan ti likod ti maysa a lugan ngem ti agpaspas ken ag-cut iti sango. Nu addaka iti likod ti maysa a lugan, makitkitam a kanayon dayta a lugan ken basbassit ti pannakairita ti drayberna.
- Dimo ipapilit a sumingit kadagiti espacio ti nagbabaetan dagiti lugan nga addaan bassit a distansya kadagiti dadduma. Daytoy ket maysa a kinaawan ti respeto ken napeggad nga aksyon a mangiduron kadagiti dadduma a drayber tapno pabassitenda dagiti distansyada tapno saanka a makasingit kadakuada. Nu ikkam ti usto a tiempo ken agsignal nga usto, dagiti dadduma a narespeto a drayber ket maallukoyda nga ikkandaka ti espacio tapno maaramidmo ti panagakar.
- KANAYON A PAGBIGYAN DAGITI LUGAN ITI SABALI A LINYA NU UMAKARKA ITI LINYA. Nu ti kayatmo a linya ket napunno, sumrekka iti murdong ti linya; dika paspasan a mapan iti sango ken makiselsel. Nu saanmo a maaramid ti panagakar iti kayatmo a linya, agtalinaedka iti linyam agingga a mabalainmo nga aramiden ti panagakar a natalged; uray nu saan a kumportable para kenka.
- SAANKA PULOS NGA UMAKAR ITI LINYA NU SUMUNGSUNGAD KAN WENNO AGTURONG ITI INTERSEKSYON KEN PAGBALLASIWAN TI TATTAO.

TI KINAPASPAS TI TARAY TI LUGAN

“Ti nalabes a kinapaspas a taray para ti aniaman a kondisyon” ket kadawyan nga isu ti nakalista a gapuanan dagiti aksidente. Ti gapu ti nalabes a kinapaspas ket manmano a maammoan ngem gapu man kadagiti makalason, kinaawan ti atensyon, salisal, etc., daytoy ket direkta a kontrol ti drayber. Gasang-gasat, adu ti lugan a kabaelanda ti napasas a taray ngem adayo unay iti kapasidad ti drayber, ti kalsada, ken ti lugan mismo.

Ti usto a natalged a taray ti lugan ket masapul a maiyannatup iti trapiko, panawen, ken dagiti kondisyon ti kalsada ken masapul a kanayon nga adda iti uneg ti nakapaskil nga speed limits.

Masapul a usaren dagiti sumaganad a proseso tapno mamentenar ti natalged a taray ti lugan:

- Ti taraymo ket maiyannatup iti trapiko. Dagiti lugan nga mapmapan iti pareho a direksyon iti pareho a paspas ket saan pulos nga agbanga. Nu ti taraymo ket napasaspas ngem dagiti dadduma a trapiko, kanayonka a mangpamnuay ti kanayonan a problema kadagiti dadduma a lugan. Nu saanmo kaya a gumiddan iti trapiko, mapanka iti pinakakannawan a paset nu mabalin.
- Mentenaren ti natalged a panangsaruno a distansya. Maysa kadagiti kadawyan a tipo ti aksidente, ket ti panangdungpar ti lugan a sarsarunoen, kadawyan a gapu ti tutok a panangsarsaruno. Tapno masigurado ti naan-anay a distansya, kitaen nu ti lugan iti sangom ket nakabatug iti maysa a kayo, poste ti telepono wenno marker, saka agrugi nga agbilang iti normal rate “maysa ribu ken maysa, maysa ribu ken dua, etc.” Nu dimmanunka iti sao a dua sakbay a madanun ti luganmo diay marker, addaanka iti dua a segundo a distansya. Masapul a saan a bumassit. Ti tutok a panangsarsaruno ket pabassitenna ti abilidadmo a mangkita iti kalsada ken dagiti kondisyon ti trapiko ken saanmo a malikkikan ti problema nu rumsua daytoy.
- Mentenaren ti steady a taray. Ti kanayon a panagsukat ti kapaspas ti taray ket ulawenna dagiti dadduma a drayber nu ania ti intensyonmo. Ti pabigla bigla a paspas ken pabigla bigla a preno ket sayang ken napeggad.
- Pabuntogen ti taray nu adda masabat a naalas a dalan wenno kondisyon ti panawen. Iti nabunbuntog a taray, mamentenarmo ti nasaysayaat a panangkontrol iti luganmo ken maaddaanka ti tiempo a mangliklik iti napeggad a sitwasyon.
- Saanmo pulos nga ipalubos a ti emosyonmo ti mangdiktar iti kapaspas ti luganmo. Saanka pulos nga agap-apura, mabalin a saankan a makasangpet.

DAGITI PANAGLIKKU KEN KURBADA

Dagiti panaglikku ket isu dagiti panagbaliw ti direksyon manipud ti maysa a linya ti trapiko a naaramid iti ayan ti interseksyon wenno driveways. Dagiti kurbada ket isu dagiti panagsukat ti direksyon iti kalsada wenno linya ti trapiko. Iti dadduma a kaso ti natalged a proseso ket agpada:

- Mapan a nasapsapa iti usto a linya para iti panaglikku. Aglikku manipud iti linya iti trapiko a kaasitgan iti direksyon a papanan ken iti kaasitgan a linya ti trapiko a mabalin. Nu awanka iti usto a linya nu kayatmo nga aglikku, agtultuloy ka latta ken aglikkukanto iti sabali a lugar. Saanmo a puwersaen a mapan idia y usto a linya wenno kellaat nga umakar iti linya.
- Aglikku a cierto; dika agiwas ti dakkel wenno agkurang.
- Aginayad iti usto a taray sakbay a sumrek iti ayan ti kurbada wenno aglikku. Mentenaren ti steady a taray kabayatan nga addaka iti kurbada wenno panaglikku. Ti panagpreno wenno kellaat a panagsukat iti kapaspas iti taray ket mabalin a gapuanan ti pannakapukawmo ti kontrol iti luganmo.
- Liklikan ti kannigid ken “U” turns nu mabalin. Dagitoy a panaglikku ket disturbo kadagiti dadduma a trapiko, napegpeggad ngem dagiti panaglikku iti kannawan ken makasali kadagiti dadduma a trapiko.
- Kabayatan ti panagur-uray nga aglikku iti kannigid iti ayan ti interseksyon nga addaan ti red traffic light; intono ti silaw ti trapiko ket agbalin a berde, aginayad a mapan iti interseksyon, idiretso laeng ti lugan ken aglikku intono nadalus ti interseksyon ken natalged nga aramiden.
- Agbalin a nasiput kadagiti tattao a magma, dagiti agbisbisikleta ken dagiti agmot-motor nu aglikkuka; mabalin a nailingedda kadagiti dadduma a lugan, sipnget wenno naalas a tiempo ti panawen.
- Kanayon nga agsardeng ito buo sakbay nga aglikku iti kannawan nu sangsangoen ti red traffic signal.
- Agannad a pirmi kadagiti ayan ti kurbada ken iti panaglikku kadagiti naalas a tiempo ti panawen wenno nu adda ti graba, darat, wenno pitak iti kalsada.
- Nu aglikkuka iti kannawan iti ayan ti interseksyon, saanka nga agmaneho iti linya dagiti agbisbisikleta.

TI PANANGLABAS TI LUGAN

Ti pananglabas ti maysa a lugan ket napeggad iti ayan ti dua wenno tallo a linya ti kalsada nangruna nu usaren ti linya ti masabat nga agkutkuti a trapiko tapno maaramid ti pananglabas. Ti saan nga usto a proseso ket mabalin a gapuanan ti sangon-sango a pannakadungpar. Usaren dagiti sumaganad a proseso para iti natalged a pananglabas:

- Lumabas laeng nu ti lugan iti sangoanam ket agtartaray iti natalged a taray.
- Saanmo a gandaten nga labsan ti maysa a lugan gapu laeng ta adda iti sangom.
- Saanmo a gandaten a labsan dagiti lugan tapno laeng makalamang ka iti bassit a distansya iti saan unay wenno iti pirmi a trapiko.
- Iti atiddog a linya ti lugan, palubusam a dagiti lugan iti sangom ket labsanda nga umuna ti kaunaan a lugan sakbay a gandatem a labsan daytoy.
- Lumabas ka iti kannigid malaksid nu ti lugan a labsam ket agliklikkun wenno aglikku iti kannigid. Labsan a naannad iti kannawan dagiti lugan nga agliklikku iti kannigid. DIKA PULOS AGMANEHO ITI BANGKETA TI KALSADA TAPNO LABSAN TI LUGAN NGA AGLIKLIKKU ITI KANNIGID.
- Tungpalen amin dagiti senyal ken marka dagiti linya ti trapiko a mabalin a manglimitar wenno mangiparit ti pananglabas.
- Ikkan ti naan-anay a distansya ti nagbaetan ti luganmo ken ti linabsam a lugan tapno maobserbarmo nu adda kasabat wenno saan a nasayaat a kondisyon ti trapiko.
- Tseken ti masungad tapno makitam nu adda kasabat wenno saan a nasayaat a kondisyon ti trapiko, sakanto AGSIGNAL para ti gandatmo a mapan iti kannigid.
- Kitaen nga usto ti likudam nga awan dagiti lugan nga aggandat nga manglabas iti luganmo.
- Agbusinaka tapno maammoan ti drayber a labsam isuna.
- Papaspasem ti taraymo para iti taray a panglabas iti ayan ti linyam. Sakanto agpakannigid ken lumabas.
- Nu adda masabet sakbay a malpas ti pananglabas, agpreno a dagus ken agsublika iti linyam iti likod ti labsam a lugan. Dika gandaten a paspasan ti taraymo tapno makumpleto ti pananglabas. Ti kinapaspas ket nabibiit a mapabassit nu agprenoka ngem ti papaspasen.
- Agsublika iti usto a linyam ti trapiko nu makitamun ti linabsam a lugan iti uneg a rearview mirror ti luganmo.

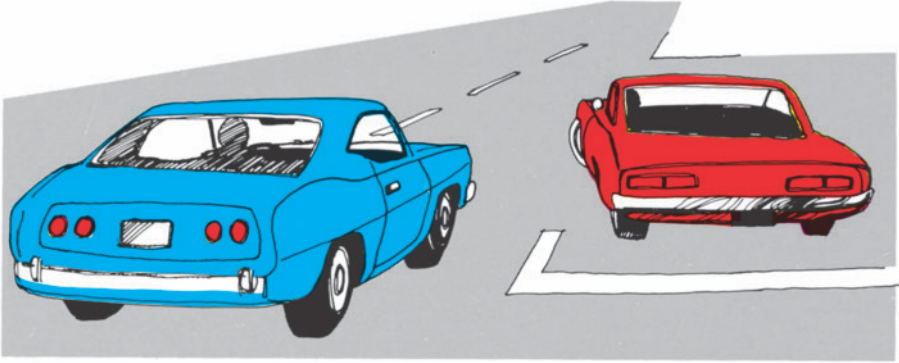
Kadagiti kalsada nga adda ti dua wenno ad-adu pay a linya ti trapiko nga agturong iti agpada a direksyon, dika mapan iti linya ti kasabet nu gandatmo a manglabas. Mabalinmo a manglabas ti lugan iti uray ania a side babaen ti panangusar kadagiti usto a proseso ti panagakar ti linya. Agannad a pirmi nu lumabas ka iti kannawan agsipud ta magnaka iti saan unay a makita ti drayber a paset.

ITI AMIN A PANANGLABAS A SITWASYON DIKA GANDATEN A LABSAN TI SABALI A LUGAN NU UMASIDEGKAN ITI AYAN TI INTERSEKSYON WENNO PAGBALLASIWAN DAGITI TATTAO.

PANANGLABAS KADAGITI NAKAPARADA A LUGAN

Agannad nu labsan ti nakaparada a lugan iti igid ti kalsada. Dagitoy a lugan ket lingedanda ti panagkitam kadagiti dadduma a lugan, dagiti bisikleta ken kadagiti maggagna a tattao a mabalin a mangparnuay ti aksidente. Agbalin nga alerto para iti posibilidad a ti nakaparada a lugan ket kellaat a mapan iti kalsada wenno ti ruangan na nga adda ti paset ti kalsada a paglabasam ket aglukat.

Siputan dagitoy a pagilasinan:

- Garaw iti uneg ti lugan wenno iti aglawlaw ti lugan.
- Dagiti agsindi nga stop lamps, back-up lamps wenno signal lamps.
- Ti asok wenno ti makita a kasla angep iti tambutso.
- Ti panagpuligos dagiti makinsango a pilid.

Nu umasidegka iti lugan a kaparadana, patta-pattaem a lukatan ti drayber ti ruanganna bayat ti panagsungadmo.

PANAGSARDENG ITI AYAN TI KALSADA

Ti panagsardeng a saan a rumbeng iti ayan ti kalsada ket napeggad, kinaawan ti respeto ken saan a legal. Ti panagsardeng tapno agilugan wenno agdiskarga kadagiti pasahero wenno karga wenno tapno makisarita kadagiti dadduma a drayber wenno tao a maggagna ket masapul a maaramid iti ayan ti naituding a pagparadaan a lugar, pagkargaan a sona wenno dadduma a lugar a saan a ti ayan ti linya ti trapiko.

Saan a rumbeng nga isardengmo ti luganmo iti uneg ti ayan ti interseksyon wenno iti maysa a pagballasiwan dagiti tattao a maggagna. **DIKA PULOS IMANEHO TI LUGANMO ITI AYAN TI INTERSEKSYON WENNO PAGABALLASIWAN DAGITI TATTAO MALAKSID NU ADDA ESPACIO PARA ITI BUO A LUGANMO ITI BANGIR A PASET TI INTERSEKSYON WENNO TI PAGBALLASIWAN DAGITI TATTAO.**

TI PANAGUSAR KADAGITI PRENO

Dagiti preno ket aparato a mausar a mangpasardeng ken mangigawid iti luganmo iti nakasardeng a posisyon. Dagiti preno ket pasardenganna ti maysa a lugan babaen ti panagsukat ti pigsa ti lugan nga agtaray iti pudot ken awan kaeskan ti pudot. Tunggal usarem dagiti preno ket saysayangem ti kwartam nga inbayadmo para iti gasolina ken runrunutem dagiti preno ken pilid. Ti naan-nad a panagusar kadagiti preno ket mabalin a makasalimetmet ti adda met balorna nga enerhiya ken kwarta a pangsukat ti gasolina, dagiti preno ken pilid. Liklikan ti kellaat a panagpaspas a pasarunuan ti napalalo a panagpreno.

Ti napalalo a panagpreno ket mangparnuay iti ayan ti maysa wenno ad-adu pay a pilid nga aguyas iti kalsada. Nu ti (dagiti) pilid, nangruna ti (dagiti) makinsango a

pilid, ket agtultuloy nga aguyas, maawan ti kontrolmo iti lugan. Nu addaka iti peggad a makadungpar iti sabali a lugan, tao wenno banag saanka a basta agprenno a pirmi ken paguyasen dagiti pilid; sigurado a madungparmo ti banag a padpadasem a lisian. Ketdi, agprenno bassit sakanto ibbatan ti preno a dagdagus ken ITURONG ti lugan iti nawaya a lugar. Iturong mo ti lugan iti ruar ti kalsada nu mabalin ngem liklikan a makadungpar kadagiti tattao, kaykayo, posposte ken nangruna a banbanag wenno istraktura.

Liklikan nga agprenno nu agliklikku; aginayad sakbay nga aglikku. Usaren a sia-annad unay dagiti preno nu adda iti danum, yelo, snow, frost, darat wenno graba iti rabaw ti kalsada.

Kanayon nga eksamenen ti garaw ti preno kalpasan a nagmanehoka iti ayan ti danum. Nu ti pigsa ti preno ket bimmassit, agprenno bassit iti mamin-ado agingga a ti usto a preno ket naisubli.

Liklikan nga iparabaw ti saka iti ayan ti pedal ti preno kabayatan ti panagmanehom. Daytoy ket agbalin a gapuanan a ti silaw ti (panagsardeng) preno ket agkurri ken mangted kadagiti sumarsaruno a drayber ti saan nga usto a signal. Kasta pay nga aramidenna dagiti dadduma a lugan nga agprenno ken agresulta iti napalalo a panagrunot ti preno.

Nu ti silaw iti preno iti instrument panel ket agsilaw, ti brake system ket dadael bassit ken kasapulan iti dagdagus a pannakatarimaan.

Kanayon a rugian nga aginayad apaman a madlaw a masapul ti panagprenno iti masungad. Agprenno a nasayaat. Nu agsardeng iti ayan ti trapiko, agsardeng iti adayo ti likudan ti lugan nga adda iti sangom tapno makitam ti nagdissoan dagiti makinlikod a pilid ti lugan nga adda iti sangom. Daytoy ket mangted ti waya a manglikmot iti lugan no saan daytoy a makaabante.

Liklikan ti atiddog a panagprenno ta daytoy ket papudutenna dagiti preno ken pagbalinenna a saan unay nga epektibo. Kadawyan a ti atiddog a panagprenno ket mabalin a maliklikan babaen ti panangibaba ti kambyo ken ti panangipalubos iti makina a tumulong para iti panangibaba ti paspas ti lugan.

TI DOWNSHIFTING

“Downshifting” ket isu ti proseso ti panangipili ti lower transmission gear range kabayatan a ti lugan ken agtartaray. Daytoy a proseso ket mabalin a mausar kadagiti manual ken automatic transmission. Ti downshifting ket mausar para iti dua a gandat: (1) Tapno maaddaan ti dakdakkal nga aksyon ti panagprenno manipud iti makina nu kissayan ti paspas wenno nu mentenaren ti nakissayan a paspas nu pasalogka; ken (2) tapno maaddaan ti dakdakkal a tignay nu papaspasen ti taray.

1. Ti downshifting ket maysa nga umno a proseso tapno maaddaan ti kanayonan nga epekto ti panagprenno manipud makina nu pasalogka. Ti down shift (panangibaba ti kambyo) ket masapul nga maaramid sakbay nga agrugi a sumalog agsipud ta narigrigat ti agdownshift nu napaspasen ti taray.

Dagiti Manual Transmission. Amin a moderno a pangpasahero a lugan a manual transmission ket naka “synchronized” da tapno mapili ti aniaman a kambyo nu talmegan ti pedal ti clutch kabayatan a ti lugan ket agtartaray. Ti proseso ti downshift ket simple laeng babaen ti panangitalmeg ti pedal ti clutch, iyakar ti kambyo iti sumaruno a nababa a kambyada, ken INAYADEN nga ibbatan ti pedal ti clutch.

Iti saan a nakasynchronized manual transmission ti teknik ket narigrigat ta kasapulan a ti paspas ti makina ket masapul nga agpada iti kambyada sakbay a maaramid ti panagsukat ti kambyada. Daytoy a proseso ket maawagan nu dadduma ti “double clutching” ken saan a rumbeng a padasen nu awan ti naaramid a panagsanay ken kapadasan.

Dagiti Automatic Transmission. Iti kaaddoan nga automatic transmission ti downshift manipud iti “drive” a posisyon a paapan iti ayan ti nababbaba a kambyada ket mabalin a maaramid kadagiti normal a taray babaen ti panangiyakar laeng ti selector level iti sumaruno a nababbaba a posisyon. Iti napasas a taray (60+ miles per hour) (97+ km/h) kaaddoan nga automatic transmission ket saan nga agdownshift. Iti kastoy a kaso

masapul a kissayan ti paspas ti taray ti lugan tapno maikkan ti tyansa nga agdownshift diay automatic transmission.

Ti aramid a downshifting kas maysa a regular nga aramid KET SAAN A MAIREKOMENDA agsipud ta mangaramid ti napasas a panagkissay ti taray nga awan signal ti pakdaar (stop lamp) para kadagiti sumarsaruno a drayber. Ti downshifting tapno kissayan ti paspas ti taray ket rumbeng a mausar laeng a mangtulong iti panagpreno nga aksyon.

2. Ti downshifting tapno maaddaan ti napigpiga a panagpataray kadagiti manual transmission ket maaramid iti isu met laeng a wagas kas immuna a naibaga malaksid a nu malpas ti panagkambyo ti taray ti makina ket mapapigsa tapno matun-oy ti kayat a paspasna.

Iti normal a taray iti highway amin a pangpasahero a lugan nga automatic transmission ket agkambyo nga automatiko nu paddakan a pirmi ti pedal ti silinyador. AGANNAD: TI PANAGKAMBYO KADAGITI NAPASPAS A TARAY KET MABALIN A PABASSITENNA TI ABILIDAD TI LUGAN A PUMASPAS. Ti panangabuso ti downshifting a teknik ket ikabilna dagiti makina ken transmission iti sobra a pannakausar ken mabalin nga agturong kadagiti nangina a panagtarimaan.

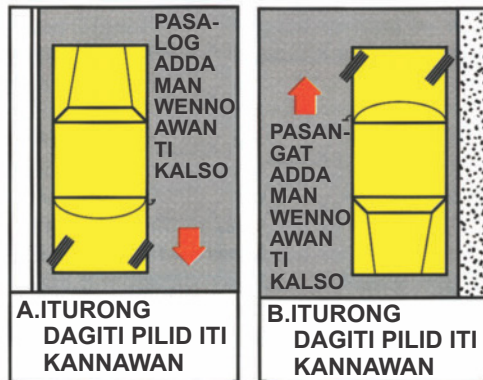
Ti downshifting ket mabalin a mausar nga usto kas maysa a pang-emergency proseso tapno aginayad ti lugan iti tiempo a ti preno ket saan unay wenno saan nga agkurri.

Agannad unay nu agdownshifting agsipud ta dagiti mapataud a saan nga agpapada a puwersa ket mabalin a mangparnuay kadagiti problema ti panangkontrol iti lugan kadagiti nagalis a kalsada.

PANAGPARADA

Kanayon nga iparada ti luganmo iti lugar a saan a madalapus ti trapiko ken nalaka a makita dagiti drayber ti um-umay a luglugan. Liklikan dagiti lugar a nalingedan, kas iti labes ti kurbada wenno iti sang-at ti turod.

PANAGPARADA ITI AYAN TI TUROD

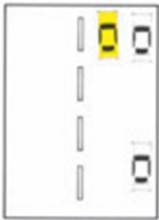
Siguradoen a ti luganmo ket saan nga agatras wenno sumalog iti ayan ti trapiko nu dagiti preno ket saan a nagkurri nu nagparada iti ayan ti turod. Kanayon nga pagkurrien ti hand brake. Ikabil iti PARK a posisyon ti kambyo nu adda. Nu awan, ikabil ti kambyo iti atras wenno iti primera. Kanayon nga iturong iti ayan ti igid dagiti pilid. Daytoy ket padakkelenna ti kantidad ti puwersa a kasapulan tapno saan nga sumalog ti lugan. Ti kayat na saoen, dagiti uppat a pilid ket masapul nga layawenda ti barikada sakbay nga sumalog ti lugan nga is-isuna.

Agparadaka man a pasalog iti turod wenno pasang-at, iturong dagiti pilid nga agpakannawan. Daytoy ket isiguradona a saan nga agtulid ti lugan iti ayan ti trapiko nu mapasamak panagtulid nga is-isuna.

TI ANGLE PARKING

TI PARALLEL PARKING

ADDANG 1:

Agsignal, batugan ti makisango a bumper ti lugan a nakaparada, 18 inches ti kaadayo manipud iti daytoy, agbatug dagiti bumper ti lugan.

ADDANG 2:

Inayad nga agatras, puligusen a sagad ti manibela nga agpakannawan ayingga a ti luganmo ket nganngani 45- degree angle iti kalsada. Idiretso a dagus dagiti sango a pilid ken agatras nga inayad.

ADDANG 3:

Nu ti makinsango a bumper ket nakabatogen iti makinlikod a bumper ti sabali a lugan, puligusen ti manibela a sagad iti kannigid nu mabalín. Agatras nga inayad iti ayan ti adda iti likod a lugan ken kitaem ta saanmo a masagid.

ADDANG 4:

Puligusen a sagad ti manibela iti kannawan ken aginayad nga agabante. Ipatingnga ti lugan iti ayan ti espacio.

Dagiti sango ken likod a bumper ket saan nga as-asideg ngem 2 a piye manipud kadagiti dadduma a lugan nu nakaparada malaksid nu ti kalsada ket namarkaan.

DAGITI LIMITASYON TI PANAGPARADA

Nu ti angle parking ket saan a naiyindikar a nalawag, ti lugan ket masapul a maiparada a kaabay ken kapadpadana ti turong ti bangketa (parallel), nakaturong iti papanan ti trapiko. Nu nakaparada ti parallel, dagiti pilid ti lugan nga adda iti banda ti bangketa ket masapul nga adda iti uneg ti 12 inches manipud bangketa (30 cm), wenno adda a buo iti uneg ti namarkaan a pagparadaan.

DAGITI WARNING SIGNAL TI PANAGLIKKU, PANAGSARDENG KEN HAZARD

Dagiti Electric Signal. Dagiti electric stop signal ket kadawyan nga aparato kadagiti lugan iti nasuroken a 50 a tawen ken kaaddoan nga lugan nga naaramid manipud idi 1950s ket addaan kadagiti electric signal para iti panaglikku. Nanipud 1968 amin a lugan ket addaan ti electric warning signal para iti panaglikku, panagsardeng, ken hazard (4-way flash). Kaaddoan a lugan nga agtartaray ita a panawen ket orihinal nga addaan kadagiti kumpleto nga electric signal.

Dagiti Pagsayaatan–Electric Signals

- Mabalin a dagdagus a mausar manipud uneg ti sarado a lugan.
- Makita a dagus iti ayan ti sipnget wenno ti saan a nasayaat a panawen.
- Makita dagitoy manipud iti abay mismo ti agsignal a lugan.
- Manmano a saan nga usto ti pannakaintepretasyon wenno mang-ulaw kadagiti dadduma nga aktibidades.
- Palubosanna ti drayber nga mangusar kadagiti dua nga imana a mangkontrol iti lugan nu agsignal.

Dagiti Saan a Pagsayaatan–Electric Signals

- Ti saan a panangkansela ti panagkurri ti signal ti panaglikku.
- Ti saan nga panagkurri nga usto ti signal.

Ti saan a panagkurri ti self cancelling mechanism ket kadawyan a gapuanan ti bassit unay a panaglikku wenno panagakar iti linya ken ti saan met a pannakadlaw ti drayber ti indicator idia instrument panel. Ti saan nga usto nga panagkurri ti signal para iti panaglikku ket rumbeng koma a madlaw a dagus ti drayber babaen ti indicator. Ti aniaman nga abnormal a panagkurri ti indicator lamp ket pagilasinan ti saan nga usto a panagkurri ti sistema ti signal.

Dagiti Hand Signal. Dagiti hand signal ket agtultuloy nga maakseptar a wagas a ti drayber ket mabalinna nga ibaga dagiti intensyonna kadagiti dadduma nga agsardeng iti highway. Ti pannakaaammo kadagiti usto a hand signal ket kasapulan nu dagiti electric signal ket saan nga agkurri.

Dagiti Pagsayaatan–Hand Signals

- Kadawyan nga saan a pumaltos.

Dagiti Saan a Pagsayaatan–Hand Signals

- Narigat a malasin manipud kadagiti garaw ti ima ken takiag ta mabalina a saan met a saan nga intensyon ti drayber kas signal.
- Narigat a makita iti ayan ti sipnget ken ti saan a nasayaat a panawen.
- Saan a makita a dagus dagiti drayber nga adda iti banda kannawan ti lugan nga agsignal.
- Kasapulan a ti tawa ti drayber ket nakalukat.
- Kasapulan a maysa laeng nga ima ti drayber ti mangkontrol ti lugan nu kasta nga agsignal.

DAGITI HAZARD WARNING SIGNAL

Dagiti hazard warning signal (4-way flash) ket para ti panangpakdaar kadagiti dadduma nga drayber a ti lugan ket adda iti napeggad a posisyon iti ayan ti kalsada. DAYTOY A SIGNAL KET SAAN PULOS A MAUSAR NU AGTARTARAY ITI LUGAN. Ti panagkurri daytoy a signal ket maipakita babaen ti panaggilap-gilap dagiti amin a signal para iti panaglikku. Awan ti hand signal a naituding para iti daytoy a gandat.

DAGITI STOP SIGNAL

Dagiti electric stop lamp ket awtomatiko nga agkurri nu dagiti preno ket mausar. Iti rabii ti lawag dagiti silaw ti panagsardeng ket kasapulan a makita nu kitaem ti likudan ti lugan kabayatan a nakatalmeg dagiti pedal ti preno. Ti maysa a hand signal ket mabalin nga usaren ti drayber a mangibaga nga isu ket agprenpreno wenno agin-inayaden ti lugan.

DAGITI USAR DAGITI TURN SIGNAL

Dagiti turn signal ket mausar a mangibaga ti intensyonmo kadagiti dadduma nga mangus-usar iti highway. Ti panagnusar ti signal ket *saannaka nga ikkanti kalinteg* a mangaramid ti garaw a kayatmo. Sika laeng ti responsable para iti panangaramid iti dayta a garaw iti natalged ken iti wagas a saan a makadisturbo kadagiti dadduma nga agus-usar iti highway.

Dagiti traffic regulation ket kiddawenna nga pagkurriem ti signal ti panaglikku iti 100 feet (30 metros) iti kababaan sakbay nga aramiden ti tunggal panaglikku wenno panagakar iti linya. Kanayon nga agsignal iti naan-anay a tiempo tapno makita dagiti dadduma nga agus-usar iti highway ti signal ken maawatan ti intensyonmo.

Nu masapul nga paginayadem ti luganmo sakbay a maaramidmo ti panaglikku wenno panagakar iti linya, importante a rugiam ti agsignal sakbay pay a paginayadem ti luganmo. Daytoy ket alertoenna dagiti dadduma a drayber iti posibilidad a mabalin a pabuntogem ti taray ti luganmo.

Dagiti sumagmamano a kadawyan a biddut ket:

- Ti saan a panagsignal iti panaglikku nu nakasardengka iti ayan ti interseksyon agingga nga agsukat ti signal ti trapiko.
- Ti saan a panagsignal, ti panangited ti saan nga naan-anay a signal, wenno ti panagsignal laeng kalpasan a naglikkukan wenno nagakarkan iti linya. (Kadawyan daytoy a maaramid babaen ti kellaat nga panaglikku wenno panagakar kadagiti linya wenno panagsingit kadagiti pila ti luglugan.)
- Ti saan a panagsignal para iti intensyon a panaglikku iti kannawan.
- Ti saan a panagsignal nu addaka iti linya nga agkiddaw nga aglikkuka.
- Ti saan a panagsignal uray nu awan ti makakita iti panagsignalmo.

Ti saan a panagusar iti usto a signal ti panaglikku ket kadawyan a biddut ti drayber. Ti saan a panagsignal nga usto ket mangipakita a ti drayber ket ignorante, napalanggwad, wenno saan a sigurado ken mangipakita ti kinaawan ti konsiderasyon ken respeto kadagiti dadduma. Mabalin pay nga ipakita daytoy a ti drayber ket awanan ti ideya nu ania ti aramidenna nga sumaruno ken saanna ngarud a kabaelan nga ipakita dagiti intensyonna iti siasiunman.

DAGITI TALLO NGA IMPORTANTE A PATAKARAN MAIPAPAN KADAGITI SIGNAL TI PANAGLIKKU:

- AGSIGNAL TUNGGA TIEMPO A RANTAM NGA AGLIKKU WENNO UMAKAR ITI LINYA.
- RUGIAN A NASAPSAPA TI NASAYAAT A PANAGSIGNAL PARA ITI INTENSYONMO A PANAGLIKKU WENNO PANAGAKAR ITI LINYA TAPNO DAGITI DADDUMA KET MAADDAAN TI NAAN-ANAY A TIEMPO A MAKAKITA KEN MAKAAWAT ITI KAYATMO NGA ARAMIDEN.
- TI SIGNAL KET IPAKITA NA LAENG TI INTENSYONMO; SAANNAKA NGA IKKAN TI KALINTEGAN A MANGARAMID ITI DAYTA A GARAW.

Ti usto a panagusar kadagiti signal ti panaglikku ket maysa a nalaka a masursuro a galad ti nasayaat a panagmaneho.

TI TRAFFIC MIX

Nu agmanmanehoka, kasapulan nga ibingaymo ti kalsada kadagiti dadduma a drayber nga agmanmaneho kadagiti amin a size ti lugan; dagiti truck, bus, pampasahero a lugan, motorsiklo, bisikleta ken kadagiti magmagna a tattao. Dagiti daddakkel a lugan ket makaidiayada ti daddakel a proteksyon kadagiti pasaherona ken nalaklaka a makita ngem narigrigat para iti drayber nga usaren. Dagiti babassit a lugan ket mangidiaya iti basbassit a proteksyon kadagiti pasaherona ken saan unay a makita ngem dagitoy ket al-alisto ken nalaklaka nga usaren. Nu agmanehoka masapul a mabigbigmo dagiti kabaelan ken limitasyon dagiti dadduma a lugan kasta met iti luganmo.

Kas maysa a drayber masapul a naannadka a mangkita kadagiti babbabassit a luglutan, nangruna kadagiti motorsiklo ken bisikleta, ken siguradoen a makitadaka dagiti drayber ti daddadakkel a lugan kas koma kadagiti truck ken bus.

Ikkam dagiti agmotmotor, agbisbisikleta ken dagiti magma magna a tattao ti naan-anay nga espacio iti kalsada ken agannad la unay nu kitaem ida nu aglikkuka wenno agakar kadagiti linya. TI MAYSA NGA AGMOTMOTOR KET KARBENGANNA TI BUO NGA KAAKABA TI LINYA TI KALSADA A KAADDAANNA.

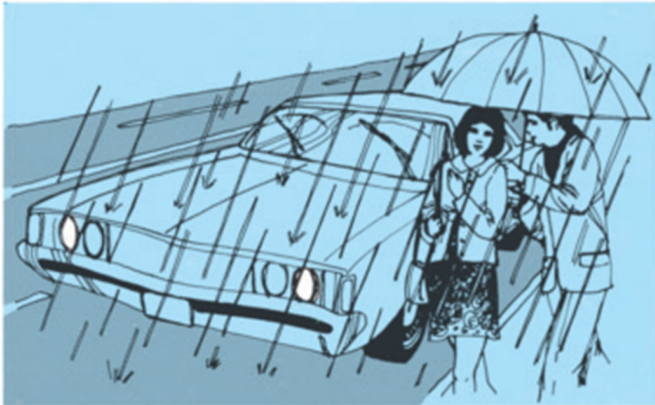
DAGITI ESPESYAL A TEKNIK TI PANAGMANEHO

TI PANAGMANEHO ITI SAAN A NASAYAAT A PANAWEN

Ti Hawaii ket saanna a mapadpadas dagiti naduma-duma a klase ti panawen a mapadpadas dagiti dadduma a lugar. Dito dagiti problema ti panawen a mainaig iti panagmaneho ket kangrunaan a gapuanan ti tudo nga addaan sumagmano nga angep dagiti kalsada nga adda iti nangato a lugar ken, nu dadduma, pagbugso-bugso nga angin.

Tudo. Ti tudo ket mangparnuay ti dua a kangrunaan a problema ti panagmaneho; kissayanna ti makita ti drayber ken baliwanna ti kondisyon ti rabaw ti kalsada.

Dagiti umuna a tinnag ti tudo ket senyal ti peggad para iti dependensibo a drayber.

Dagiti kalsada iti kastoy a tiempo ket nagalis agsipud ta dagiti langis a nagtedted manipud kadagiti naglabas a lugan ket saan pay a naiyanud. Ti panagmaneho kadagiti kalsada nga addaan ti langis ken danum ket kaslaka agmanmaneho iti ayan ti yelo. Masapul a kissayam ti paspas ti taraymo, agannad unay, ken dobleen ti normal a distansya ti panangsaruno.

Ti nabayag wenno napigsa a tudo ket mangparnuay ti nauneg a danum iti rabaw ti kalsada. Iti taray a 35 miles per hour (56 km/h), dagiti pilid nga addaan ti nasayaat a highway type tread ket “walinanna” ti rabaw ti kalsada kas iti panagdalus ti windshield wiper. Nu napasas ti taray, ti danum ket saan a maiwalin a dagus ket dagiti pilid ket agtapaw iti rabaw ti danum a kasla surfboard. Daytoy ket maawagan ti “hydroplaning”.

Ti partial nga hydroplaning ket mabalin a mangrugi iti 35 miles per hour (56 km/h). Ti kalawa ti hydroplaning ket dumakkel iti panangngato iti kapasas ken iti kantidad ti danum iti kalsada. Iti 55 miles per hour (89 km/h) iti ayan ti napigsa a tudo dagiti pilid ket mabalin a saanen nga agdisso iti rabaw ti kalsada. Nu mapasamak daytoy, saanka a makapagpreno, makapasas wenno makapaglikku; AWANEN TI KONTROLMO ITI LUGANMO.

Tapno maliklikan ti hydroplaning masapul a:

- Siguradoem a dagiti pilid ket addaan ti nasayaat pay a kinauneg ti tread na. Dagiti narunot wenno kalbo a pilid ket aghydroplane uray iti nabuntog a taray.
- Siguradoem a dagiti pilid ket addaan ti usto a presyon ti angin. Dagiti kurang ti presyon ti angin a pilid ket aghydroplane da uray iti nabuntog a taray.
- Kissayan ti kinapaspas ti lugan. Ti hydroplaning ket kadawyan a mapasamak kadagiti napasas a taray.

Dagiti preno ket mabasa kalpasan ti panagmaneho iti ayan ti nauneg a danum wenno nabayag a panagmaneho iti ayan ti napigsa a tudo. Mabalin a mapanda iti maysa a suli wenno iti sabali, wenno saandan a makatengngel a pulos. Kissayan ti kinapaspas ken in-inayaden nga italmeg ti pedal ti preno agingga a dagiti preno ket agkurri a nasayaat manen.

Ti tudo ket pabassitenna ti abilidad ti panagkitam a nalawag. Mabalin a nagpigsa iti tudo a saanka a makakita a nalawag uray nu dagiti windshield wipers ket agkutkuti. Nu ti napigsa a tudo ket pabassitenna ti panagkitam, kissayam ti taraymo; pagkurriem dagiti head lamp mo (low beam) tapno makitadaka dagiti dadduma. Nu napigsa unay ti tudo a saanka a makakita a nalawag, agpaigidka iti bangketa ti kalsada wenno iti nalawa a lugar ken agsardengka agingga nga agsardeng ti tudo.

Liklikan ti agmaneho kadagiti nalayus a luglugar; mabalin a mataktakkan sadiay. Dika pulos agmaneho iti nalayus a lugar nga addaan danum a naun-uneg ngem maysa a piye (30 cm) ken napegges ti panagayusna. Ti danum ket iyanudna ti luganmo iti ayan ti kalsada.

Angep. Ditoy Hawaii ti angep ket saan pulos a mapasamak kadagiti ayan ti nababa a lugar. Ti angep ket mabalin a masabat kadagiti kalsada nga adda iti nangato a lugar a dagiti nababa nga ulep ket agdisso iti rabaw ti daga. Ti napattok-pattok nga angep ket napeggad agsipud ta masabat mo ida a kellaat a dimo mo ammo nga addada dagitoy.

Kasayaatan nga liklikan ti agmaneho iti ayan ti angep ngem nu kasapulan, masapulmo a:*

- Agmenorka ken pagkurrien ti low beam head lamps. Dika pulos usaren ti high beam agsipud ta ti reflection nangruna iti rabii ket pabassitenna ti abilidad ti panagkitam ken ti lawag ket pabassitenna met ti abilidad ti panagkita ti masabat mo a drayber.
- Agsaganaka para iti emergency a panagsardeng.
- Nu saanmo a makita iti kaatiddog ti dua a lugan iti kababaan (40 piye wenno 12 metros), agpaigid nga usto iti bangketa ken agsardeng. Pagkurrien dagiti hazard warning signal.

Ti Winter Driving. Ti winter ket mangpataud ti kanayonan nga peggad ti panagmaneho a saan a mapadpadasan ti Hawaii. Nu planom nga agmaneho iti sabali a lugar iti winter a panawen, dagiti sumaganad a suhestyon ket makatulog. Malaksid nu napadasamon, katalgedan ti panangliklik nga agmaneho kadagitoy a kondisyon.

- Ikkan ti luganmo kadagiti pilid nga addaan snowtread.
- Riknaen ti kalsada. Agrubwat nga nainayad. Testingen a naannad dagiti preno kalpasan nga nagtaray ti lugan.
- Kitaen nga dagiti tawa ti lugan ket awanan kadagiti snow, ice ken frost.
- Pagtalinaeden ti natalged a distansya manipud iti lugan ti sangom. Siputan dagiti dadduma a lugan nga agprobproblema kadagiti nagalis a rabaw ti kalsada.
- Agmaneho a nainayad. Agmaneho iti ayan ti nadalus, namaga a paset ti kalsada nu mabalin.

*Dagitoy a panagannad ket agaplikar met lang nu ti panagkita ket kumapsut gapu ti aniaman a rason; napigsa a tudo, asuk, angep, napuskol nga snow, etc.

- Siputan dagiti napeggad a lugar. Mabalin nga mabuntun ti yelo iti rabaw wenno kadagiti sirok ti rangtay uray nu dagiti kalsada ket nadalus. Dagiti snow ken yelo ket nabaybayag nga marunaw kadagiti nalinong a lugar. Siputan dagiti nasileng a paset ti kalsada; mabalin a yelo dagidiay.
- Usaren a naannad ken kanayon dagiti preno nu masapul nga agsardengka kadagiti buntun ti snow wenno yelo. Nu isagadmo ti agpreno, saanmon a makontrol ti luganmo. Iturongmo iti nadalus a lugar nu saan a malapdan ti panagbangga.

Ti Panagmaneho iti Rabii. Nu agmaneho nu aglawagen wenno bumaban ti init, usaren dagiti sun visor ken sun glasses. Siguradoen a ti windshield ken dagiti tawa ti lugan ket nadalus a pirmi tapno saan a makasisirap ken sumayaat ti panagkita.

Iti apagbiit a kanito sakbay nga agsingising ti init wenno lumnek ti init awan ti naan-anay a lawag tapno makita nga usto dagiti banbanag. Daytoy a kondisyon ket dakdakes nu ti naulep a panawen. Iti kastoy a tiempo ti aldaw masapul nga pagkurriem dagiti head lamps iti low beam tapno makitadaka dagiti dadduma. Awan ti siasinuman a makakita iti rabii kas kalawag iti aldaw.

Ti Panagmaneho iti Rabii. Awan ti siasinuman a makakita iti rabii kas kalawag iti aldaw. Kanayonan, ti pannakaiparang ti drayber iti agsinnublat a lawag ken sipnget ket manglapped kenkuana manipud pannakatun-oy ti kasayaatan nga abilidad ti panagkitana iti rabii.

PABASSITEN TI RANIAG ITI SILAW MO NO ADDA KASABAT MO WENNO NO AG-OVERTAKE

Masapul nga aramidem dagiti sumaganad a panagannad tapno masigurado ti kinatalged kabayatan ti panagmaneho iti rabii:

- Protektaram dagiti matam manipud ti nalawag a silaw iti sumagmamano nga oras sakbay nga agmanehoka.
- Siguradoen a ti windshield ken dagiti tawa ket nadalus nga nasayaat, iti uneg ken iti ruar.
- Siguradoen a dagiti silaw ti lugan ket agkurri nga usto.
- Agmenor tapno makapagsardengka iti ayan ti distansya a makitam ti masungad.
- Dika usaren dagiti high beam head lamp mo nu umas-asidegkan wenno sumarsarunoka iti dadduma a lugan.
- Nu makasisirap ti silaw ti masabat a lugan, igilapmo ti maminsan dagiti high beam a silawmo ken kitaen ti banda kannawan nga igid ti kalsada ken usarem dagiti marka iti linya wenno dagiti reflector kas giyam.
- Laglagipen a dagiti nalabbaga a reflector a marka dagiti linya ket kayatna a saoen a mapmapanka iti sabali a direksyon ti linya ti trapiko.

TI PANAGMANEHO ITI AYAN TI FREEWAY

Dagiti Freeway ket natalged nga kalsada ti napaspas a taray. Natalged dagitoy ken nasayaat agsipud ta awananda kadagiti nangato a turod wenno nakillo unay a kurbada a manglimitar iti panagkita; awanan kadagiti stop sign, awanan kadagiti traffic signal, awanan kadagiti crossing ti riles ti tren, ken awanan kadagiti pagserrekan wenno rumwaran malaksid kadagiti naituding a lokasyon. Ti panagmaneho kadagiti freeway ket naiduma manipud panagmaneho kadagiti dadduma nga highway. Babaen ti panangtungpal kadagiti sumaganad nga espesyal a wagas ken patakaran ti biyahem iti freeway ket agbalin a nataltalged.

PLANOEN TI BIYAHAM

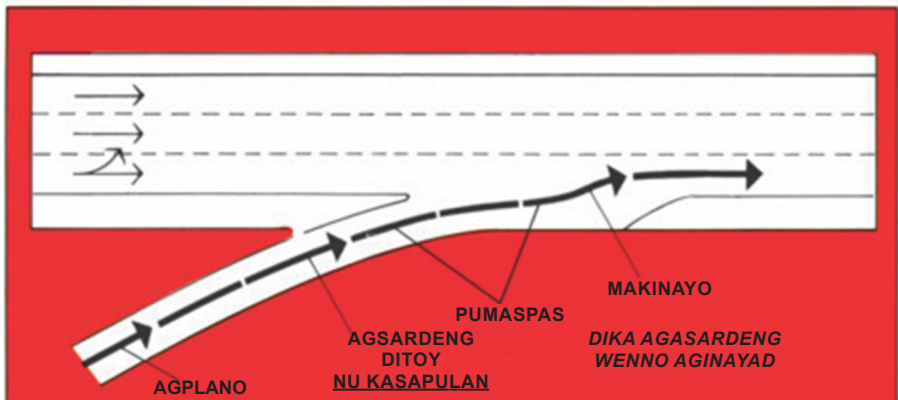

Agusar iti Mapa

- Planoen nga usto nu sadino ti pagserrekam ken rumwaram iti freeway.
- Siguradoen nga ti luganmo ket addaan naan-anay a gasolina, langis, danum ken nasayaat a pilpilid. Dagiti service station ket addada iti ruar ti freeway.
- TI MAPERDIAN ITI AYAN TI FREEWAY KET MANGPARNUAY TI NAPEGGAD UNAY A SITWASYON.

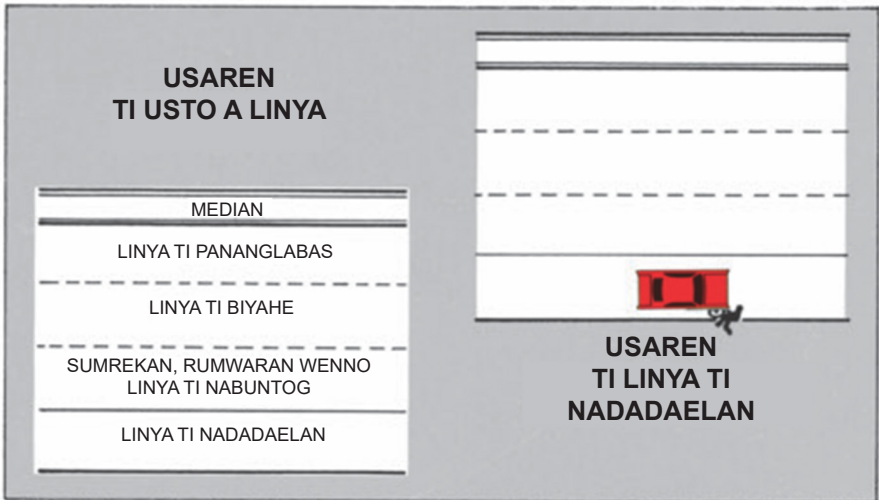
PANAGSERREK ITI AYAN TI FREEWAY

- Suruten dagiti senyal a mangiturong kenka para iti usto a sumrekam iti freeway.
- Obserbaran ti trapiko iti pagserrekam a linya. Nu adu unay, aginayadka wenno agsardengka iti asideg ti pagserrekam (kitaen ti ilustrasyon). DIKA AGINAYAD A MAPAN ITI MURDONG ITI ENTRANCE LANE KEN AGSARDENG. Nagrigat unay ken napeggad ti manggandat a sumrek iti freeway traffic nu nagsardengka iti murdong ti pagserkan a linya.
- Nu iti pagserrekam a linya ket nadalus, usarem ti signal ti panaglikku tapno ipakaammo a sumrekka ken tumipon iti ayang ti linya ti trapiko ti freeway; sakanto papaspasen ti taray ti luganmo tapno maiyannatup iti trapiko ti freeway.
- Agtalyaw tapno kitaen nu adda um-umay a luglutan iti kaasitgan a linya ti freeway. Nu saan, mapan iti kaasitgan a linya ti freeway ken mentenaren ti taraymo. Nu adda um-umay a luglutan, paginayadem ti luganmo bassit ken mapan iti likod ti um-umay a lugan.

PANAGMANEHO ITI AYAN TI FREEWAY

- Agbalin nga alerto kadagiti amin a senyal.
- Iti entero nga biyahe masapul nga usaren ti kannigid wenno dagiti tingnga nga linya ken agtaray iti wenno iti asideg ti nakapaskil nga speed limit.
- Ti kannawan a linya ket usaren dagiti lugan a saan a makagiddan iti taray ti trapiko.
- Ti kannawan a linya ket masapul a kanayon a nakalukat para kadagiti sumrek ken rumwar a lugan iti ayan ti freeway nu mabalin.
- Nu addaka iti ayan kannawan a linya, mangibati ti espacio para kadagiti sumrek a luglutan.
- Liklikan ti panagakar kadagiti linya.
- Agsignal nga usto iti nasapsapa para iti aniaman a gandat nga panagakar kadagiti linya.
- Usarem dagiti rearview mirror mo.
- Kitaen iti malikudan sakbay nga umakar kadagiti linya.

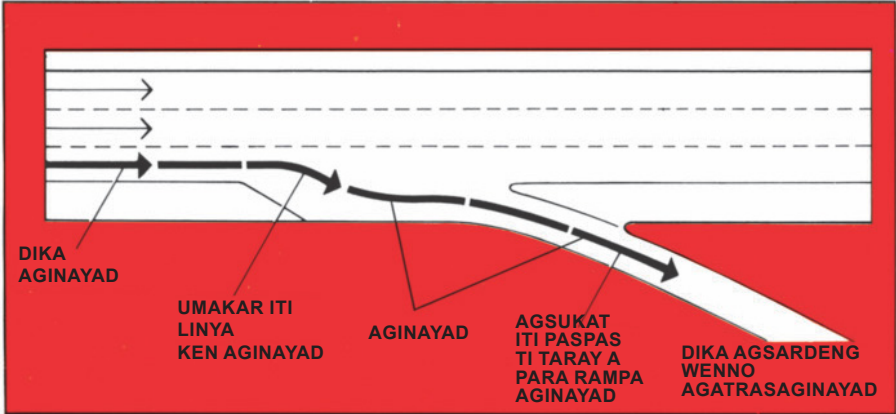
- DIKA PULOS AGSARDENG ITI AYAN TI FREEWAY MALAKSID NU SAAN TALAGA A MALIKLIKAN.
- Dika aginayad nu saan a kasapulan.
- Dika unay tutok a sumarsaruno. Ti pannakabangga iti likod ket kadawyan kadagiti ayan ti freeway ken kadawyan nga adu a lugan ti mairaman.
- Dika pulos ballasiwen ti sentro a nangbingay ti freeway; dika pulos aglikku iti uneg ti freeway; dika pulos agatras iti uneg ti freeway.
- Nu iti aniaman a rason ket masapul a mapanka iti sungani a direksyon, mapanka iti sumaruno a rumwaran, panawan ti freeway ken saka sumrek iti sungani a direksyon.

DAGITI EMERGENCY A PANAGSARDENG

- Padasen nga rumwar iti ayan ti freeway iti ayan ti sumaruno a rumwaran nu kabaelam.
- Nu kasapulan nga agsardengka, agmaneho ka nga entero iti ruar ti kalsada ken adayo kadagiti trapiko nu mabalin.
- Dika pulos agtakder wenno magna iti ayan ti freeway.
- Dika agsardeng tapno tulungan dagiti dadduma a drayber a nadadaelan ngem ketdi ipakaammo ti sitwasyon iti umno nga awtoridad.

PANAGRUAR ITI AYAN TI FREEWAY

- Siputan dagiti senyal ti rumwaran tapno makapili ka ti usto nga rumwaran.
- Usarem ti signalmo iti panaglikku tapno ipakaammo ti intensyonmo a rumwar.
- Mapanka iti ayan ti linya ti rumwaran.
- Mentenaren ti paspas ti taraymo agingga nga addakan iti ayan ti rampa ti pagruwaran, sakanto aginayad a nasimbeng.
- Nu nalabsam ti lugar nga rumwaram koma, DIKA AGSARDENG; DIKA AGATRAS! Agpatuloyka para iti sumaruno nga rumwaran.

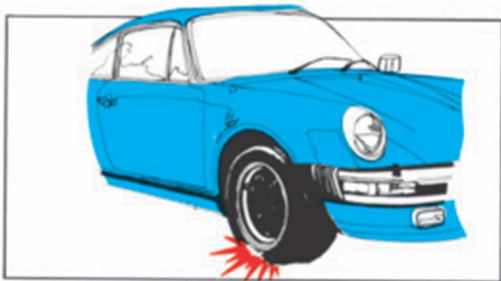
DAGITI PROSESO TI EMERGENCY A PANAGMANEHO

Nalawag nga awan ti maited a proseso para iti tunggal posible a klase ti panagmaneho para iti emergency. Ti sumagmamano kadagiti kaaddoan a kadawyan a proseso ti panagmaneho iti tiempo ti emergency ket masakupan kadagiti sumaganad a paragrafo. Dagiti kangrunaan a karaman a banag iti amin nga emergency a panagmaneho ket ti panangusar kadagiti preno, manibela ken ti kinapigsa. Laglagipen dagitoy a kangrunaan a puntos:

- Dika mataranta.
- Liklikan ti kellaat a panagpreno ken panaguyas kadagiti pilid. Dika makontrol ti lugan nu dagiti pilid ket aguy-uyas.
- Antilock preno gawin ito para sa iyo awtomatikong. Padasen nga iturong ti manibela iti ayan ti saan unay a napeggad a lokasyon. Iyaplikar ti kapigsaan a panagpreno ngem saan nga aguyas dagiti pilid. Nu ti aniaman a pilid ket aguyas, ibbatan dagiti preno ken agpreno manen nu ti lugan ket saanen nga aguy-uyas.
- Usaren dagiti safety belts tapno makapagtalinaedka iti posisyon tapno kontrolen ti luganmo.
- Ituloy nga kontrolen ti luganmo uray kalpasan a bimmangga iti sabali a banag.

DAGITI TIRE BLOWOUT

Ti tire blowout ket isu ti kellaat a pannaka-ikkat ti angin ti pilid nga agresulta iti pannaka-eppesna, ket mabalin a gapuanan ti pannakapukawmo ti kontrol iti lugan. Dagiti tire blowout ket kadawyan a resulta ti saan nga usto a panangaywan iti pilid ken panangmentenar. Suriin ang presyon ng hangin at gulong kondisyon bawat buwan.

Nu mapasamak ti tire blowout iti luganmo:

- DIKA AGPRENO. Daytoy ket mabalin a gapuanan a ti luganmo ket saanen a makontrol.
- Petpetan a nasayaat ti manibela ken iturong nga agtalinaed iti ayan ti linya. (Mabalin nga adda ti napigsa a panagguyod iti kannawan wenno kannigid, wenno ti panagguyod ket adda iti maysa a direksyon ken sumublat met a gumuyod iti bangir.)
- Agmenor nga inayad a saan nga usaren dagiti preno agingga a nainayadkan, sakanto
- Agprenoka bassit ken agpa-igid iti kalsada agingga ti natalged a lugar. (Mabalinmo nga imaneho ti lugan nga addaan ti naippes a pilid iti bassit a distansya iti nabuntog unay a taray a saan a maperdi ti wheel rim.)

TI PANNAKA-IKKAT TI PILID

Daytoy ket saan a kadawyan nga emergency ngem nu mapasamak, usaren ti isu met laeng a naannad a proseso kas ti para ti na-ippes a pilid. Mabalin ti total wenno partial a pannakawan ti preno nu naikkat ti maysa a pilid. Apaman a nagsardeng, saanmon a maiyakar ti lugan; masapul a maipaguyod.

TI PANNAKAAWAN TI PRENO

Ti total a pannakaawan ti preno kadagiti moderno a pampasahero a lugan ket saan a kadawyan. Ti sistema ti panagtrabaho ti preno ket naaramid tapno ti partial a preno ket kanayon a mabalin. Ti partial a saan a panagkurri ket pabassitenna ti abilidad ti panagpreno ken maipakita babaen ti warning light iti ayan ti instrument panel.

Nu dagiti preno ket buo nga naawan:

- Bombaen a dagus dagiti pedal ti preno; sakanto
- Ipan ti kambyo iti nababa a kambyo.
- Mangkita iti mabalin a pagpaigidan (maysa nga igid ti kalsada wenno nalimpya nga nalawa a lugar). Usaren dagiti silaw ken busina a mangpakdaar kadagiti dadduma.
- Iyaplikar ti parking brake nga in-inayad ken pagsardengen ti luganmo. (Dika biglaen nga gutaden ti parking brake wenno guyuden a napigsa wenno mabalin a mapukawmo ti kontrolmo iti luganmo.)

TI PANNAKAAWAN TI PANGITURONG

Ti total a pannakaawan ti panangiturong ket saan a kadawyan ken saan pulos mapasamak iti usto ti pannakamentenarna a lugan. Nu ti luganmo ket addaan ti power steering, ti partial a pannakapukaw ti kontrol ti panangiturong ket mabalin a mapasamak. Iti kastoy a sitwasyon masapul nga ikkam ti dakdakkal a pwersa tapno makontrol ti direksyon ti lugan.

DIKA SUMUKO, IYAPLIKAR ITI ANIAMAN A PWERSA A KASAPULAN ITI AYAN TI MANIBELA TAPNO MAKONTROL TI LUGANMO.

Nu ti panangiturong ket total a naawan:

- In-inuten nga paginayaden ti taray.
- Agpreno nu kasapulan tapno maliklikan ti panangbangga iti aniaman a banag ken padasen nga agsardeng a nasayaat.

NU NAPAN DAGITI PILIDMO ITI RUAR TI KALSADA

Nu matinnag ti luganmo iti ayan ti ruar ti kalsada, graba, rugit wenno ti igid ti nasemento a kalsada ket limitaranna ti napino a panagsubli ti lugan iti ayan ti kalsada. Nu mapasamak daytoy:

- **DIKA GANDATEN NGA PWERSAEN TI LUGAN A MAKASUBLI ITI KALSADA BABAEN TI PANANGKABIG A DAGUS ITI MANIBELA.**
- Ituloy nga agmaneho a nakatinnag dagiti pilid iti ruar ti kalsada ken agmenorka.
- Usaren dagiti preno a nainayad.
- Nu addakan iti natalged a kinaspaspas, iturong ti manibela nga agsubli iti ayan ti kalsada. Kitaen a nakasaganaka para iti dagus a panagbaliw tapno agtalinaedka iti ayan ti linyam ti trapiko.

NU TI MANGLABAS KENKAA LUGAN KET AGPEGGAD

Nu ti sabali a lugan ket gandatenna a labasandaka ngem saanna a makumpleto ti pananglabasna kenka gapu ti um-umay a trapiko, mabalinmo isu a tulungan a saan a mabangga babaen ti:

- Panangiturong ti luganmo iti ayan ti pinakakannawan a banda nga ayan ti kinatalged, uray nu iti ayan ti bangketa nu mabalin.
- Nu ti lumabas a lugan ket ituloyna ti panaglabas, paginayaden ti luganmo tapno dayta a lugan ket makaapan iti sangom.
- Nu ti manglabas a lugan ket madlawmo a bimmuntog tapno makasubli isu iti linyana iti likudan ti luganmo, papaspasem iti luganmo tapno mapalubusan ti lumabas koma a lugan a mapan iti linyana iti likud ti luganmo. (Iti aniaman a sitwasyon siguradoen dagiti gandat ti drayber ti manglabas a lugan sakbay nga agsukatka ti paspas ti luganmo.)

TI MASABATMO A LUGAN ITI LINYAM

Nu madlawmo nga adda masabatmo a lugan iti linyam:

- Paggilapem dagiti silawmo ken paguniem ti busina.
- Dagdagus a paginayaden ti luganmo ken iturong iti banda kannawan iti ruaren ti kalsada agingga iti adda iti nalawa a lugar. **DIKA SUMREK ITI AYAN TI MASABATMO A LINYA TI TRAPIKO.**
- Agmanehoka iti ruar ti kalsada nu adda kabalinanna. Liklikan dagiti puro a natangken a banag ken dagiti tattao a magmagna.

TI SAAN A PANAGSUBLI TI SILINYADOR

Nu ti silinyador ti luganmo ket saan a nagsubli, ti luganmo ket agtultuloy a mentenarena dayta a kinaspaspas wenno pumaspas pay uray nu awanen ti sakam iti ayan ti pedal ti silinyador. Kadawyan a mapasamak a dagus daytoy a sitwasyon kalpasan a ti pedal ket pirmi a naitalmeg. Daytoy ket parnuayennna ti agtultuloy a panagpaspas ti luganmo. Iti aniaman a sitwasyon, masapulmo nga:

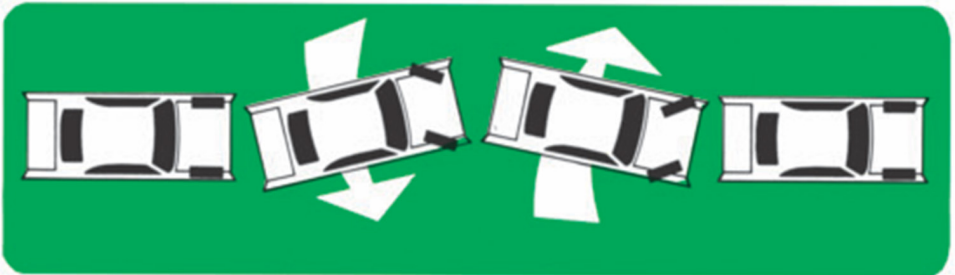
- Gutaden a pirmi ti pedal ti silinyador babaen iti sakam.
- Iddipem ti andar ti lugan. (Annadan a ti agsardeng ket ti ignition switch laeng tapno agsardeng ti andar ti makina ken saan a pagkurrien ti locking mechanism ti manibela. Dagiti lugan nga addaan ti power steering ken power brakes ket agkasapulan ti dakkal a pwersa para kadagitoy a kontrol.)
- Agpreno.
- Agpaigid iti ayan ti kalsada agingga iti natalged a lugar.

TI PANNAKAAWAN TI POWER STEERING

Daytoy a sitwasyon ket mabalin a mapasamak gapu ti panagsardeng ti makina wenno ti pannakapugsat ti belt a mangpatpataray ti power unit. Iti aniaman a sitwasyon ti kanayonan a pigsa ket kasapulan tapno mamentenar ti kontrol ti panangiturong.

- Agmenor.
- Iturong iti ayan ti natalged a lugar ken agsardengen.

TI PANAGDIWER-DIWER TI LUGAN

Kaaddoan a panagdiwer ket gapuanan ti kellaat a panagsukat iti direksyon wenno kinapasas. Ti sobra a kinapasas iti ayan ti agdama a kalsada ken kondisyones ti trapiko ket isu ti kadawyan a gapu. Masapul nga agannad unay nu agmanmaneho iti nabasa, nagalis wenno nakaluban ti graba ti rabaw ti kalsada.

Nu agrugi nga agdiwer ti luganmo, importante a mangaramidka ti napino a panangkorek nga aksyon sakbay a mapukawmo ti kontrol. Malaksid nu napadasmon ti panagdiwer ti luganmo, ti usto a panangkorektar ket saan a natural. Importante a laglagipen a nu mapasamak ti panagdiwer wenno problema ti panangkontrol, masapul ng agsardengka wenno agmenorka iti aniaman nga ar-aramidem nu nagrugi ti problema. Iti aniaman a saan a pannakaiturong a gapu ti panagdiwer:

- Liklikan nga usaren dagiti preno. Nu ti panagdiwer ket nangrugi idi nagpreno ka, ibbatan dagiti preno.
- Ti kinalaka ti silinyador. Ti panagdiwer ket mabalin nga agsardeng apaman nga aramidem daytoy.
- Iturong ti manibela iti direksyon ti panagdiwer ti likud ti lugan. Iggaman nga usto ti manibela iti panagpuligos na ngem saan mo a puligosen ti dakkal a dagus ti manibela. Nu agdiwer a pakannawan, iturong ti manibela iti kannawan. Pakannigid met nu agkadiwer iti kannigid. Apaman nga agsardeng ti panagdiwer, puligosen ti manibela iti direkso a posisyon.
- Ti sobra a panangkorektar ket mabalin a gapu a ti lugan ket agdiwer iti bangir a direksyon. Iturong iti ayan ti panagdiwer manen. Aramiden daytoy manen a proseso agingga a makontrolmon ti lugan.

TI PUOR

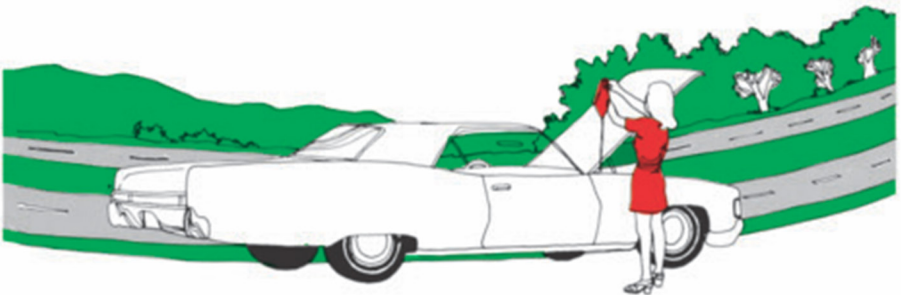
Ti puor ket mabalin a mapasamak iti aniaman a paset ti lugan nga addaan ti nalaka a mapuoran a materyal. Kadawyan a puor ket resulta ti pimmudot unay a makina, electrical short, ti panagubog ti gasolina, wenno panagubog ti langis. Aniaman nga angot ti kasla mapupuoran ket masapul a dagdagus nga imbestigaran. Nu mapasamak ti puor wenno adda suspetsa iti uneg ti lugan:

- Iturong ti lugan iti natalged a nalawa a lugar ken isardeng.
- Iddipen ti ignition switch ken ti amin nga dadduma nga electrical switches.
- Parwaren ti amin nga pasahero ken iyadayo manipud iti lugan ken adayo iti kalsada. Mabalin a napasas a mapunno ti lugan iti makalason nga asok.
- Nu bassit ti puor, usaren ti fire extinguisher, rugit, darat wenno ules tapno iddipen ti apoy. **DIKA USAREN TI DANUM A PANGPATAY TI PUOR TI GASOLINA, LANGIS, WENNO PUOR MAINAIG TI ELECTRICAL.**
- Nu nagbalin a dakkal ti puor ti gasolina wenno langis, mabalin a saanmo a kaya nga iddipen daytoy. Dika padasen, agdawat ti tulong.

PANNAKADADAEL WENNO PANNAKADADAEL TI MAKINA

Kadawyan a ti pasamak a pannakadadael dagiti lugan ket saan a napeggad ngem mabalin a mangparuay ti napeggad a sitwasyon. Kadawyan a ti lugan ket mangited ti napeggad a sitwasyon mainaig kadagiti dadduma a trapiko.

- Nu mabalin, iyakar ti lugan iti ayan ti natalged a lokasyon.
- Iyadayo dagiti pasahero ti lugan manipud kadagiti lugan iti kalsada. Nu ti lugan ket saan a maiyakar manipud iti delikado a posisyon ngem adda ti natalged a lokasyon a mabalin a papanan dagiti pasahero ti lugan, ipan dagiti pasahero iti ayan ti natalged a lokasyon.
- Iti amin a dadduma a kaso, dagiti pasahero ket masapul nga agtalinaed iti ayan ti uneg ti lugan.
- Usaren dagiti hazard warning light, flares, warning reflectors ken ti flashlight kas kasapulan. Dagitoy a banag ket masapul nga adda iti ayan ti lugan.
- Agannad kadagiti mangidiaya ti tulong. Agtalinaed a nakalock iti ayan ti uneg ti lugan agingga a masiguradom ti gandat dayta a tao. Nu agduduaka, kiddawen a pakaammoanna ti pulis.
- Ipakita a kasapulam ti tulong babaen ti panagilukat ti hood ti luganmo. Mangigalut ti puraw a lupot iti ayan ti radio antenna wenno iti ayan ti pagiggaman ti ruangan wenno agusar iti sign a naaramid para iti dayta a gandat nu adda.
- Nu masapul a panawam ti lugan, i-lockmo nga usto ken agsubli a dagus nu mabalin.
- Nu masapul a panurnuram a magna iti highway, magna ka a sabsabatem dagiti lugan ken iti igid ti kalsada. Dika magna kadagiti ayan ti freeways; agtalinaedka iti ayan ti uneg ti luganmo agingga a sumangpet ti tulong.

KAPITULO XI

DAGITI TRUCK, TRAILER, BUS KEN MOTORSIKLO

Nu agmanmanehoka kadagiti babassit a kalsada ken highway, masapul nga bingayam ti kalsada dagiti dadduma a lugan a dakdakkal nga adayo ngem ti ordinaryo a pangpasahero a lugan ken babassit a truck. Ti panangusar kadagitoy a truck, tractor-semitrailers, truck trailers ken dagiti bus ket agkasapulan ti espesyal a kabaelan ti panagmaneho, atensyon ken konsiderasyon kadagiti dadduma nga agus-usar iti highway. Tapno masigurado ti kinalalgedmo ken dagiti dadduma nga agus-usar ti highway masapul nga ammom dagiti limitasyon dagitoy a luglugan.

DAGITI DRAYBER TI DADAKKEL A LUGAN

Dagiti Lisensya dagiti Drayber

Dagiti drayber ti dadakkal a lugan ket masapul nga addaan ti balido a lisensya ti drayber para iti kategorya ti manmanehoen a lugan. Dagiti impormasyon maipapan kadagiti amin a tipo ti lisensya ti drayber ket mabalin a masarakan idia Kapitulo I, Panaglisensya dagiti Drayber.

Dagiti Propesional a Drayber

Kaaddoan kadagiti drayber ti dadakkal a lugan, ket sapsapulenda ti pangbiagda babaen ti panagmaneho kadagitoy a luglugan; propesyonda daytoy. Aagsipud ta dagitoy ket busbusbusenda ti adu nga oras iti panagmaneho ngem dagiti dadduma a drayber, mabalin nga isuda dagiti makabael unay, adu ti ammoda ken eksperyensado a drayber kadagiti highway. Masapul nga ipakitada ti marka ti pudno a propesional babaen ti panangipakita ti ehemplo ti usto, natalged a panagmaneho. Kasta pay, isuda ket kanayon a nakasango kadagiti peggad ti panagmaneho iti ad-adu a tiempo ngem dagiti ordinaryo a drayber.

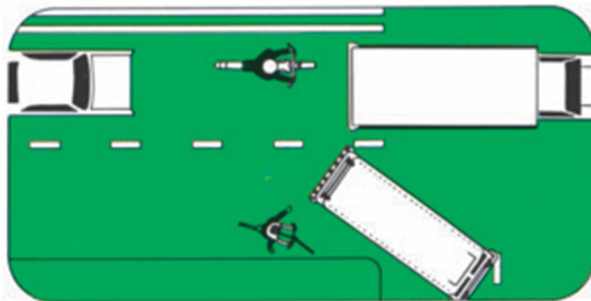
Dagiti Responsibilidad ti Drayber

Gapu kadagiti kinadakkal nga itsurada ken kinadagsen dagitoy a lugan ket mabalin a mangparnuay ti dakkal a dadael ken dunor nu mairaman iti aksidente. Dagiti drayber ti dagitoy a lugan ket masapul a kanayon nga ammoda ti limitasyon ken kabaelan dagiti luganda ken bigbigen dagiti responsibilidadda tapno makaited ti usto a konsiderasyon kadagiti dadduma nga agusar ti highway kasta pay kadagiti pasahero ken karga.

DAGITI LIMITASYON DAGITI DADAKKEL A LUGAN

Panangkita

Dagiti dadakkal a lugan ket kadawyan a makaipaay ti nasaysayaat a panangkita iti masungad ngem dagiti dadduma a lugan agsipud ta ti posisyon ti drayber ket nangatnagato ngem dagiti dadduma a lugan. Nupay kasta, ti panangkita kadagiti bakrang ken iti likod ket limitado unay; ti dadduma a trapiko ket makita laeng babaen ti panangusar kadagiti sarming ken ti paset nga adda a dagus iti likod ti lugan ket saan a makita ti drayber.

- Dagiti drayber dagiti dadakkal a lugan ket masapulda tinalawlawna nga espacio gapu ti kinalapad ken kinaatiddog iti luganda nu aglikkuda, agakar iti linya ken pangatras.

- Dagiti dadduma a drayber ken agus-usar kadagiti highway ket masapul nga ikkanda ti drayber ti dakkel a lugan ti kanayonan nga espacio tapno makapagmanyubra iti natalged.

Ti Espacio a Pagmanyubraan

Dagiti dadakkel a lugan ket agkasapulan ti nalawlawna nga espacio para iti panaglikkuda.

- Dagiti drayber dagiti dadakkel a lugan ket masapul nga usarenda ti dakkel a panagannad nu aglikku wenno agatras tapno masigurado a daya a garaw ket saan a makadisturbo kadagiti dadduma nga agusar iti kalsada.
- Nu asidegka kadagiti dadakkel a lugan, dagiti drayber ti dadduma a lugan ken dagiti dadduma nga agus-usar iti highway ket masapul nga agtalinaed iti lugar a makita dagiti drayber ti dadakkel a lugan ken ti panagkitada ket saan a malingedan kadagiti dadduma a trapiko.

Ti Distansya ti Panagsardeng

Dagiti dadakkel a lugan ket agkasapulan ti dadakkel a distansya iti panagsardengna ngem dagiti dadduma a lugan.

- Dagiti drayber ti dadakkel a lugan ket masapul nga mangilak-amda ti alawans iti kanayonan a distansya a kasapulan para iti panagsardeng.
- Nu umakar kadagiti linya wenno kadagiti interseksyon dagiti dadduma a drayber ken agus-usar ti highway ket masapul a mangitedda ti kanayonan a distansya para ti panagsardeng a kasapulan dagiti dadakkel a lugan.

Ti Akselerasyon ken Kinaalisto

Dagiti dadakkel a lugan ket nainayadda a pumaspas ken saan a dagdagus a makapagmanyubra kas iti dadduma a lugan.

- Dagiti drayber ti dadakkel a lugan ket masapul nga mangited ti alawans para iti nawaya a panaggaraw dagiti dadduma a lugan nu adda iti ayan ti trapiko ken liklikan ti panangbara kadagiti adu a linya ti trapiko.
- Dagiti drayber ket masapul nga ammoda a dagiti dadakkel a lugan ket mabalin nga agtartarayda iti paspas a nababbaba ngem iti nakapaskil nga speed limit ken masapul nga agsabay nu umasideg wenno laban daytoy.

Ti Speed Control iti ayan ti Salugan

Ti agtultuloy a panagpreno tapno makontrol ti taray iti ayan ti salugan ket pakagappuanan ti preno nga agbalin nga saan nga epektibo. Daytoy a kondisyon ket napepeggad para kadagiti dadakkel a lugan.

- Dagiti drayber ti dadakkel a lugan ket masapul nga agsarda iti usto a panagbaba ti kambyo tapno makontrol ti taray kadagiti ayan ti salugan.
- Dagiti drayber ti dadduma a lugan ket masapul nga alerto iti pananglabas kadagiti dadakkel a lugan; aglisi iti ayan ti dalanda.

Ti Pannakaiyangin

Dagiti dadakkel a lugan nu agtartaray iti wenno iti kapaspasan a tarayda ket mangpauy ti pabugso nga angin nga umanay a mangiyangin kadagiti babassit a lugan a mangbaliw ti direksiyonda. Dagiti drayber ti babassit a lugan ket masapul a nakasagana a mangaramid ti usto nga aksyon ti panangiturong nu umasideg wenno laban dagiti dadakkel a lugan nga agtartaray iti wenno asideg ti kapaspasan a tarayda.

DAGITI DELIKADO A MATERIALES

Iti kaaddaan a tiempo dagiti dadakkel a truck ket agkarkargada kadagiti materyal a delikado kadagiti tatnao wenno iti sanikwa. Daytoy a materyal ket mabalin a pangpasabog, mapuoran, radioactive, makalason, etc. Dagiti drayber dagitoy a lugan ket responsable para iti panangisigurado a dagitoy a materyal ket nakakarga ken namarkaan nga usto ken ti lugan ket addaan ti karatula a mangiyindikar ti klase ti nakakarga a materyal tapno ti usto nga aksyon ti panangprotektar ket maaramid en kaso nga adda aksidente.

TI PANG-EMERGENCY NGA APARATO

Kaaddoan nga dadakkel a lugan ket masapul nga addaan ti pang-emergency nga aparato, flares, emergency reflectors, first aid kits, etc. Dagiti drayber dagitoy a lugan ket masapul nga ammoda nu ania nga aparato ti kasapulan ken kasano ken kaano nga usaren daytoy.

DAGITI MAIPAGUYOD A TRAILER

Adu a pangpasahero a lugan ken dagiti drayber ti babassit a truck ket agguyod dagiti luganda ti naduma-duma a trailer. Maammoan nga adu kadagiti limitasyon nga agaplikar kadagiti dadakkel a lugan ket agaplikar met kenka nu agguyod ti luganmo iti trailer; nangruna dagiti dadakkel a trailer.

Dagiti Rear View Mirror

Nu ti trailermo ket dakkel unay a lingedanna ti panagkitam babaen ti rear view mirror mo iti uneg, masapul nga addaan ka iti makinruar nga rear view mirror nga usto ti dakkel na iti agsumbangir a paset ti luganmo.

Dagiti Preno

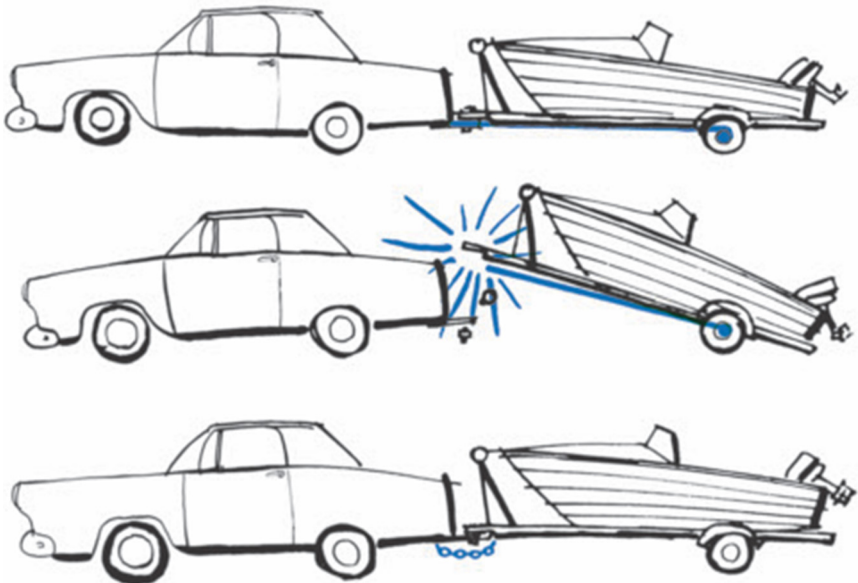
Nu ti kargado a trailer ket addaan ti dagsen a nangatngato ngem ti kagudwa a dagsen ti lugan nga agguyguyod wenno 3,000 pounds wenno ad-adu pay, ti trailer ket masapul nga addaan kadagiti preno, ken breakaway protection.

Dagiti Pasahero

Saanmo nga ipalubos a dagiti pasahero ket aglugan idia trailer. Ti panaglutan iti ayan dagiti trailer ket maiparit.

Dagiti Natalged a Kawar

Ti trailermo ket masapul nga addaan kadagiti natalged a kawar. Dagiti natalged a kawar ket masapul a maisilpo iti ayan ti frame ti agguyod a lugan ken ti trailer ket saan a nakasilpo iti paset ti landok a pangikabitan.

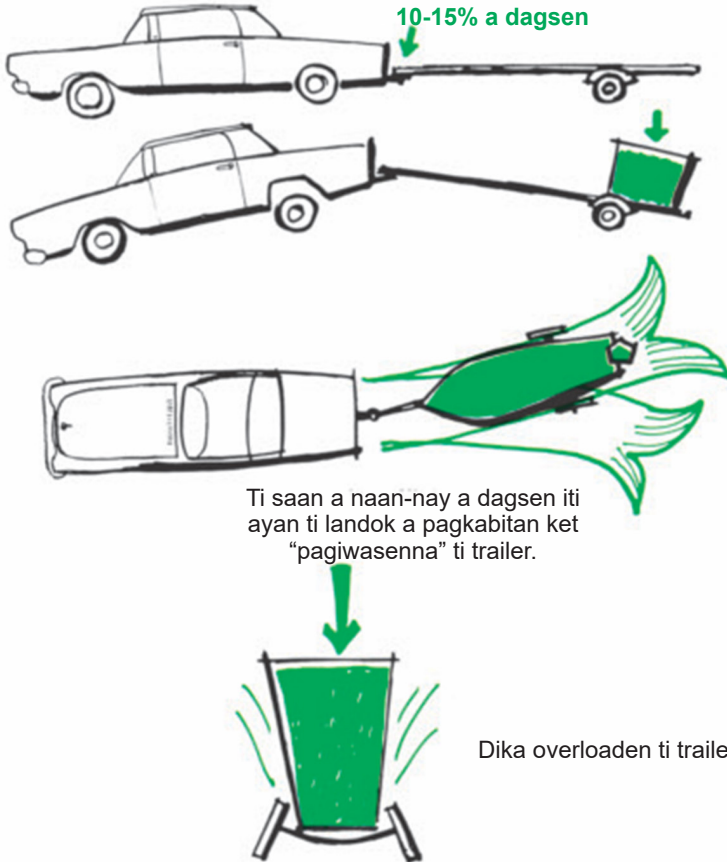

Dagiti Landok a Pangikabitan

Siguradoen a ti luganmo ket addaan ti usto a landok a pangikabitan para iti kinadakkel wenno kinabassit ken ti klase ti trailer a maipaguyod. Dagiti dadakkel a trailer ket agkasapulan ti espesyal a landok a pagkabitan. Dika agdependar kadagiti landok a pagkabitan iti ayan ti bumper para iti aniaman a trailer.

Dagiti Karga ti Trailer

Siguradoen a ti karga ti trailer ket balanse nga usto. Masapul nga ti nganngani 10% agingga 15% a dagsen ti trailer ket adda iti ayan ti landok a pagkabitan ti trailer iti ayan ti lugan. Nu nadagsen unay ti karga, marigatanka a mangiturong ti lugan. Nu ti karga ket nalag-an met unay, ti trailer ket “agiwas-iwas.” Dika overloaden ti trailer.

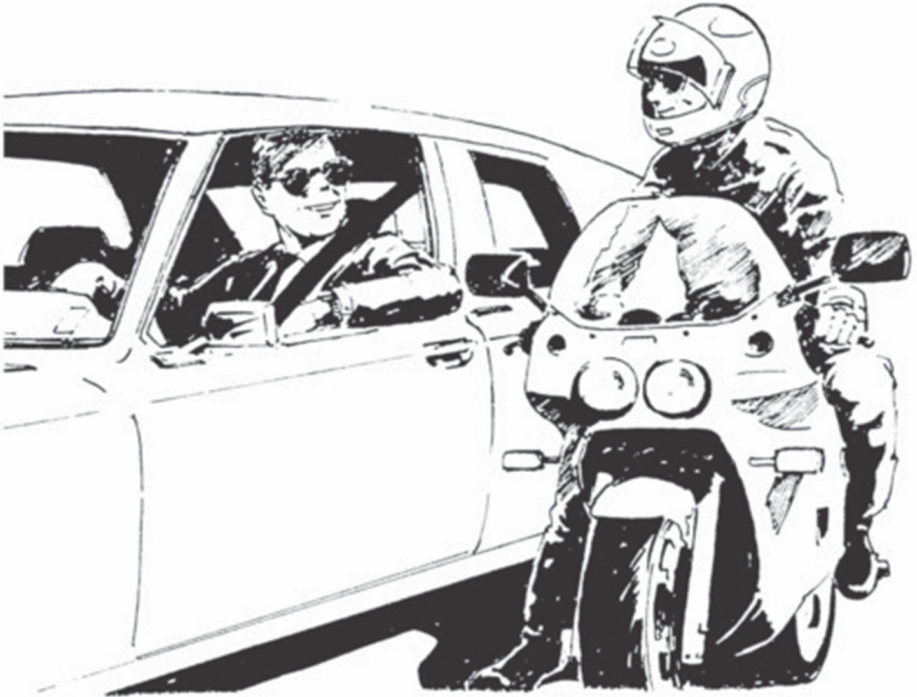
Siguradoena ti karga ket nakagalut nga usto.

Ti Aparato

Siguradoen a ti trailer ket addaan:

- Kadagiti pilid a nakakabit ken nagrasaan nga usto, ken nakaluban kadagiti fenders wenno mud guards.
- Napintas a pilid a napaanginan nga usto.
- Signal iti likod, panagsardeng, panaglikku, license plate, ken, nu kasapulan, addaan ti side marker lamp ken reflector.

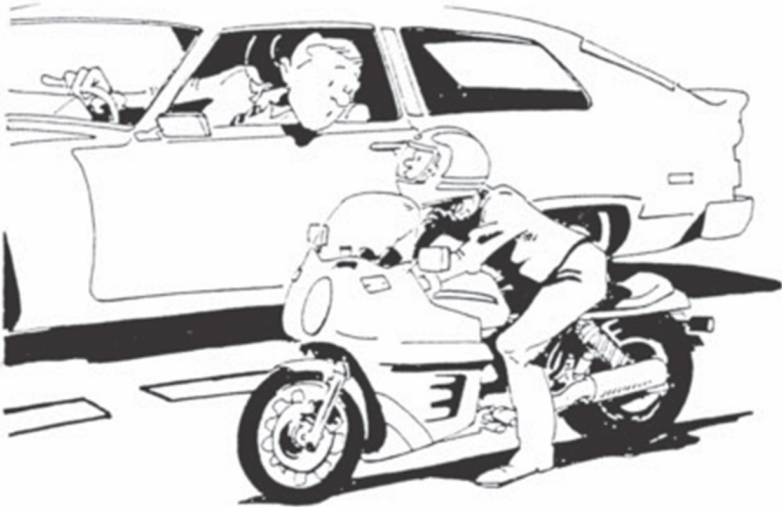
DAGITI MOTORISTA KEN MOTORSIKLO ITI TRAPIKO

PANANGIBINGAY TI KALSADA KADAGITI MOTORSIKLO

Dagiti agmotmotor ita a panawen ket gagayyem, kabagyan, ken kakarruba, ngem adu a drayber ti lugan ti saan pay laeng a sanay a makakita kadagiti motorsiklo iti ayan ti trapiko. Ti panagbiyahe babaen ti motorsiklo ket makaguyugoy kadagiti dadduma a tattao; dagitoy ket makasalimetmet ti gasolina ken espacio ken mabalin a talaga a makaparagsak laeng a talaga ti agsakay ti motorsiklo. Ngem adda met ti pagdaksanna: dagiti agluglulan iti motorsiklo ket as-asidegda iti pannakadunor ngem ti drayber ti lugan nu adda aksidente. Ipakita ti panagsukisok a nasurok a two-thirds dagiti aksidente ti lugan/motorsiklo ket resulta ti maysa a drayber ti lugan a naglikku iti sango ti maysa a motorsiklo. Dagiti motorsiklo ken luglulan ket masapul nga agkakadwada iti ayan ti kalsada nga awan ti madangran ti tunggal maysa. Tapno maaramid dayta, masapul a maawatantayo ti ad-adu pay maipapan kadagiti motorsiklo, ken nu apay a dagiti agluglulan ti motorsiklo ket aramidenda dagiti dadduma a banag nga ar-aramidenda.

TI SIZE

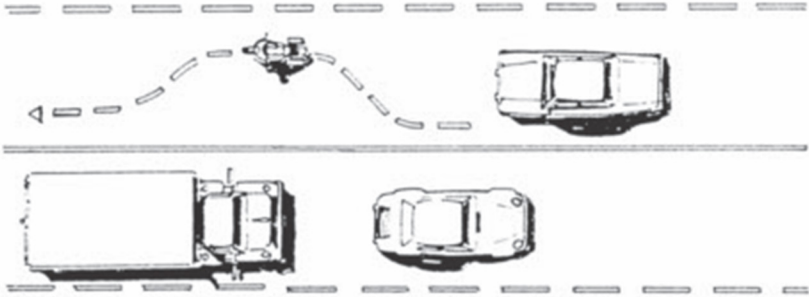

Dagiti motorsiklo ket ababa ti aniniwanda ken kadawyan nga ababa ti kinatiddogda kumpara iti automobil. Ti kinabassit nga itsura ti motorsiklo ket agbalin nga kasla adayo ken agtartaray a nabunbuntog ngem iti agpayso. Agsipud ta narigat a tantyaen ti distansya ken paspas ti taray ti motorsiklo, dagiti drayber ti lugan ket masapul a kitaenda pay a maminsan, ken maminsan pay manen. Ti kinabassit ti itsurana ket pagbalinenna a narigat a masiputan iti ayan ti trapiko ngem ti dadduma a lugan. Dagiti dadduma a motorsiklo ket gundawayanda ti kinabassit ti size da ken ti kinalakana nga imanyubra. Mabalin a dagitoy ket sumingit-singitda iti ayan ti nagbabaetan dagiti lugan ken ikabil ti bagbagida kadagiti lugar a saan a makita dagiti drayber. Agbalin nga alerto para iti saan a mapakadaan a panagparang ti motorsiklo.

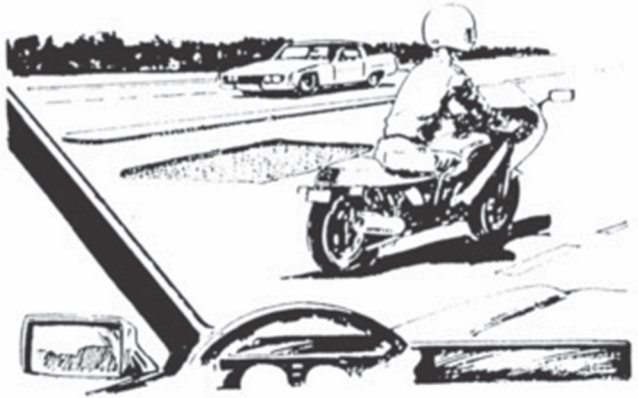
SIGURADOEN A MAKITAM TI MOTORSIKLO KEN AMMOEN TI KINAPASPASNA SAKBAY NGA AGLIKKUKA WENNO SUMREK ITI AYAN TI INTERSEKSYON.

TI POSISYON ITI AYAN TI LINYA

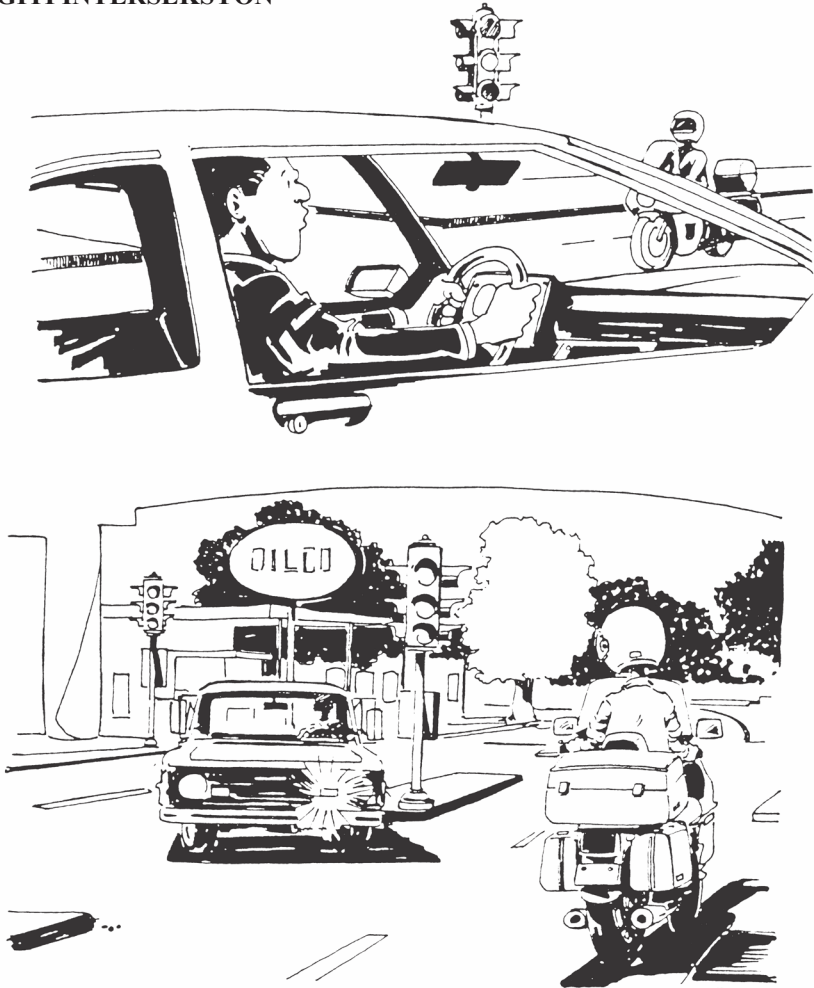

Gapu iti kinabassit ti motorsiklo, ti posisyonna iti uneg ti linya ti trapiko ket agbaliw met kas iti panagbaliw ti kondisyon ti nakalugan iti motorsiklo ket iposisyonna ti bagina iti linya tapno makakita ken tapno makita. Kadawyan, daytoy ket kayat na a saoen nga agtaray isuna it banda kannigid iti linya ti trapiko tapno maaddaan isu ti nasaysayaat a panagkita kadagiti sumagmamano a trapiko ken sitwasyon ti kalsada. Aramidenna met daytoy tapno nalaklaka a makita isuna dagiti dadduma a trapiko. Nupay kasta, iti panagbaliw dagiti trapiko ken kondisyones ti kalsada, ti nakalugan ti motor ket mabalin nga umakar. Daytoy a panagakar ket mabalin a mapan iti ayan ti Sentro ti linya wenno iti ban da kannawan tapno malik likan ti trapiko wenno tapno makita iti dadduma nga adda iti kalsada.

Kaaddoan kadagiti drayber ket saanda nga ik-ikkan ti importansya ti kabaelan ti luganda a mangsabat kadagiti babassit a peggad ti kalsada kas koma kadagiti abut ti kalsada wenno riles ti tren. Dagiti babassit a problema dagiti uppat ti pilidna a lugan ket mabalin a dakkel a problema kadagiti motorsiklo. Ti agmotmotor ket sukatanna ti posisyonna iti uneg ti linya tapno padakkelen ti distansya manipud iti potensyal a peggad. Dagitoy a lateral a garaw ket mapasamak a saan a mapakpakadaan nu dadduma. Dagiti motorista ket masapul nga alerto para kadagitoy a kellaat a panagbaliw ti posisyon ken direksyon ken agmaneho nga usto. Respetoem ti espacio para iti motorsiklo ken ti posisyonna iti trapiko. Dagiti motorsiklo ket karbenganda ti buo a lapad ti linya a pagmayubraanda. Liklikan ti panangibingay iti linyam ti kalsada iti agmotmotor. Limitaranna ti abilidad ti nakamotor a mangliklik kadagiti napeggad a sitwasyon.

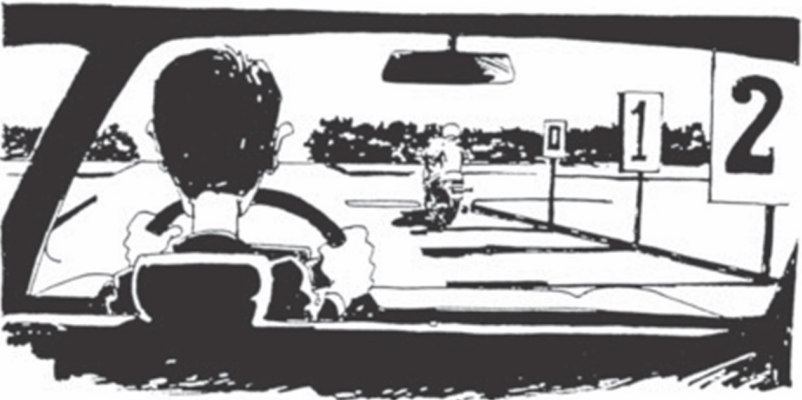

DAGITI INTERSEKSYON

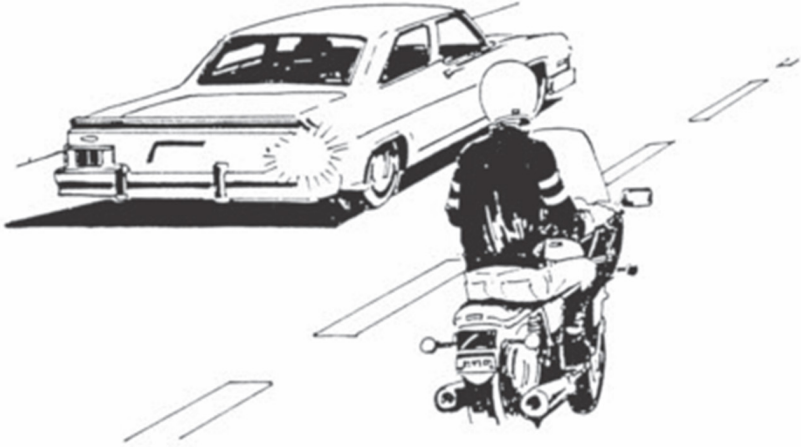
Dagiti ayan ti interseksyon iti kaaddoan a lugar a pakapasamakan ti panagdinnungpar ti lugan/motorsiklo. Kas naibagan, daytoy ket kadawyan a resulta ti SAAN A PANNAKAKITA ti drayber ti lugan iti motorsiklo ken naglikku iti ayan ti dalan ti motorsiklo. Ti saan nga usto a pannakaawat kadagiti gandat ti agmotmotor ket mabalin a mangiturong kadagiti problema. Ti maysa a siklista ket agsukat iti posisyon iti ayan ti linyana tapno makasagana para iti masungad a kondisyon ti trapiko. Ti nakasakay ti motorsiklo ket umakar iti ayan ti maysa a paset ti linya para iti panagsagana para iti panaglikku wenno posible a pumanaw manipud iti peggad a saan a makita dagiti dadduma a motorista. Dika patta-pattaen ti gandat ti nakamotorsiklo agingga a ti panagmanyubra ket sigurado a narugian, kas iti panaglikku a mapan iti interseksyon wenno driveway. Kasta pay a, dagiti signal ti panaglikku kadagiti motorsiklo ket saan nga awtomatiko nga agiddep ken dagiti nakamotorsiklo ket kanayonda a malipatan nga iddepen kalpasan a nalpasda a naglikku. Siguradoen nga ammom ti aramiden ti nakamotorsiklo sakbay a mapan ka iti ayan ti dalan ti motorsiklo.

TI DISTANSYA ITI PANANGSARUNO

Nu agmanmanehoka a sarsarunoem ti maysa a motorsiklo, kitaem nga adda ti 2-a segundo iti kababaan ti distansyam a sumarsaruno. Daytoy ket mangipaay iti nakamotorsiklo ti naan-anay nga espacio para ti panagmanyubrana wenno tapno agsardeng para iti emergency. Agsipud ta daytoy ket nalaka nga agpeggad ken ti kinarigat dagiti motorista a mangkita ti kinaspas ti taray ken distansya ti motorsiklo, ti nagbaetan nga espacio ti dua ket masapul a nalawlaw tapno maliklikan ti kellaat a panagpreno. Dagiti nakamotorsiklo ken dagiti drayber ket nalabit a makaaramidda ti saan nga usto a desisyon nu awan ti naan-anay a distansya para iti panagsardeng wenno abilidad a mangkita ken agresponde kadagiti sitwasyon. Daytoy ket agturong kadagiti aksidente. Ti maysa a nakamotorsiklo ket dakdakkal ti tyansana a madunor nu mapuwersa a mangliklik kadagiti balandra iti masungad, kasta met iti drayber a tutok a sumarsaruno.

PANANGLABAS KEN MALABASAN

Dagiti patakaran para iti pananglabas kadagiti dadduma a luglugan ket pareho para kadagiti motorsiklo. Ti motorista a madama a labsan ti nakamotorsiklo ket masapul nga agtalinaed iti posisyonna iti ayan ti linyana ken iti paspas ti tarayna. Palubosan ti siklista a malpasna ti pananglabas ken kitaen nga addaka iti usto a posisyon iti ayan ti linya iti kapaspasan a tiempo. Nu labasam ti motorsiklo, ikkam ti buo a linya ti motorsiklo. Saanka pulos a mapan makiselsel iti isu met laeng a linya ti motorsiklo. Ti nasapa unay a panagsubli iti ayan ti orihinal a linya ket mangpuwersa iti nakamotorsiklo a kellat a mapan iti banda kannawan wenno iti ruar ti kalsada.

TI LISENSYA TI OPERATOR

Dagiti motorsiklo ket sabali iti panangiggem kadagitoy kumpara kadagiti awtomobil; agkasapulan dagitoy ti espesyal a pannakaamo ken kabaelan. Isu nga usto laeng a ti agmotorsiklo ket agkasapulanti lisensya. Kaaddoan kadagiti estado itan ket addaan tinakasina nga eksamen ti pannakaamo ken kabaelan a masapul a makumpleto para iti panagusar iti motorsiklo. Ti panangipasa kadagitoy a dua nga eksamen ket pagbalinenna a kwalipikado ti agmotorsiklo para iti lisensya ti panagusar iti motorsiklo. Kasta pay, dagiti motorsiklo ket kasapulan a mairehistro ken addaan ti seguro kas kadagiti pagalagadan ti automobil.

Tikayatasaoenam dagitoy ket, dagiti motorsiklo ket kadawyan akadwaiti ayanti trapiko ken masapul a matrato iti isu met laeng a respecto. Agsiput kadagiti saan a mapakpakadaan ken ited kanyada ti bingayda iti kalsada; ti nakasakay ti motorsiklo ket mabalin a ti karrubam.

KAPITULO XII KINATALGED DAGITI MAGMAGNA A TATTAO

TI KABUKLAN DAGITI KINAPUDNO

- Iti Hawaii 20% kadagiti amin a natnatay a gapu ti trapiko ket tattao a magmagna.
- Kaaddoan kadagitoy a natay ket saan a drayber.
- Nganngani kagudwa kadagiti pirmi a nadunor ket agtawen ti nababba ngem 15 wenna nasursurok ngem 65.
- Nganngani 90% kadagiti nakapatay nga aksidente ket napasamak kadagiti ayan ti kalsada; nasurok a 50% kabayatan ti panagballasiw iti ayan ti kalsada.
- Nasurok bassit a 10% kadagiti natay ket saan a napasamak iti ayan ti kalsada.

Apaman a narepaso daytoy a kabuklan madlaw unay a ti kalsada ket isu ti pagarian ti lugan. Ti maysa a tao a magmagna a sumrek iti kalsada ket awanan ti pisikal a proteksyon kontra iti lugan. Ti kinatalgedna ket nakadependar iti bukodna a bagi ken ti kinaalerto ken aksyon ti drayber.

Ti kabuklan ket ipakitana a dagiti aksidente ket kaaddoan a napasamak kadagiti ubbing pay ken lallakay ken babbaket. Dagiti ubbing ket nasiglat ken napigsa ti matada ngem saanda a pamilyar iti trapiko ken saanda a maawatan ti peggad ken ti puwersa ti pannakadadael manipud iti lugan. Dagiti lakayen ken baken ket kadawyan a baldado ta saanen a napigsa ti panagkita, nabuntogen ti panagresponde, awananen ti kinaaligtak, ken nalaklaka a madunor wenna mapatay.

Tapno bumassit wenna maikkat dagiti tyansa a mairamanka kadagiti statistic ti aksidente ti magmagna a tao ti Hawaii, aramiden dagiti sumaganad a patakaran nu AGMANEHOKA ken nu MAGNA ka:

Ti Responsibilidadmo kas maysa a DRAYBER

- Aginayad ken nakasagana nga agsardeng tunggal makakita ti tao a magmagna wenna agballasiw iti kalsada ken tunggal makitam nga adda ubbing iti asideg ti kalsada. Agbusinaka, kas kasapulan, tapno mangited ti pakdaar iti siasinuman a tao a magmagna iti ayan ti kalsada. (Kas kiddawen ti linteg)
- Agsardeng para iti amin a bulag a tao iti ayan ti kalsada (mabigbig babaen ti puraw a sarukod wenna aso a giya) aniaman ti signal ti trapiko wenna sitwasyon ti trapiko.
- Dika pulos agmaneho iti ayan ti pedestrian safety zone. (Iparit ti linteg)
- Dika pulos labsan ti lugan a nagsardeng tapno pagballasiwenna ti tao iti kalsada. (Iparit ti linteg)
- Agbalin a nasiput kadagiti ubbing iti asideg dagiti eskwelaan, parke, playground ken kadagiti lugar a residensyal. Agsardeng apaman nga agsignal ti school crossing guard.
- Siputan dagiti magmagna a tao nu aglikku kadagiti ayan ti interseksyon ken nu sumrek wenna rumwar kadagiti driveway. (Kas kiddawen ti linteg)
- Kitaen dagiti um-umay a luglugaan it sangom wenna dagiti pasaherom a bimmaba iti luganmo. Rumwarka iti luganmo nu mabalin iti paset nga adayo iti trapiko.

Ti Responsibilidadmo kas maysa a Tao a Magmagna

- Agballasiw laeng kadagiti ayan ti pagballasiwan. Illegal ti agballasiw kadagiti ayan ti saan a pagballasiwan.
- Suroten ti amin a linteg ken signal ti trapiko. (Kas kiddawen ti linteg)
- Siputan a kanayon dagiti lugan nu magmagnaka iti ayan ti kalsada. Dika pagarupen a dagiti linya ti kalsada wenna dagiti signal ti trapiko ket garantiyaanna ti kinatalgedmo.
- Dika pulos ballasiwen ti kalsada nga ti berde a silaw ket nabayagen a nakaparang. Urayen ti sumaruno a berde a signal.

- Dika pulos sumrek iti kalsada wenno pagballasiwan nu adda dagiti lugan nga um-umay. Mabalin a saanda a kabaelan nga agsardeng. (Iparit ti linteg)
- Kitaen dagiti aglikku a lugan sakbay nga agballasiw iti kalsada.
- Dika pulos agtaray a panurnuran wenno ballasiwen ti kalsada.
- Magna iti banda kannigid ti kalsada a sangsangoen ti um-umay a trapiko.
- Dika magna wenno agtakder iti ayan ti pagpagnaan ti lugan iti ayan ti kalsada tapno agdawat para iti aniaman a rason wenno tapno bantayan ti lugan wenno pagparadaan. (Iparit ti linteg)
- Agbado ti nalawag ti kolorna a bado nu magmagna iti ayan wenno iti igid ti kalsada.
- Dika magna iti ayan wenno iti asideg ti kalsada nu nakainomka wenno nag-agas.
- Siguradoen a dagiti annakmo ket saan nga agay-ayam iti ayan ti kalsada.

PANAGSARDENG PARA ITI SCHOOL BUS

Tunggal tiempo a ti maysa nga school bus ket nakasardeng iti ayan ti highway a dagiti nalabbaga a signal a silawna ket aggil-gilap, ti drayber ti aniaman a lugan nga adda iti isu met lang a highway iti linya nga ayan ti school bus ken amin a linya a kaabay ti linya ti school bus ket agsardeng ti luganna sakbay a maabotna ti school bus ken saan nga agpatuloy ayingga a ti school bus ket mapan wenno ti aggilap-gilap a nalabbaga a signal a silawna ket naiddepen. Ti saan a panagtungpal iti linteg (291C-95, HRS) ket mabalin a mamultaka iti \$1,000.

Nupay kasta, dagiti lugan nga adda iti bangir a direksyon iti ayan ti nabinagay a highway ket saan a kasapulan nga agsardeng. Ti nabinagay a highway ket dua a kalsada a nagsina babaen ti bassit a daga iti tingnga wenno dadduma nga espasio a saan a nairanta a pagnaan ti lugan.

Dagiti motorista nga agbibiyahe iti tiempo a dagiti school bus ket aglikku ket masapul nga agalerito. Ti presensya dagiti agur-uray nga ubbing a mapan agiskwela iti agsapa ket iparangarangna a ti school bus ket adda iti lugar. Kanayonan, adda ti posibilidad a dagiti ubbing nga agur-uray ket kellaat nga agtaray iti sango ti trapiko.

KAPITULO XIII DAGITI BISIKLETA

DAGITI MOTORISTA

Iti panagbalin a napelpel dagiti kalsada ken highways tayo, dakdakkal ti importansya ti natalged a panangibingay ti kalsada kadagiti agbisbisikleta. Dagiti bisikleta ket maibilangda a legal a lugan, ken gapu ta kasta ket addaan ti amin a kalintegan ken responsibilidad kas adda kadagiti dadduma a lugan. Nupay kasta, dagiti motorista ket masapul a mas alerto para kadagiti agbisbisikleta agsipud ta saanda a kadawyan a nalaka a makita kas kadagiti dadduma a lugan. Iti kanayonan mabalin a kellaat nga addada, wenno awananda kadagiti pannakaammo wenno kabaelan a makigiddan kadagiti trapiko. Makakitaka kadagiti naidumduma nga abilidad ti panagbisikleta kadagiti agbisbisikleta. Dagiti drayber ket masapul nga alerto para iti sumaganad:

- Dagiti agbisbisikleta ket kellaat a mapan iti ayan ti linyam. Uray nu dagiti agbisbisikleta ket masapul nga okuparenda ti igid ti banda kannawan a paset ti kalsada nu mabalin, adda dagiti saanna a pakaiyaplikaran nu ti agbisbisikleta ket napan iti makin-uneg a linya. Dagitoy ket pakairamanan ti panagsaganana nga aglikku iti kannigid, manglabas iti sabali a lugan wenno panangliklik iti barikada iti ayan ti igid ti kalsada. Dagiti agbisbisikleta ket adda karbenganda nga agtaray iti igid ti banda kannigid ti kalsada.
- Dagiti agbisbisikleta nga adda iti ayan ti saan nga usto a trapiko. Uray nu saan a legal ti agmaneho ti bisikleta a kontra iti um-umay a trapiko, adu dagiti awan kapadasanna nga agbisbisikleta ti agmaneho iti kastoy nu dadduma. Daytoy nga ugali ket agturong iti nganngani 25% iti amin nga panagdungpar ti bisikleta ken lugan. Dagiti drayber ket masapul a nasiput iti kastoy nga ugali nangruna nu aglikku.
- Agannad nu labasan ti maysa nga agbisbisikleta. Dagiti motorista ket masapul a mentenarenda a ti nagbaetan a distansya ti luganda ken ti agbisbisikleta ket saan a bumaba iti 3 a piye agingga a natalged a limmabas. Kasta pay a, ti agbisbisikleta ket mabalin a napasaspas ti tarayna ngem ti panagkunam. Dagiti saan a mabilang nga aksidente ket mapasamak nu ti motorista ket labasna ti agbisbisikleta, ken dagdagus nga aginayad ken aglikku iti kannawan, a saan a nangited ti naan-anay nga espasio para iti agbisbisikleta.
- Kitaen nga awan ti agbisbisikleta kadagiti ayan ti linya t bisikleta, nangruna nu aglikkuka ti kannawan iti ayan ti interseksyon. Kitaen ken pagbigyan dagiti agbisbisikleta nu ballasiwem dagiti linya ti bisikleta. Nu planom a dagdagus nga aglikku ti kannawan, nasaysayaat a dimo labasan ti agbisbisikleta. Sanayem ti bagim a mangkita para kadagiti manglabas nga agbisbisikleta tunggal aglikkuka ti kannawan uray nu ti panagkunam ket awan ti agbisbisikleta.
- Agtalyaw sakbay a lukatan ti ruangan ti luganmo. Maysa a panaglabsing iti trapiko ti kellaat a pananglukat ti ruangan ti luganmo ta daytoy ket mangparnuay ti peggad para kadagiti agkutkuti a trapiko, kairamananen dagiti agbisbisikleta.
- Tratoen dagiti agbisbisikleta iti aloha. Tunggal bisikleta iti ayan ti kalsada ket kayat na a saoen a nakissayan ti maysa a lugan ti kalsada, nga adayo a basbassit ti polusyonna ken posible a maysa a nakasagana pagparadaan iti ayan ti destinasyonmo.

DAGITI AGBISBISIKLETA

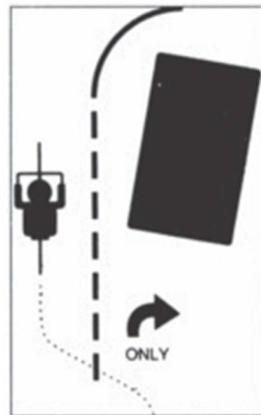
Kasla kadagiti motorista, dagiti agbisbisikleta ket kasapulan a tungpalenda dagiti amin a senyal ti trapiko, signal ken dadduma a regulasyon ti trapiko. Isu ti linteg, ngem daytoy ket mabayag met a maala dagiti agbisbisikleta ti respeto ken ti panangipakita nga adda karbenganda iti kalsada. Kas kanayonan dagiti agbisbisikleta ket masapul nga ammoda dagiti sumaganad:

Dagiti Regulasyon ti Trapiko

Kanayon a makigiddan iti taray ti trapiko, uray nu asideg laeng ti papanam. Dagiti motorista ket saanda a kititaen dagiti napasaspas ti tarayna nga agbisbisikleta a manipud iti “saan nga usto” a direksyon. Nu aglikkuda iti kannawan, kadawyan a dagiti motorista ken ti agbisbisikleta ket nakapokus ti panagitada para iti trapiko nga aggapu manipud kannigid a malipatandan a kitaen dagiti tattao a magmagna nga aggapu iti kannawanda.

- Nu agtartarayka a nabunbuntog ngem ti normal a taray ti trapiko, agyanka nu mabalin iti igid ti banda kannawan. Kadagiti ayan ti one-way road, legal nga agyanka iti igid ti kannigid.
- Dagiti agbisbisikleta ket mabalin nga umakar iti ayan ti linya a pagtartarayan ti lugan nu aglikku iti kannigid, tapno liklikan dagiti peggad ti kalsada, agtartaray kas iti taray ti trapiko wenna nu ti kalsada ket nailet a pagtarayan nga aggidan ti bisikleta ken motorsiklo.
- Iti kalsada, dagiti agbisbisikleta ket masapul a maysa a linyada. Mabalin ti dua nga agbinatog iti ayan ti linya ti bisikleta wenna ti dalan nu daytoy ket nalawa a saan a makadisturbo iti trapiko.
- Tungpalen amin nga senyal ken signal ti trapiko. Dagiti agbisbisikleta a matiliw a manglablalsing kadagiti linteg ti trapiko ket maiyaplikar kadakuada dagiti isu metlang a multa kas kadagiti drayber.
- Suroten dagiti marka ti linya. Panawam ti linya a paglikkuan ti kannawan laeng nu sika ket agdiretso.
- Nu agbisikletaka iti rabii masapul nga addaanka ti headlight ken rear reflector. Ti silaw iti likod ken pedal reflector ket mairekomenda, kasta met ti bado a light-colored.
- Dika agilugan ti pasahero malaksid nu ti bisikleta ket addaan ti aparato a para iti daytoy.
- Dagiti bisikleta ket saan a mapalubusan nga agtaray kadagiti ayan ti distrito ti komersiyo. Iti dadduma a lugar, dagiti agbisbisikleta ket mabalinda nga agtaray kadagiti ayan ti bangketa basta 10 MPH wenna nababbaba ti tarayda ken kanayon nga ited ti right-of-way dagiti magmagna a tattao.

Dagiti Balakad para ti Kinatalged

- Agusar ti helmet a pangbisikleta tunggal agsakayka ti bisikleta. Uray nu saan a kiddawen ti linteg nga agusarka iti helmet, napintas daytoy nga ideya. Saanka nga napasas tapno adayoka kadagiti peggad ti grabe a pannakadunor ti ulo.
- Agbalin a manangipakaammo. Dika agaramid iti anyaman a banag a mangsorpresa kadagiti drayber, kas koma ti kellaat a panagsingit-singit kadagiti ayan ti nakaparada a lugan wenna trapiko.
- Talyawen ti likudam, ken siguradoen nga awan ti sumarsaruno, sakbay nga aglikku iti kannigid wenna umakar iti ayan ti linya a pagtartarayan ti lugan. Kasta pay, kitaem ta maammoan dagiti motorista ti ar-aramidem babaen ti panangusar kadagiti usto a hand signal para iti panaglikku ken panagsardeng.
- Dika agtaray nga asideg unay kadagiti nakaparada a lugan. Mangibati ti saan a bumaba ti 3 a piye tapno nu ti drayber ket kellaatna a lukatan ti ruangan, saanka a matamaan iti ruangan. Kasta pay nga agbalin nga alerto para kadagiti luglugan a sumrek iti ayan ti kalsada.
- Dika agusar kadagiti headphone nu agmanmanehoka. Masapul a mangngegmo ti trapiko ti aglawlawmo ken agbalin nga alerto nu ania ti mapasasamak. Karaman ditoy ti panangsiput kadagiti abut ti kalsada, nabittak a kalsada ken nagalis a rabaw ti kalsada.
- Siguradoen a ti bisikletam ket natalged. Sakbay nga agluganka siguradoen nga agkurri dagiti prenona, nairut dagiti tugaw ken pagiggamanna ken dagiti pilid ket usto ti pannakaanginda ken nasayaatda pay.
- Kitaem a makitadaka. Agusar kadagiti bado a bright-colored nu agbisikletaka. Dimo pagarupen a makitadaka dagiti drayber, uray nu kitam isuda iti mata. Kitaen nga adda panagresponde manipud iti drayber, tapno masiguradom a nakitadaka.
- Pilien ti kasayaatan a linya para iti panaglikku iti kannigid. Dagiti ekspersensado nga agbisbisikleta ket aglikku iti kannigid kas iti lugan: agsignal, mapan iti tingnga ti linya aglikku iti kannigid nu natalgeden daytoy a maaramid. Dagiti dadduma ket pilienda nga agballasiw kas kadagiti tattao a magmagna: aglugan agingga iti pagballasiwan, ipagna ti bisikleta iti panagballasiw iti ayan ti interseksyon, agtuloy nga agbisikleta manipud sadiay.
- Dika labasan dagiti lugan iti banda kannawan. Dagiti drayber ket saandaka nga ekspektaren wenna saandaka a makita nu labsum ida iti banda kannawan. Nu nagsardeng iti iyan ti trapiko, nataltalged ken narespetto nu agyanka iti linyam.

**DAGITI KADAWYAN A SALUDSOD
KADAGITI
EKSAMEN TI PANAGMANEHO**

DAGITI KADAWYAN A SALUDSOD KADAGITI EKSAMEN

Ref. Pg.

- 15** 1. Nu mangalaka ti road test para iti lisensya ti panagmaneho:
1. Masapul nga mangitugotka ti luganmo.
2. Ti lugan ket masapul nga adda ti kasasaad a natalged nga usaren awanan kadagiti depekto.
3. Masapul nga adda kadwam a lisensyado a drayber a mapan iti ayan ti lugar a pag-eksamenan.
4. Amin nga adda iti ngato.
- 16** 2. Nu agsukatka ti addressmo masapul a pakaammoam ti County of Examiners of drivers:
1. Babaen ti surat, iti uneg ti 30 nga aldaw.
2. Babaen ti surat, iti uneg ti 10 nga aldaw.
3. Iti personal, iti uneg ti 10 nga aldaw.
4. Babaen ti telepono, iti uneg ti 30 nga aldaw.
- 16** 3. Nu agsukatka ti naganmo masapul a personal a pakaammoan ti County Examiner of drivers nga addaan ti pruweda ti panagsukat iti uneg ti:
1. 60 nga aldaw.
2. 20 nga aldaw.
3. 10 nga aldaw.
4. 30 nga aldaw.
- 17** 4. Nu agmaneho ka iti lugan iti ayan ti aniaman a pangpubliko a kalsada wenno highway masapul nga:
1. Ipakitam ti lisensyam kas drayber apaman a kiddawedanda.
2. Itugotmo ti lisensyam.
3. Addaanka ti balido a lisensya ti drayber.
4. Amin nga adda iti ngato.
- 15** 5. Nu agpaso ti lisensyam kas drayber:
1. Mabalinka nga agmaneho iti uneg ti grace period a 90 nga aldaw.
2. Mabalinka nga agmaneho basta la ketdi adda kadwam nga drayber nga addaan ti lisensya.
3. Saanka a mabalin nga agmaneho ngem mabalinmo nga pabaroen ti lisensyam iti uneg ti maysa a tawen kalpasan ti panagpasona a suruten dagiti normal nga ad-addang ti panagpabaro ti lisensya.
4. Mabalinka nga agmaneho a mapan ken agawid manipud trabaho laeng.
- 19** 6. Amin nga head lamp ti luganmo ket masapul nga agkurri nga usto ken maisimpa nga usto:
1. Nu agmanehoka iti ayan ti trapiko ti ciudad.
2. Iti amin a tiempo.
3. Nu agmaneho kadagiti ayan ti freeway.
4. Nu umasidegka kadagiti dadduma a lugan.
- 18** 7. Ania kadagiti sumaganad nga aparato ti mabalin nga ikabil mo iti pribado a luganmo?
1. Maysa a nalabbaga a silaw a makita iti sango wenno asul a silaw a makita iti ruar ti luganmo.
2. Maysa a bell, agsultip a tambutso wenno siren.
3. Maysa a muffler cut-out wenno by pass nu usaren laeng kadagiti ayan ti country road.
4. Awan kadagiti adda iti ngato.

8. Ti maysa a kopya ti vehicle inspection certificate:
 1. Ket masapul nga adda iti uneg ti lugan.
 2. Ket maidatag a kadwa ti State income tax return mo.
 3. Ket maidulin iti ayan ti natalged a lugar idia balaymo.
 4. Ket ipatulod kenka ti County Department of Finance.

9. Ti mekanikal a kondisyon ti lugan ket responsibilidad ti:
 1. Legal a makinkukua ti lugan.
 2. Mekaniko ti garage.
 3. Drayber ti lugan ken ti nakarehistro a makinkukua ti lugan.
 4. Kumpanya ti seguro.

10. Ti kinaadda ti abut iti exhaust system iti luganmo ket delikado agsipud ta mabalín a mangparnuay ti:
 1. Pannakapukaw ti panagdengngeg.
 2. Polusyon.
 3. Pannakalason babaen ti Carbon monoxide.
 4. Saan a nasayaat a panagtignay ti makina.

11. Dagiti ahensya a responsable para iti *Panagparehistro* ti Lugan ken Lisensya ket:
 1. Dagiti County Police Department.
 2. Dagiti County Departments of Public Works.
 3. Ti State Department of Transportation.
 4. Dagiti naduma-duma nga ahensya ti county.

12. Nu sika a nakarehistro a makinkukua ti lugan ket agsukat iti address manipud iti nakaparang iti ayan ti registration certificate sika ket:
 1. Masapul a pakaammoam ti County Department of Finance nu pabaroem ti lisensyam.
 2. Masapul a pakaammoam ti County Department of Finance iti uneg ti 30 nga aldaw kalpasan ti panagsukat.
 3. Masapul nga aramiden laeng ti panagsukat nu aglako wenno isukat ti lugan.
 4. Awan ti aniaman nga aramiden.

13. Ti kangrunaan a bagay iti aniaman a sitwasyon ti panagmaneho ket:
 1. Ti lugan.
 2. Ti aglawlaw (ti highway ken ti trapiko).
 3. Ti drayber (sika).
 4. Ti oras ti aldaw.

14. Inungtannaka ti bossmo sakbay ti pinagaawid. Dika nagsao unay, ngem isu ket saan nga usto ti panagkunam ket nakakaungetka! Intono addakan iti ayan ti luganmo masapul nga:
 1. Paguniem ti napigsa diay radyo tapno malipatam daytoy.
 2. Agmanehoka ti napaspas iti ayan ti Interstate tapno asok mo lang ti makitan.
 3. Agpalammis ka pay bassit sakbayka nga agmaneho nga agawid.
 4. Dumagas iti ayan ti pabaritom a bar ken uminom bassit.

25

15. Kas maysa a drayber, mabalin a karitendaka dagiti dadduma a drayber tapno ipakitam ti kabaalam nga agmaneho ken ti kabaalan ti luganmo iti ayan ti highway. Sika ket masapul nga:
1. Dimo patulan dayta a gagar nga panagpakita ti laing ken salisal.
 2. Dimo akseptaren dagita amin a karit tapno paneknekan ti kabaalam wenno ti kabaalan ti lugan mo.
 3. Alaem laeng dagiti karit nga ammom nga mangabakka a natalged.
 4. Dagiti 1 ken 2 iti ngato.

25

16. Tapno masigurado a ti pisikal a kondisyonmo ket saannaka a pagmanehoen iti saan a natalged a wagas masapul nga:
1. Agtalinaedka a nasalun-at iti pisikal ken maaddaan ti regular nga eksaminasyon iti pisikal a bagi.
 2. Ammoen ti epekto ti aniaman nga agas iti abilidadmo nga agmaneho.
 3. Agmanehoka iti uneg dagiti pisikal a limitasyonmo.
 4. Amin nga adda iti ngato.

26

17. Ti maysa a pulis nga mangiturturong ti trapiko ket ibagana a mapankan uray nalabbaga ti silaw, ania ti aramidem?
1. Agsardeng, ken santo mapan.
 3. Mapan kas naibaga.
 4. Aglikku iti kannawan.
 2. Urayen ti berde a silaw.

24

18. Ania kadagiti sumaganad ti kanayon a mangimpluwensiya ti aksyon mo ti panagmaneho?
1. Ti kinatayagmo.
 3. Ti ugalim iti panagmaneho.
 4. Ti oras ti panagresponsem.
 2. Ti tawenmo.

26

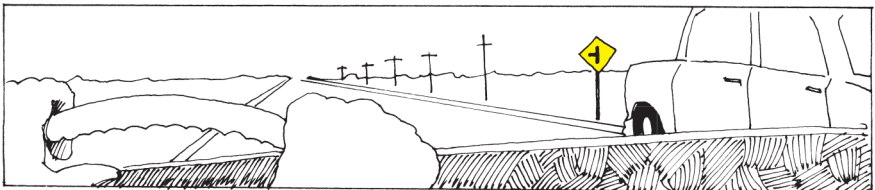
19. Dagiti senyal ti trapiko ken marka ti kalsada ket masapul nga:
1. Tungpalen a kanayon.
 2. Usaren kas giya laeng.
 3. Masurot laeng nu awan ti dadduma a trapiko.
 4. Masurot laeng nu adda ti pulis.

26

20. Agmanmanehoka iti naillet a kalsada ken adda masabatmo a lugan. Sika ket masapul nga:
1. Rumwar iti ayan ti kalsada ken agsardeng.
 2. Ikkan ti kasabat a lugan ti kagudwa iti kalsada a maus-usar iti kababaan.
 3. Pagpaigidem ti kasabat a lugan ta sika met ti immuna.
 4. Pagsilawen dagiti headlight tapno masigurado a ti kasabat a lugan ket makitanaka.

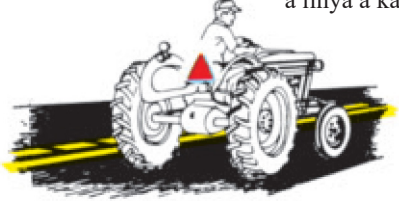
26

21. Lablabsam ti maysa a lugan idi nakitam ti senyal nga adda iti ladawan. Sika ket masapul nga:
1. Pumaspas ken palpasenen ti pananglabas iti kabiitan.
 2. Lumabas iti banda kannawan.
 3. Agmenor tapno agpaudi ken labsan ti lugan kalpasan ti interseksyon nu natalgeden.
 4. Agtalinaed iti abay ti lugan agingga malabsan ti interseksyon.

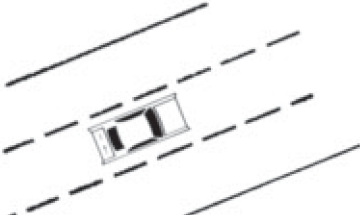
22. Sarsarunoen ti nabuntog a lugan nga adda iti ladawan iti ayan ti dua a linya a kalsada. Mabalinka nga:

1. Saan a labsan ti lugan.
2. Labsan daytoy iti banda kannigid nu awan ti um-umay a trapiko.
3. Labsan daytoy iti banda kannawan usar ti igid ti kalsada.
4. Awan kadagiti adda iti ngato.

23. Agmanmanehoka iti kalsada nga addaan marka a one-way traffic. Mabalnmo a labsan ti lugan nga adda iti ladawan:

1. Idiay banda kannigid laeng.
2. Idiay banda kannawan laeng.
3. Iti banda kannawan wenno kannigid.
4. Masapul nga kanayon nga usarem iti kaadaywan a linya ti kannigid a manglabas.

24. Nu aglikkuka wenno umakar kadagiti linya masapulka nga:
1. Kanayon nga agsignal para kadagiti gandatmo uray nu awan ti makita a trapiko.
 2. Agsignal laeng nu adda ti trapiko.
 3. Agsignal laeng nu agmanmaneho iti rabii.
 4. Agsignal laeng nu agmanmaneho nga adu ti trapiko iti rabii.

25. Asidegkan iti ayan ti crossing ti riles ti tren ken dagiti crossing signal ket aggilap-gilapen. Sika ket masapul nga:
1. Agsardeng ken kitaen ti tren.
 2. Aginayad ken kitaen ti tren.
 3. Kitaen ti tren, sakanto paspasan.
 4. Aramiden ti ar-aramiden dagiti um-umay a lugan.

26. Masapul a saanmo nga imaneho ti luganmo iti taray a napaspaspas ngem ti:
1. Nakapaskil a kangatoan nga speed limit.
 2. Taray a nangatngato ngem ti risonable ken nasimbeng.
 3. Taray a natalged para iti agdama a kondisyon.
 4. Amin nga adda iti ngato.

27. Nu ibatim ti luganmo nga awan mangbantay, masapulmo nga:
1. Iddepen ti makinana.
 2. I-lock ti ignition ken ikkaten ti ignition key.
 3. Pagkurrien ti parking brake.
 4. Amin nga adda iti ngato.

28. Agmanmanehoka iti ayan ti kalsada ken nakadengngegka ti siren iti likudan. Sika ket masapul nga:
1. Agsardeng.
 2. Agpaigid iti banda kannawan ken agsardeng.
 3. Paspasan tapno makapanawen iti ayan ti kalsada.
 4. Aginayad.

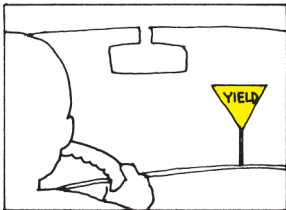
29. Agmanmanehoka iti kalsada ken adda ti pang-emergency a lugan nga addaan ti siren ken agilgilap a silaw iti likudam a mismo. Addaka iti pirmi a trapiko ken saan a makapanaw iti dalan. Sika ket masapul nga:
1. Agsardeng.
 2. Agbusina.
 3. Pilitem a makaapan iti kaabay a linya.
 4. Agpatuloy nga nainayad agingga a makaikkatka iti ayan ti pagdalan.

30. Mabalnmo a labsan ti sabali a lugan:
1. Iti ayan ti kurbada wenno turod agsipud ta ti tyansa nga adda sabali a lugan nga um-umay ket bassit.
 2. Iti igid iti highway.
 3. Nu adda ti solido a duyaw a linya iti ayan ti linyam nu nalawag iti masungad.
 4. Awan kadagiti adda iti ngato.

31. Mabalnmo a labsan ti maysa nga school bus manipud iti sango wenno ti likod ti saan a nabinagay a kalsada:
1. Saan a pulos.
 2. Nu dagiti nalabbaga nga silawna ket aggil-gilap.
 3. Nu dagiti nalabbaga nga silaw ket saan nga aggilgilap.
 4. Iti aniaman nga oras, nu mapanka ket aginayadka.

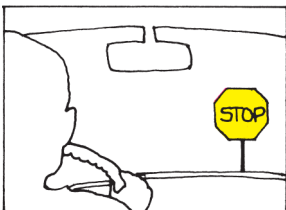
32. Ti interseksyon ket awanan kadagiti senyal ti trapiko wenno signal. Nakadanonka iti oras a sangpet met ti sabali a lugan. Sika ket masapul nga:
1. Paspasam ken mapanen iti ayan ti interseksyon.
 2. Aginayad ken pagbigyan ti lugan iti banda kannawan.
 3. Agdiretsoka iti ayan ti interseksyon ken pagsardengen ti sabali a lugan.
 4. Agbusinaka ken agdiretsoka iti ayan ti interseksyon.

33. Sumungsungadkan iti ayan ti interseksyon. Sika ket masapul nga:

1. Agsardeng.
2. Aginayad, agsardeng nu kasapulan ken paunaen amin ti lugan nga agballasiw.
3. Paspasan tapno malabsanen ti interseksyon.
4. Agdiretso latta ta ti senyal ket para kadagiti dadduma nga lugan.

34. Sumungsungadkan iti ayan ti interseksyon. Sika ket masapul nga:

1. Aginayad ken kitaen dagiti dadduma a lugan.
2. Agsardeng nga usto ken palubosan dagiti agballasiw.
3. Agsardeng laeng nu adda um-umay a dadduma a lugan.
4. Agsardeng laeng nu aglikkuka iti kannigid.

35. Sumungsungadkan iti ayan ti interseksyon ken berde ti silaw. Agballasiw dagiti tattao kontra iti nalabbaga a silaw. Sika ket masapul nga:
1. Agbusina.
 2. Paspasam ken lumabas iti sango dagiti tattao nga agballasiw.
 3. Agsardeng tapno palubusan dagiti tattao nga agballasiw a natalged.
 4. Agmaneho iti asidegda ken butengen dagiti tattao nga agballasiw tapno agpanunotda sakbay nga agballasiw kontra iti nalabbaga a silaw.

36. Nu agmanehoka a mapan iti kalsada manipud iti aniaman a driveway sika ket:
1. Masapul nga nainayad nga agmaneho tapno dagiti um-umay a lugan ken tattao nga agballasiw ket makapanawda iti pagnaam.
 2. Masapul nga agbusina tapno dagiti um-umay a lugan ken tattao nga agballasiw ket wayaandaka.
 3. Masapul nga agsardeng ken agpatuloy laeng nu awan ti tattao nga agballasiw wenno sumungsungad a lugan.
 4. Mabalina a saan a pansinen dagiti tattao a magmagna nu awan ti sidewalk.

37. Sika ken ti sabali a lugan ket sumungsungad iti ayan ti interseksyon nga awanan senyal ti trapiko wenno signal. Asino a lugan ti addaan ti right of way?
1. Ti lugan iti kannigid.
 2. Ti lugan iti kannawan.
 3. Ti lugan a kapaspasan.
 4. Ti lugan nga immuna iti ayan ti interseksyon.

38. Nu aglikkuka iti kannigid iti ayan ti interseksyon wenno mapan iti aniaman a driveway sika ket:
1. Masapul a mangibati ti espacio iti banda kannawan para kadagiti lumabas a lugan.
 2. Masapul a pagbigyam dagiti lugan a sumungsungad manipud ti bangir a direksyon.
 3. Masapul a saanmo a ballasiwen ti aniaman a buo a duyaw a linya.
 4. Masapul a dimo serraan dagiti lugan nga um-umay manipud iti likod.

39. Pinasardengdaka iti likudan dagiti dadduma a lugan nga agur-uray iti ayan ti stop sign. Nu nawayan ti interseksyon:
1. Mabalinkan a mapan iti ayan ti interseksyon a saanen nga agsardeng manen.
 2. Masapul nga agsardengka manen iti ayan ti stop sign wenno iti stop line.
 3. Mabalinkan a mapan a nainayad iti ayan ti interseksyon a saan nga agsardeng nu awan ti dadduma a trapiko.
 4. Mabalinnmo a sarunoen ti lugan nga adda it sangom a saanka nga agsardeng manen.

40. Agmanmanehoka iti ayan ti nabingay a multi-lane highway idi makitam wenno nangngegmo ti signal ti um-umay nga pang-emergency a lugan. Sika ket masapul nga:
1. Dika pansinen ti signal nu adda dagiti dadduma a linya a mabalina para iti pang-emergency a lugan.
 2. Agsardeng ka iti kabiitan.
 3. Aginayadka, iyakarmo ti luganmo tapno makaipaay ti nawaya a dalan ti pang-emergency a lugan saka agsardeng.
 4. Paspasam tapno makaipaayka ti nawaya a dalan para iti pang-emergency a lugan.

41. Sumungsungad ti maysa a lugan nga agus-usar kadagiti pang-emergency a signal manipud ti sungani a direksyon iti ayan ti dua ti linyana a bassit a kalsada wenno highway. Sika ket masapul nga:
1. Agsardeng ka iti kabiitan.
 2. Aginayad, umakarka iti pinakakannawan a banda ken agsardeng.
 3. Dimo pansinen ti pang-emergency a lugan ta iti sungani met a direksyon ti papananna.
 4. Awan kadagiti adda iti ngato.

42. Iti ayan ti dua ti linyana a kalsada ti luganmo ket sarsarunoen ti lugan ti puor ngem saan met nga maus-usar dagiti pang-emergency a signalna. Sika ket masapul nga:
1. Agpatuloy nga agmaneho iti normal a wagas.
 2. Agsardeng ka iti kabiitan.
 3. Paspasan tapno makapanawen iti ayan ti kalsada.
 4. Aginayad, umakarka iti pinakakannawan a banda ken agsardeng.

43. Dagiti dadduma a senyal ken marka ti highway ket *masapul* a tungpalen kas naiyindikar ti instruksyon. Dagitoy a senyal ket maawagan nga:
1. Regulatory a senyal.
 2. Pangpakdaar a senyal.
 3. Pang-impormasyon a senyal.
 4. Pang-giya a senyal.

44. Ti sumagmamano nga senyal ken marka ti highway ket aglaonda kadagiti impormasyon maipapan kadagiti napeggad a kondisyon. Dagitoy a senyal ket maawagan nga:
1. Regulatory a senyal.
 2. Pangpakdaar a senyal.
 3. Pang-impormasyon a senyal.
 4. Pang-giya a senyal.

45. Aglikkuka iti ayan ti dua ti linyana a kalsada a nabingay iti saan nga agsisilpu a duyaw a linya. Ammom a dagus nga:
1. Addaka iti ayan ti two-way road.
 2. Addaka iti ayan ti one-way road.
 3. Ti kalsada ket matartarimaan.
 4. Masapul nga agyanka iti banda kannigid ti saan nga agsisilpu a duyaw a linya.

46. Agmanmanehoka iti ayan ti highway a nabingay ti dua a buo a duyaw a linya. Ammom nga:
1. Mabalainmo laeng a ballasiwen dagitoy a linya nu aglikkuka iti kannigid a mapan wenno rumwar manipud iskinita, pribado a kalsada wenno driveway.
 2. Mabalainmo laeng a ballasiwen dagitoy a linya tapno labsan dagiti dadduma a lugan nu awan ti um-umay a trapiko.
 3. Saanmo pulos a mabalin a ballasiwen dagitoy a linya.
 4. Mabalainmo laeng a ballasiwen dagitoy a linya nu ag-U-turn ka.

47. Agmanmanehoka ken lablabsamon ti maysa a lugan. Sika ket masapul nga:
1. Paspasam ken labsam iti kabiitan a tiempo.
 2. Agprenoka ti napigsa.
 3. Aginayadka ken umakarka iti kannawan a linya iti likod ti sabali a lugan.
 4. Agyan iti kannigid a linya agingga malabsan ti interseksyon.

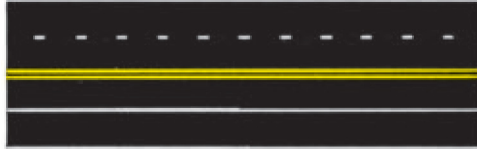

34

48. Agmanmanehoka iti ayan ti uppat-ti-linyana a nabingay a highway. Rumbeng nga ammom nga:
1. Dagiti puraw ti linyana a linya ti kalsada ket pagsisinaenna dagiti linya ti trapiko a mapan iti isu met laeng a direksyon.
 2. Dagiti puraw ti linyana a linya ti kalsada ket pagsisinaenna dagiti linya ti trapiko a mapmapan iti sungani a direksyon.
 3. Dagiti duyaw ti linyana a linya ti kalsada ket pagsisinaenna dagiti linya ti trapiko a mapan iti isu met laeng a direksyon.
 4. Awan kadagiti adda iti ngato.

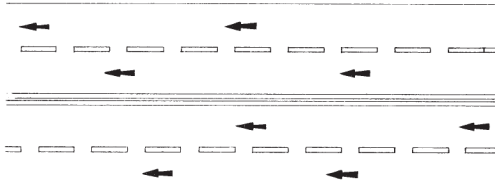
34

49. Agmanmanehoka iti ayan ti uppat-ti-linyana a nabingay a highway. Dagiti linya ti kalsada ket buo a puraw a linya. Rumbeng nga ammom nga:
1. Ti buo a puraw a linya ket saan a mabalin a ballasiwen.
 2. Ti buo a puraw a linya ket mabalin a ballasiwen iti aniaman nga oras.
 3. Ti buo a puraw a linya ket mabalin laeng a ballasiwen iti tiempo ti saan a kadawyan a sitwasyon ken naannad unay.
 4. Ti buo a puraw a linya ket isinana ti trapiko a mapan iti sungani a direksyon.

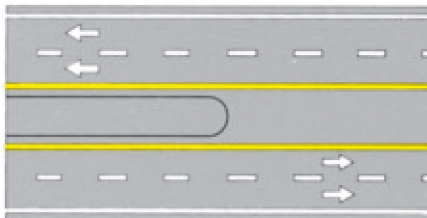
35

50. Agmanmanehoka iti ayan ti uppat-ti-linyana a highway. Rumbeng nga ammom a ti doble a buo a puraw a linya ket:
1. Saan a mabalin a ballasiwen.
 2. Mabalin a ballasiwen a naannad unay.
 3. Pagsisinaenna ti trapiko a mapmapan iti sungani a direksyon.
 4. Saan a pulos a mausar iti ayan dagiti highway.

35

51. Dagiti edgeline ket buo a ___ wenno ___ a linya iti igid ti kalsada a mausar kas giya ti kinatalged tapno marka ti pagpatinggaan ti madalanan a kalsada.
1. Duyaw; puraw.
 2. Nalabbaga; puraw.
 3. Orange; puraw.
 4. Berde; puraw.

36

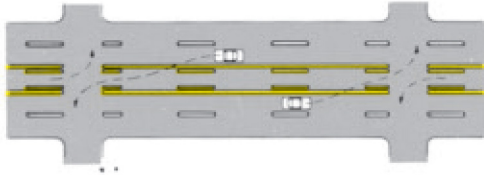
52. Dagiti stop line ket buo a puraw a linya a naipintor a pabaribar iti kalsada ___ ken ___ iyindikarna ti eksakto a lugar a pagsardengan kadagiti ayan ti.
1. Kurbada; turod.
 2. Simbaan; eskwelaan.
 3. Interseksyon; pagballasiwan dagiti tattao.
 4. Ti Freeway on ramps; Ti fire stations.

36

53. Dagiti Crosswalk line ket dua a buo a puraw a linya a naipintor a pabaribar iti ayan dagiti kalsada. Kas maysa a drayber rumbeng nga ammom nga:
1. Dagiti lugan ket mas addaan ti right of way kaysa kadagiti magmagna a tattao kadagitoy a pagballasiwan.
 2. Dagiti magmagna a tattao iti ayan dagiti pagballasiwan, ket mas addaan ti right of way kaysa kadagiti lugan.
 3. Awan ti addaan ti right of way iti ayan ti pagballasiwan.
 4. Dagiti tattao ket responsabeda nga aglisi kadagiti dalan ti amin a trapiko.

36

54. Agmanmanehoka iti ayan ti multi-lane a kalsada. Ti tingnga a linya ti trapiko ket addaan ti kumbinasyon ti buo a duyaw ken puted puted a linya kas ipakita ti ladawan. Rumbeng a sika a drayber ket ammom:
1. Daytoy a namarkaan a linya ket mauser laeng para iti panaglabas.
 2. Daytoy a namarkaan a linya ket mauser laeng para iti panaglikku iti kannigid para iti amin a trapiko iti agsinnumbangir a direksyon.
 3. Daytoy a namarkaan a linya ket pedestrian safety zone.
 4. Daytoy a namarkaan a linya ket para kadagiti truck ken bus laeng.

37

55. Dagiti Obstruction marking ket buo a puraw wenno duyaw a linya a naipintor kadagiti kalsada tapno igiyanaka kadagiti ayan ti balandra iti kalsada. Rumbeng a sika a drayber ket ammom:
1. Mabalinmo a lumabas iti uray ania kadagiti agsumbangir a paset ti puraw nga obstruction marking.
 2. Mabalinmo a lumabas iti uray ania kadagiti agsumbangir a paset ti duyaw nga obstruction marking.
 3. Dagiti 1 ken 2 iti ngato.
 4. Awan kadagiti adda iti ngato.

37

56. Ti kayat a saoen ti naipintor a marka iti ayan ti ladawan ket:
1. Dagiti lugan manipud kadagiti dua a linya ket mabalin nga agdiretso wenno aglikku iti kannawan.
 2. Dagiti lugan iti kannigid a linya ket masapul nga agdiretso, ken dagiti lugan iti kannawan a linya ket mabalin nga agdiretso wenno aglikku iti kannawan.
 3. Dagiti senyal ket abisoda laeng.
 4. Dagiti lugan iti ayan ti kannigid a linya ket mabalin nga agdiretso wenno agkannigid ken dagiti lugan iti kannawan a linya ket masapul nga aglikku iti kannawan.

57. Ti kaipapanan ti nalabbaga a silaw a senyal ti trapiko ket masapul a sika ket:
 1. Agsardeng iti ayan ti stop line.
 2. Nu awan ti stop line, agsardeng sakbay a sumrekka iti aniaman a pagballasiwan dagiti tattao.
 3. Nu awan ti stop line wenno pagballasiwan dagiti tattao, agsardeng sakbay a sumrekka iti ayan ti interseksyon.
 4. Amin nga adda iti ngato.

58. Ti nakasardeng a lugan a nakasango iti nagbukel a nalabbaga a silaw ti trapiko a nu saan nga iparit ti senyal ti trapiko ket mabalin nga:
 1. Aglikku iti kannawan kalpasan a pagbigyanna dagiti dadduma a trapiko ken dagiti magmagna a tattao.
 2. Saan a legal ti aglikku iti kannawan nu nalabbaga ti silaw.
 3. Aglikku iti kannawan iti aniaman a tiempo.
 4. Aglikku laeng iti kannawan kalpasan nga agbusina.

59. Ti nakasardeng a lugan a nakasango iti nagbukel a nalabbaga a silaw ti trapiko ket mabalin nga aglikku iti kannigid nu saan nga iparit ti senyal ti trapiko:
 1. Nu awan ti sabali a trapiko wenno magmagna a tattao.
 2. Saan a pulos.
 3. Panaglikku laeng iti kannawan ti mapalubusan ditoy Hawaii uray nalabbaga ti silaw ti trapiko.
 4. Kalpasan a pagbigyan dagiti tattao a magmagna ken ti trapiko, nu aglikku manipud iti one-way street a mapan iti one-way street.

60. Ti kaipapanan ti saan nga agkutkuti a nagbukel a duyaw a silaw a senyal ti trapiko ket:
 1. Masapul nga paspasam tapno saanka a maabutan ti nalabbaga a silaw.
 2. Ti nalabbaga a silaw ket dagusen a maiparang kalpasan daytoy.
 3. Masapul a liklikan ti panagserrek iti ayan ti interseksyon nu mabalin.
 4. Dagiti 2 ken 3 iti ngato.

61. Ti kaipapanan ti nagbukel a berde a silaw ti trapiko ket:
 1. Addaanka a kanayon ti right of way.
 2. Mabalinka nga agdiretso wenno aglikku, malaksid nu iparit dagiti senyal iti panaglikku.
 3. Dagiti trapiko ken tattao nga magmagna nga addan iti ayan ti interseksyon ket masapul nga pumanawda iti ayan ti dalanmo.
 4. Dagiti 2 ken 3 iti ngato.

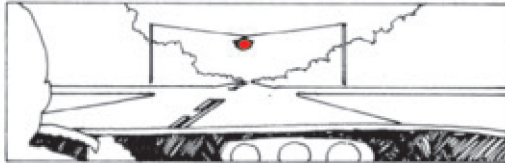
62. Dagiti agsilaw nga arrow ket mausarda nu dadduma tapno kontrolen dagiti panaglikku manipud kadagiti espesipiko a linya. Ti nalabbaga nga arrow ket:
 1. Saan a pulos a mausar kas senyal ti trapiko.
 2. Addaan ti kaipapanan kas iti nagbukel a nalabbaga a silaw para iti naiyindikar a linya ti trapiko.
 3. Addaan ti kaipapanan a mabalinka a mapan iti direksyon kas inyindikar ti arrow.
 4. Kayatna a saoen a ti trapiko nga itutudo ti arrow ket masapul nga agsardeng.

63. Dagiti agsilsilaw nga arrow ket mausar nu dadduma a mangkontrol kadagiti panaglikku manipud ti espisipiko a linya. Ti duyaw nga arrow ket:
1. Saan a pulos a mausar kas senyal ti trapiko.
 2. Addaan ti kaipapanan kas iti nagbukel a duyaw a silaw para iti naiyindikar a linya ti trapiko.
 3. Addaan ti kaipapanan a mabalinka a mapan iti direksyon kas inyindikar ti arrow.
 4. Ket pakpakdaaranna ti trapiko a sumarunon a maiparang ti berde nga arrow.

64. Dagiti agsilsilaw nga arrow ket mausar nu dadduma a mangkontrol kadagiti panaglikku manipud ti espisipiko a linya. Ti berde nga arrow ket:
1. Mausar laeng kadagiti ayan ti one-way street.
 2. Addaan ti kaipapanan kas iti nagbukel a berde a silaw, ngem masapul a mapanda laeng iti direksyon nga iyindikar ti arrow.
 3. Kayat na a saoen a mabalinka a mapan laeng nu ti berde nga arrow ket nakadwaan ti berde a silaw.
 4. Itudona ti dalan a mapan iti ayan ti airport.

65. Ti kaipapanan ti aggilgilap a nalabbaga a senyal ket isu met lang kas iti:
1. Nalabbaga a silaw.
 3. Yield sign.
 2. Stop sign.
 4. Caution sign.

66. Sumungsungadka iti ayan ti aggilgilap a nalabbaga a senyal iti ayan ti interseksyon. Sika ket masapul nga:
1. Agsardeng nga usto. Tseken ti trapiko ken agtuloyka nu natalged.
 2. Aginayadka ken ited ti right of way.
 3. Agsardeng laeng nu aglikkuka iti kannigid.
 4. Agsagana nga agsardeng.

67. Ti kaipapanan ti duyaw nga aggilgilap a senyal iti ayan ti ladawan ket:
1. Ti kalsada ket agturpos.
 2. Masapul nga agsardengka.
 3. Masapul a mapanka a naannad.
 4. Masapulka nga agsardeng para iti cross traffic.

68. Ti kayat a saoen ti agsilsilaw a nalabbaga nga "X" iti ngato ti linya ti trapiko ket:
1. Mabalinko nga usaren ti linya.
 2. Saanmo a mabalin nga usaren ti linya.
 3. Dayta a linya ket para iti masabatmo a trapiko.
 4. Dagiti 2 ken 3 iti ngato.

69. Ti kaipapanan ti nakasilaw a berde nga arrow iti ngato ti linya ti trapiko ket:
1. Mabalinho nga usaren ti linya.
 2. *Saanmo* a mabalin nga usaren ti linya.
 3. Dayta a linya ket para iti masabatmo a trapiko.
 4. Dagiti 2 ken 3 iti ngato.

70. Ti kaipapanan ti duyaw nga “X” iti ngato ti linya ti trapiko ket:
1. Masapul a pumanawka iti ayan ti linya ti trapiko agsipud ta usaren daytoy ti masabat a trapiko.
 2. Mabalinho nga usaren ti linya.
 3. Dayta a linya ket para laeng iti panaglikku iti kannigid.
 4. Mabalinho nga usaren ti linya nga addaanka ti panagannad.

71. Dagiti pedestrian signal ket buklen dagiti agsilaw a sarita kas iti “WALK” ken “DON’T WALK” ken dagiti simbulo ti magmagna a tao ken nakangato a dakulap. Ti kaipapanan ti saan nga agkutkuti a “DON’T WALK” wenno nakangato a dakulap ket:
1. Dagiti tao a magmagna ket masapul a saan a sumrek iti ayan ti signal.
 2. Dagiti tao a magmagna nga addan iti ayan ti interseksyon a nakasango iti ayan ti signal ket mabalinda nga ituloy a magna agturong iti kaasitgan a bangketa, traffic island wenno safety zone.
 3. Dagiti a magmagna nga addan iti ayan ti interseksyon a nakasango iti ayan ti signal ket masapul nga agtaray iti ayan ti kaasitgan a bangketa.
 4. Dagiti 1 ken 2 iti ngato.

72. Daytoy ket “reduced speed *ahead*” a senyal. Rumbeng a sika a drayber ket ammom:

1. A rumbeng a mentenarem ti paspas ti luganmo agingga a madanonmo ti slower speed zone.
2. A rumbeng a rugiam a kissayan ti kinapaspas ti luganmo.
3. Napeggad ti aginayad agsipud ta agrugi nga umatiddog ti pila ti lugan a nakasardeng.
4. Ti senyal ket para laeng kadagiti drayber a nabuntog.

73. Kabayatan ti panagmanehom nakitam ti senyal nga agkuna, “reduced speed 35 MPH”. Rumbeng a sika a drayber ket ammom:
1. Ti baro nga 35 MPH speed zone ket agrugi iti ayan ti daytoy a senyal.
 2. Ti baro a 35 MPH speed zone ket agrugi iti ayan ti sumaruno nga “speed limit” sign.
 3. Addaanka ti naan-anay a tiempo nga aginayad sakbay iti speed zone.
 4. Dayta a senyal ket naikabil sadiay tapno abusoen dagiti “nasayaat” a drayber.

74. Daytoy ket “do not pass” a senyal. Rumbeng a sika a drayber ket ammom:

1. A saan a rumbeng a labsam ti sabali a lugan kadagiti ayan ti nakapaskilan iti daytoy a senyal.
2. Mabalinho a labsan ti nabuntog a lugan ditoy nu la ketdi napaspaska a manglabas.
3. Mayat ti manglabas ditoy nu la ketdi “ammom ti kalsada iti masungad.”
4. Mayat ti manglabas ditoy iti rabii nu dagiti headlight ti masabat a trapiko ket makita.

46

46

46

48

47

47

47

47

47

75. Ti kaipapananna daytoy ket:
 1. Saan a mabalin ti U turn.
 2. Mapalubusan ti U turn.
 3. Agkurbakurba a kalsada.
 4. Nakurba a panaglikku iti kannigid.
76. Ti kaipapananna daytoy ket:
 1. Saan a mabalin ti aglikku iti kannawan.
 2. Mapalubusan ti aglikku iti kannawan.
 3. Agsardeng sabbay nga aglikku iti kannawan.
 4. Nakillo unay a kurbada iti masungad.
77. Ti kaipapananna daytoy ket:
 1. Agsardeng.
 2. Di ka sumrek.
 3. Crossing ti riles ti tren.
 4. Agbigay.
78. Ti kaipapananna daytoy ket:
 1. Signal ti Linya.
 2. Nakaserra ti linya para iti trapiko.
 3. Crossing ti riles ti tren iti masungad.
 4. Signal ti trapiko iti masungad.
79. Ti kaipapananna daytoy ket:
 1. One-way a trapiko.
 2. Nabingay a highway iti masungad.
 3. Two-way a trapiko.
 4. Agtalinaedka iti kannigid.
80. Ti kaipapananna daytoy ket:
 1. One-way a trapiko.
 2. Patingga ti Nagudwa a Highway
 3. Two-way a trapiko.
 4. Agtalinaedka iti kannawan.
81. Ti kaipapananna daytoy ket:
 1. Dagiti truck laeng.
 2. Dagiti truck a sumrek iti highway.
 3. Turod.
 4. Adda right of way dagiti truck.
82. Ti kaipapananna daytoy ket:
 1. Nagalis nu Nabasa.
 2. Siputan dagiti nabartek a drayber.
 3. Napeggad a kurbada.
 4. Bump iti masungad a kalsada
83. Ti kaipapananna daytoy ket:
 1. Eskwelaan.
 2. Pagballasiwan iti sango ti eskwelaan.
 3. Pagballasiwan dagiti tattao.
 4. Adda agtrabrabo a tattao iti kalsada.

47

84. Ti kaipapananna daytoy ket:

1. Nailët a rangtay.
2. Murdong ti linya wenno umilet ti kalsada.
3. Lugar ti Industriya.
4. Ti Freeway on ramp.

48

85. Ti kaipapananna daytoy ket:

1. Library.
2. Pagballasiwan iti sango ti eskwelaan.
3. Pagballasiwan dagiti tattao.
4. Adda ubbing iti ayan ti kalsada.

48

86. Ti kaipapananna daytoy ket:

1. School zone.
2. Library crossing.
3. Pagballasiwan dagiti tattao.
4. Adda ubbing iti ayan ti kalsada.

55

87. Dagiti tattao nga agmanmaneho nga adda iti impluwensya ti makabartek nga arak ket:

1. Problema ti tunggal drayber nakainom man wenno saan.
2. Problema laeng dagiti umin-inom.
3. Saan a problema ti Hawaii.
4. Problema laeng ti police enforcement.

55

88. Ti bassit a panaginom kalpasan ti trabaho sakbay nga agawid ket:

1. Nasayaat ta maliklikam ti napekpek a trapiko.
2. Nasayaat agsipud ta makatulong a mang-ikkat ti bannog ken aramidennaka a nataltalged a drayber.
3. Masapul a maliklikan agsipud ta aramidennaka a napeggad a drayber.
4. Saan pulos a makasakit iti siasinuman.

55

89. Ti epekto ti arak kenka iti agduduma:

1. Napaspaspas kalpasan ti pinnangan.
2. Napaspaspas iti awan kargana a buksit.
3. Iti isu met lang a wagas iti kanayon.
4. Laeng nu nasurok a dua ti nainommo.

55

90. Kalpasan a simrek ti arak iti daram makissayam ti epektona babaen ti:

1. Panagdigos iti nalamiis.
2. Panaginom ti barako a kape.
3. Dagiti 1 ken 2 iti ngato.
4. Awan ti maaramidam tapno makissayan ti epektona.

56

91. Pinasardengnaka iti maysa a pulis, kinasoannaka ti panagmaneho a nakainom ti arak, ken kunana kenka a, masapul nga agpa-eksamen tapno maammoan ti kantidad ti arak iti daram. Sika kas drayber ket:

1. Saan a masapul nga alaem dayta nga eksamen nu mapaneknekam a saanka nga nagin-inom.
2. Masapul nga alaem ti eksamen wenno isugalmo nga uray mapukawmo ti lisensyam kas drayber.
3. Saan a masapul nga alaem ti eksamen nu awan ti nilabsingmo a pagalagadan ti trapiko.
4. Awan ti aramiden.

92. Nakasoanka iti panagmaneho nga adda iti impluwensya ti arak, ken nagkedkedka nga alaen ti eksamen para iti arak ti dara. Mabalinko a mapukaw ti lisensyam kas drayber iti sangapulo ken dua a bulan:
1. Nu laeng nakonbiktarka a nagmaneho nga adda iti impluwensya ti arak.
 2. Nu nakonbiktarka a naglabsing iti trapiko.
 3. Agsipud ta nagkedkedka a mangala ti eksamen.
 4. Saanmo a mapukaw ti lisensyam.

93. Mabalinka nga uminom kadagiti addaan arak a mainom iti uneg ti lugan iti ayan ti pangpubliko a kalsada:
1. Basta la ketdi saanka nga agmaneho.
 2. Nu laeng agtugawka idia makinlikod a tugaw.
 3. Nu laeng agluganka iti ayan ti likod ti pick-up truck.
 4. Ti panaginom kadagiti mainom nga arak iti pangpubliko a kalsada ket kontra iti linteg.

94. Dagiti droga ket mabalina a makasinga iti abilidad ti tao nga agmaneho a natalged:
1. Nu laeng dagiti droga ket inreseta ti doktor.
 2. Nu laeng ininum kabayatan ti panaginom.
 3. Nu laeng agmaneho iti rabii.
 4. Importante a damagem iti doktormo maipapan ti aniaman nga epekto ti naireseta nga agas ti abilidadmo nga agmaneho.

95. Ti panaginom ti arak kabayatan nga agtumtumar ti agas ket:
1. Addaan ti nakapkapuy nga epekto ngem nu tinumar dagitoy nga agsina ken natalged daytoy a kanayan.
 2. Napigpigs a epektong ngem nu tinumar dagitoy nga agsina.
 3. Makatulog a mangagas ti sakitmo.
 4. Parang-ayenna ti abilidadmo nga agmaneho.

96. Ti epekto ti arak iti kinaligtakmo ken ti panagdesisyonmo ket:
1. Basbassit nu beer laeng ti in-inumem.
 2. Basbassit nu arak laeng ti in-inumem.
 3. Dakdakkal nu whiskey wenno nasanger unay nga arak.
 4. Nakadependar iti kantidad ti arak iti ayan ti dalam.

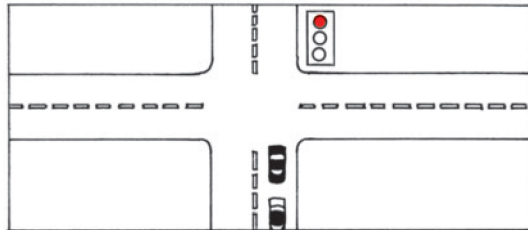
97. Nu agmanmanehoka iti lugan ti panangikuti ti ulo ken panagtalyaw sakbay nga umakarka iti linya, panangadayo kadagiti bangketa wenno panangipanaw ti luganmo iti ayan ti trapiko ket:
1. Maysa a saan a nasayaat a galad iti panagmaneho.
 2. Maysa a nasayaat a galad iti panagmaneho.
 3. Saan a kasapulan.
 4. Saan a kasapulan nga usarem ti rearview mirror.

98. Nu agmanmanehoka, ti *pannakalipat* nga agtalyaw tapno tseken ti trapiko sakbay nga umakar kadagiti linya, panangadayo ti bangketa wenno panangipanaw ti luganmo manipud iti trapiko:
1. Nasayaat nu umuna a tsinekmong ti rearview mirror.
 2. Maysa a saan a nasayaat a galad iti panagmaneho.
 3. Iti kaaddaan a tiempo ket isu ti makagapo kadagiti aksidente ti trapiko.
 4. Dagiti 2 ken 3 iti ngato.

99. Nu agmanmanehoka, ti panagsignal kadagiti gandatmo sakbay nga aglikku, panagakar iti linya wenno panangadayo kadagiti bangketa:
1. Ket kasapulan laeng nu adda ti dadduma nga trapiko.
 2. Ket maysa a nasayaat a galad ti panagmaneho, ken kiddawen ti linteg.
 3. Ket kasapulan laeng kabayatan ti panagmanyubra, saan a sakbay na.
 4. Ket saan a kasapulan nu nainayad ti panagmanyubra.

100. Agmanmanehoka iti ayan ti nabingay a four-lane highway, ti sangom ket adda ti dua a lugan nga agtartaray nga agab-abay, ken agap-apuraka. Sika ket masapul nga:
1. Agmaneho nga asideg iti likudan ti lugan iti kannigid a linya ken paggilapen dagiti headlight mo.
 2. Agmaneho nga asideg iti likudan ti lugan iti kannawan a linya.
 3. Agmaneho iti uray ania kadagiti linya nga addaan ti dua a segundo a baet iti kababaan iti likudan ti lugan nga adda iti sangom.
 4. Agmaneho nga asideg iti likudan dagiti lugan nga adda iti sangom ken umakar kadagiti linya a kanayon.

101. Sumungadka iti daytoy nga interseksyon, ken planom nga aglikku iti kannawan. Adda ti asideg a lugan a sumarsaruno kenka. Sika ket masapul nga:
1. Agsignal, aginayad, aglikku iti kannawan.
 2. Agsignal, agsardeng nga usto, ken aglikku iti kannawan nu ti interseksyon ket awananen kadagiti tao nga magmagna ken lugan.
 3. Agsignal, agsardeng nga usto, urayen ti berde a silaw, aglikku iti kannawan.
 4. Aginayad, aglikku iti kannawan.

102. Nu agmanmanehoka iti ayan ti napekpek a trapiko sika ket masapul nga:
1. Agmanehoka nga asideg iti sarsarunoem tapno saan a sumelsel dagiti dadduma a lugan.
 2. Agmaneho nga asideg iti sarsarunoem ngem nakasagana para iti kellaat a panagsardeng.
 3. Dagiti 1 ken 2 iti ngato.
 4. Pagtalinaeden ti dua a segundo a baet iti kababaan iti sarsarunoem a lugan.

103. Agmanmanehoka iti likudan ti sabali a lugan. Nadlawmo a ti drayber ket agmanmaneho usar ti maysa laeng nga imana, makisasao iti pasaherona. Sika kas drayber ket:
1. Ammom a rumbeng nga ikkam ti naan-anay nga espacio ti sabali a lugan.
 2. Ammom a ti drayber ti dayta a lugan ket pinabassitna ti kinatalgedna babaen ti kinaawan ti pokusna a drayber.
 3. Ammom a rumbeng a masapul a liklikam daytoy a saan a nasayaat a galad.
 4. Amin nga adda iti ngato.

- 57**
&
58
104. Ti awan ti pokusna a drayber ket maysa a drayber nga:
 1. Agkatang-katang ti panunotna wenno mingmingmingnanna dagiti banag kadagiti igid ti kalsada kabayatan ti panagmanehona.
 2. Makipinrereng a makisasao iti pasahero kabayatan ti panagmanehona.
 3. Limitaranna ti atensyonna iti panangkita laeng iti lugan nga adda iti sango na.
 4. Amin nga adda iti ngato.
- 58**
105. Ti arogante a drayber ket maysa a drayber nga:
 1. Gandatna nga agapura, makisalisal kadagiti dadduma a trapiko.
 2. Bassit ti wenno awan ti respetona kadagiti linteg ti trapiko, wenno ti right-of-way dagiti dadduma.
 3. Masapul a padasem a liklikan nu agmanehoka.
 4. Amin nga adda iti ngato.
- 59**
106. Ti defensive driving ket isu ti wagas ti panagmaneho a ti drayber ket:
 1. Ammoenna dagiti napeggad a sitwasyon ti panagmaneho ken mangaramid ti aksyon tapno maliklikan ti aksidente.
 2. Dependaram ti bagim kontra kadagitoy a naalas a drayber babaen ti pananglabas kadakuada iti ayan ti trapiko.
 3. Dependaram ti bagim kontra kadagiti aksidente babaen ti asideg a panangsurot iti sarsarunoem a lugan.
 4. Dependaram ti bagim kontra kadagiti aksidente babaen ti panangimaneho ti luganmo iti naan-anay a kinapaspas tapno unaam ti napekpek a trapiko.
- 59**
107. Tapno maaramid ti defensive driving sika ket masapul nga:
 1. Ammoen dagiti maar-aramid a sitwasyon ti trapiko iti aglawlawmo.
 2. Kitaen nga usto ti masangoanam ken mentenaren ti usto a distansya ti panangsaruno.
 3. Maaddaan ti nakasagana nga alternatibo a plano nga aramidem. (Kanayon nga maaddaan ti pagruaran)
 4. Amin nga adda iti ngato.
- 59**
108. Ti impormasyon a kasapulan tapno agmaneho a natalged ket kangrunaan a maala babaen ti:
 1. Panangkita.
 2. Pannakisao iti bagim.
 3. Panangsurot iti trapiko.
 4. Pagunnien ti radyo.
- 59**
109. Ti panangpapaspas ti taray ti luganmo ket:
 1. Palawaenna ti makitam.
 2. Pabassitenna ti makitam.
 3. Palakaenna ti panangkita kadagiti kasabat a trapiko.
 4. Awan ti epektona iti panagkitam.
- 60**
110. Ti kondisyon ti pisikal ken panunotmo kas drayber ket:
 1. Saan nga importante.
 2. Importante unay a banag nu agmanmaneho.
 3. Awan ti epekotona iti abilidadmo nga agmaneho.
 4. Dagiti 1 ken 3 iti ngato.

111. Nadlawmo ti maysa a depekto a mabalin a makaapektar iti natalged a pannakausar ti luganmo. Sika ket masapul nga:
1. Tarimaanen ti depekto iti kabiitan a tiempo.
 2. Tarimaanen ti depekto into adda kwartam.
 3. Manehoen nga nain-inayad ti lugan.
 4. Saan nga mangilugan kadagiti pasahero agingga a ti depekto ket natarimaan.

112. Binulodmo ti lugan ti gayyemmo. Saanmo pulos a namaneho idi. Sika ket masapul nga:
1. Manehoemon, amin nga lugan ket agpapada.
 2. Dimo ipakita iti gayyemmo a saanka a pamilyar iti luganna.
 3. Dika pansinen dagiti nalatak a depekto tapno di mabainan ti gayyemmo.
 4. Pamilyarem ti bagim iti sumagmamano a minuto nu kasano nga usaren ken dagiti lokasyon dagiti aparato ti lugan.

113. Nu agmaneho ka iti lugar a saanka a pamilyar:
1. Mabalinka nga agdependar kadagiti senyal ti kalsada tapno masarakam iti dalanmo.
 2. Masapul a planoem ti biyahem.
 3. Ammoem laeng ti kabuklan ti papanam.
 4. Masapul a kanayon a piliem iti direkta a rota.

114. Dagiti mas barbaro a lugan ket addaan kadagiti aparato nga warning lamp a naikabil idiai instrument panel ti lugan. Ania kadagiti sumaganad a sarita ti usto?
1. Sakbay nga agandar ti lugan dagiti silaw ket masapul nga agsindi nu maiswitch ti ignition iti umuna a tiempo.
 2. Awan ti rumbeng nga agsindi a silaw agingga nga agandar ti makina.
 3. Dagiti silaw ket rumbeng a *saan a pulos* nga agsindi malaksid nu perdi.
 4. Dagiti silaw ket agsindi laeng nu dagiti head lamp ket mapagkurri.

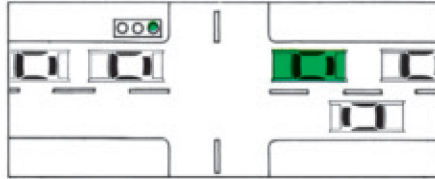
115. Dagiti mas barbaro a lugan ket addaan ti brake warning lamp. Daytoy a silaw ket:
1. Masapul nga agparang nu mairelease ti parking brake.
 2. Masapul a saan nga agparang nu matalmegan ti pedal ti foot brake.
 3. Masapul a saan pulos nga agparang.
 4. Iyindikarna a dagiti brake light ket agkurri.

116. Dagiti safety belt ket barikes ti biag. Dagitoy ket:
1. Masapul a usaren iti amin nga tiempo nu agmanmaneho wenno nakasakay iti lugan.
 2. Masapul nga usaren laeng nu agmanmaneho a napaspas.
 3. Masapul nga usaren a nalukay.
 4. Masapul nga usaren laeng nu nakasakayka iti sango a tugaw ti lugan.

117. Ti seat belt ket masapul nga maisimpa tapno daytoy ket:
1. Nalukay.
 2. Maibarikes nga usto iti patongmo ken tiyanmo.
 3. Nailemmeng iti sirok ti tugaw.
 4. Mapagtalinaedna ti seat belt buzzer wenno silaw manipud panagparang.

- 61** 118. Dagiti babassit nga ubbing nu nakasakay iti lugan ket:
 1. Mabalín nga natalged nga iggaman ti nataengan.
 2. Natalged nu nakatakder iti ayan ti datar iti sango wenno likod ti lugan.
 3. Saan a masaktan iti tiempo ti aksidente agsipud ta babassitda.
 4. Masapul a saan a pulos a mapalubusan a nakatakder nu nakasakay.
- 64** 119. Naladawkan iti trabaho ken agap-apura. Sakbay nga agatraska iti ayan ti kalsada:
 1. Agbusina.
 2. Tsekem nu adda ub-ubbing ken dadduma nga banag iti aglawlaw ti luganmo.
 3. Kanayon nga rebolusyonem ti makinam tapno dagiti dingoen ket pumanawda iti dalanmo.
 4. Tseken ti trapiko sakbay nga sumrekka iti luganmo.
- 64** 120. Paabante ti panagmanehom a rumwar iti ayan ti driveway:
 1. Masapul nga agsardengka nga usto sakbay a ballasiwem ti lugar ti bangketa.
 2. Masapul nga aginayadka sakbay nga agballasiwka iti lugar ti bangketa.
 3. Addaanka ti right of way ngem dagiti magmagna a tao iti lugar ti bangketa.
 4. Nu agbusinaka, mabalínmo a ballasiwen ti bangketa uray saanka nga agsardeng.
- 65** 121. Agmanmanehoka iti adu ti linyana a highway ken kayatmo nga umakar ti linya. *Masapul* nga agsignalka para kadagiti gandatmo:
 1. Dagdagus sakbay nga umakarka iti linya.
 2. Intono laeng umak-akarkan iti linya.
 3. Iti kababaan ket 50 feet sakbay nga agrugi nga umakar iti linya.
 4. Iti kababaan ket 100 feet sakbay nga agrugi nga umakar iti linya.
- 65 & 66** 122. Agmanmanehoka iti ayan ti uppat-ti-linyana a highway. Adda ti nabuntog a lugan iti linyam. Ti trapiko ket apag-isu laeng. Sakbay nga umakarka kadagiti linya sika ket masapul nga:
 1. Agsignalka para kadagiti gandatmo iti 100 feet iti kababaan.
 2. Siguradown a ti saanmo unay a makita ket nalawag.
 3. Siguradoem nga adda ti naan-nay nga espasio ti trapiko tapno makapagkuti. (Dika pulos labsingen dagiti dua a segundo a baet kadagiti dadduma a trapiko)
 4. Amin nga adda iti ngato.
- 67** 123. Ti panangsaruno nga asideg unay ket nailista kas maysa kadagiti gapuanan ti adu nga aksidente ti trapiko. Tapno maliklikan daytoy a tipo ti aksidente, ti umno a baet para iti panagsaruno ket:
 1. Naan-anay nga kinasideg tapno awan ti sumelsel iti sangoanan.
 2. Masarakan babaen ti panangbaet iti luganmo iti dua a segundo iti kababaan iti ayan ti likod ti lugan ti sangom.
 3. 100 piye.
 4. 75 piye.
- 75** 124. Agmanmanehoka ken agrugin nga agtudo. Sika ket masapul nga:
 1. Agmaneho a napaspaspas ngem dagiti dadduma nga trapiko.
 2. Agmanehoka iti ayan ti speed limit iti kababaan.
 3. Aginayad para iti kondisyon ti panawen.
 4. Agmaneho nga asideg iti likudan ti lugan nga adda iti sangom.

125. Nu agmanmanehoka iti ayan ti nalikku unay a kurbada ken nasalog a turod dagiti kalsada ti banbantay sika ket masapul a:
1. Mangibati ti kagudwa ti kalsada iti kababaan para iti masabat a lugan.
 2. Agmenor tapno makontrol ti taray kabayatan ti panagpapababa kadagiti ayan ti atiddog a nasalog a turod.
 3. Agyan iti asideg ti kannawan nga igid ti kalsada.
 4. Amin nga adda iti ngato.
126. Nu sumungadka iti ayan ti lugan a kasarsardengna laeng, masapul nga:
1. Patta-pattaem a ti drayber ket lukatanna ti ruanganna iti panagsungadmo.
 2. Paspasam.
 3. Agprenoka ti napigsa.
 4. Patta-pattaem a ti drayber ket urayennaka a makalabas sakbay a lukatanna ti ruanganna.
127. Nagsardengka iti ayan ti interseksyon ken nakasardeng met ti trapiko iti sangom. Berde ti silaw ti trapiko iti ayanmo. Sika ket masapul nga:
1. Agmaneho iti ayan ti interseksyon iti kapasasan a kabaalam.
 2. Aguray agingga nga adda espacio para iti buo a luganmo iti bangir ti interseksyon sakbay a mapanka.
 3. Agbusina.
 4. Agarudok a mapan iti ayan ti interseksyon.

128. Ti regulasyon ti trapiko ket kiddawennaka nga agsignal para iti panaglikkum nu addaka pay lang ti kaadayo nga ____ piye iti kababaan sakbayka nga aglikku wenno umakar iti linya.
1. 50 piye.
 2. 75 piye.
 3. 100 piye.
 4. 25 piye.
129. Dagiti hazard warning signal (4-way flash) ket para ti panangpakdaar kadagiti dadduma nga drayber a ti lugan ket adda iti napeggad a posisyon iti ayan ti kalsada. Ti signal ket rumbeng a mausar nu:
1. Agmanmaneho iti ayan ti tunnel.
 2. Agmanmaneho iti dakkal a truck wenno bus a pasang-at iti turod.
 3. Madama nga agar-aramid ti pang- emergency a mentenar ti lugan iti ayan ti igid ti kalsada.
 4. Dagiti 2 ken 3 iti ngato.
130. Nu agsignalka para iti panaglikkum wenno umakar iti linya sika ket masapul nga:
1. Agsignal *laeng* nu aglikkukuan wenno umak-akaren ti linya.
 2. Agsignal *tunggal tiempo* a rantam nga aglikku wenno umakar iti linya.
 3. Ammom a kalpasan ti panagsignalmo iti 100 piye nga addaankan ti *karbengan* nga aglikku wenno umakar iti linya.
 4. Amin dagiti adda iti ngato ket usto.

131. Nu labsam ti motorsiklo masapul nga:
1. Itedmo iti agmotmotorsiklo ti banda kannawan a pasetna iti linya ti kalsada.
 2. Itedmo iti buo a linya ti trapiko iti agmotmotorsiklo a kasla buo a lugan ti motorsiklona.
 3. Agpakannigidka nga usto tapno maadawyam ti agmotmotor.
 4. Dimo pakaammoan ti agmotmotorsiklo a lumabaska.

132. Ti dadakkel a lugan ket sumsumrek iti kalsada manipud iti napitak a lugar. Sika kas drayber ket masapul nga:
1. Aginayad iti panagsungadmo iti lugar.
 2. Dobleen ti distansya ti panagsaruno kadagiti likod ti dadduma a lugan.
 3. Ammom a ti tudo ket pagbalinenna a nagalis unay ti lugar.
 4. Amin nga adda iti ngato.

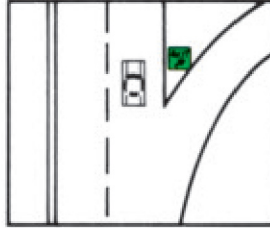
133. Ti Hydroplaning ket mapasamak nu dagiti pilid ti lugan ket “agtapaw” iti ayan ti danum ti kalsada kabayatan ti napigsa a tudtudo. Tapno maliklikan ti hydroplaning masapul a:
1. Siguradoem a dagiti pilid ket addaan ti nasayaat pay a kinauneg ti tread na.
 2. Siguradoen a dagiti pilid ket addaan ti usto a presyon ti angin.
 3. Kissayan ti kinapaspas nu agmanmaneho iti ayan ti tudo.
 4. Amin dagiti adda iti ngato ket usto.

134. Agmanmanehoka iti rabii ken ti sabali a lugan ket sumungsungad. Dagiti head lamp mo:
1. Ket rumbeng a naka-high beam.
 2. Ket rumbeng a naka-low beam.
 3. Ket rumbeng a nakaiddep, usarem dagiti parking light mo.
 4. Mabalin nga naka-high wenno naka-low beam.

135. Agmanmanehoka iti ayan ti entry on -ramp iti ayan ti freeway. Sika ket masapul nga:
1. Agmanehoka iti murdong ti entry on-ramp, agsardeng, kitaen ti um-umay a trapiko, agsignal ken sumrek iti asideg a linya.
 2. Agsardeng, kitaen ti dadduma a lugan iti asideg a linya, paspasam iti ayan ti entry ramp, agsignal ken sumrek iti ayan ti asideg a linya.
 3. Kitaen ti dadduma a lugan iti asideg a linya, i-adjust ti taray para kadagiti um-umay a lugan, agsignal ken sumrek iti asideg a linya.
 4. Kanayon nga agsardeng sakbay a sumrek iti ayan ti freeway.

136. Kayatmo a rumwar iti ayan ti freeway iti daytoy nga exit. Ti exit speed a naipakita iti ayan ti senyal ket isu ti taray a sika ket masapul nga:
1. Aginayad sakbay a rumwarka iti ayan ti freeway.
 2. Aginayad iti kabayatan nga addaka iti freeway exit ramp.
 3. Dika pulos bumuntog ngem ti daytoy a taray iti ayan ti exit ramp.
 4. Dika pulos napaspaspas ngem iti daytoy a taray iti aniaman a lugar iti ayan ti exit ramp.

137. Kayatmo a rumwar iti ayan ti freeway ngem nalabsam ti exit rampmo. Sika ket masapul nga:
1. Agatras iti igid ti kalsada tapno makaapanka iti ayan ti exit ramp mo.
 2. Agbuwelta ka iti igid ken agmanehoka iti igid a mapan iti exit mo.
 3. Agmanehoka iti ayan ti karuotan a mapan iti ayan ti exit mo.
 4. Ituloy nga agmaneho agingga iti sumaruno nga exit.

138. Agmanmanehoka ken bimmtak ti pilid mo. Sika ket masapul nga:
1. Agprenoka ti napigsa.
 2. Petpetan nga usto ti manibelam, ken iturong tapno agsardeng it igid ti kalsada.
 3. Agpatuloy latta.
 4. Pagkurrien dagiti emergency flasher mo.

139. Kabayatan ti panagmanehom dagiti pilidmo ket natinnag iti igid ti kalsada. Sika ket masapul nga:
1. Biglaen ti manibela tapno mapuwera ti lugan nga agsubli iti ayan ti kalsada.
 2. Paspasan ken in-inuten nga iturong iti ayan ti kalsada.
 3. Agprenoka iti napigsa ken agsardeng.
 4. Aginayad babaen ti panagusar kadagiti preno a nainayad, nu natalgeden ti taray, iturong ti manibela nga agsubli iti ayan ti kalsada.

140. Agmanmanehoka iti ayan ti busy a kalsada ken ti silinyador ti luganmo ket saan a nagsubli. Sika ket masapul nga:
1. Agbusina.
 2. Agprenoka ti napigsa.
 3. Pagkurrien dagiti hazard warning lamp mo.
 4. Iddepen ti ignition, annadan a saan nga agkurri ti locking mechanism ti manibela.

141. Agmanmanehoka ken kellaat a napukaw ti power steering. Sika ket masapul nga:
1. Agbusina ken iddepen ti ignition.
 2. Pagkurrien ti hazard warning light ken protektaram ti bagim.
 3. Ikarigatan nga iturong, agmenor, imaneho iti ayan ti natalged a lugar ken agsardeng.
 4. Agprenoka ti napigsa.

142. Nu agmanmanehoka masapul nga ikkam dagiti dadakkel a truck ken bus ti naan-anay
1. nga espasio agsipud ta:
 2. Dagiti truck ket mabalin nga agsardeng iti ab-ababa a distansya ngem dagiti babassit a lugan.
 3. Dagiti truck ket agkasapulan ti dadakkel nga espasio para iti panagmanyubra ngem ti babassit a lugan.
 4. Dagiti truck ket agkasapulan ti dadakkel a distansya tapno agsardeng ngem dagiti babassit a lugan.
 5. Dagiti 2 ken 3 iti ngato.

143. Kayatmo nga agmaneho ti dakkal a truck ditoy Hawaii. Sika ket masapul nga:
1. Agtawen ti 21 iti kababaan.
 2. Addaan ti saan a nagpaso a lisensya ti drayber para iti kategorya ti lugan a kayatmo a maneho.
 3. Saan a kasapulan ti espesyal a kwalipikasyon.
 4. Imaneho laeng ti truck kadagiti ayan ti rota ti truck.

144. Nu agmanehoka iti dakkal a truck wenno bus iti ayan ti highway sika ket:
1. Addaan ti kanayonan a responsibilidad a mangted ti usto a konsiderasyon para kadagiti dadduma nga agusar ti highway.
 2. Dakdakkal ken mabalin nga agusar ti kanayonan nga espasio para iti bentahem iti trapiko.
 3. Mabalin nga ekspektaren a dagiti babbabassit a lugan ket aglisi iti dalanmo.
 4. Responsable laeng para iti luganmo ken iti kargana.

145. Nu agmanmanehoka mismo iti likod ti dakkal a truck wenno bus masapul ti kanayonan a panagannad agsipud ta:
1. Ti drayber ti dakkal a truck wenno bus ket mabalin a saannaka a makita.
 2. Ti panagkitam iti masungad ket naserraan babaen ti truck wenno iti bus.
 3. Dagiti 1 ken 2 iti ngato.
 4. Awan kadagiti adda iti ngato.

146. Nu umakar kadagiti linya wenno kadagiti interseksyon nga asideg kadagiti dadakkal a truck dagiti dadduma nga drayber ken agus-usar iti highway ket masapul nga mangted kadagiti alawans para iti:
1. Kanayonan a distansya ti panagsardeng a kasapulan dagiti dadakkal a lugan.
 2. Ti napabassit a distansya ti panagsardeng a kasapulan dagiti dadakkal a lugan.
 3. Ti immadu nga uni a gapuanan dagiti dadakkal a lugan.
 4. Ti pimmaspas a taray dagiti dadakkal a lugan.

147. Agmanmanehoka a pasang-at iti turod ken sarsarunoem ti dakkal a truck. Masapul nga ammom:
1. A ti truck ket mabalin nga agbibiyahe iti nabunbuntog a taray ngem iti nakapaskil nga limitasyon ti taray.
 2. A mabalin a saanmo a natalged a malabsan ti truck.
 3. A mabalin a saanmo a legal a labsan ti truck.
 4. Amin dagiti adda iti ngato ket usto.

148. Agmanmanehoka a pasalog iti turod ken nadlawmo a sumarsaruno kenka ti maysa a dakkal a lugan. Sika ket masapul nga:
1. Dika pansinen ta ti dadakkal a lugan ket kanayon nga napaspas nu pasalog iti turod.
 2. Ammom nga addaan ka ti right of way ken responsibilidad ti drayber a manglisi kenka.
 3. Ammom nga aglisika iti dalan ti dakkal a lugan.
 4. Agmaneho iti banda kannawan ti highway ken aginayad.

149. Nu labsan ti dakkal a lugan ti drayber ti bassit a lugan ket masapul a nakasagana para iti:
1. Napigsa nga uni.
 2. Nakaro a polusyon ti angin.
 3. Napigsa nga angin a gapuanan ti dakkal a lugan.
 4. Agtinnag a piesa ti lugan.

150. Nu agpagpaguyod ti dakkel a trailer a mangserra ti rearview mirror ti uneg ti luganmo, sika ket masapul nga:
1. Mangikabil iti rearview mirror it ruar ti luganmo iti banda ti drayber ti luganmo.
 2. Mangikabil ti rearview mirror iti ruar ti luganmo iti ayan ti bangir ti drayber.
 3. Mangikabil kadagiti rearview mirror iti agsumbangir a paset ti luganmo.
 4. Mangikabilka ti tao iti uneg ti luganmo a mangtulong kenka para iti kannawan a panaglikkum.

151. Nu agpagpaguyodka ti kargado a trailer a ti dagsenna ket nasursurok ngem ti kagudwa a dagsen ti agguyguyod a lugan, wenno 3,000 pounds wenno ad-adu pay, ti trailer ket masapul nga addaan ti:
1. Dagiti Preno.
 2. Proteksyon ti Pannakaisina.
 3. Kalub dagiti hub.
 4. Proteksyon para iti preno ken pannakaisina.

152. Nu agpagpaguyod ti trailer wenno house trailer, sika ket masapul a kanayon nga:
1. Addaan ti kadwa a nakalugan iti ayan ti trailer tapno pagtalinaeden a natalged ti karga.
 2. Palubusan laeng dagiti nataengan nga agsakay iti ayan ti trailer.
 3. Dika pulos ipalubos nga adda agsakay iti ayan ti trailer.
 4. Palubusan dagiti tattao nga agsakay iti ayan ti house trailer laeng.

153. Nu agpagpaguyod ti trailer siguradoem nga:
1. Ti trailer ket addaan ti safety chain a natalged a nakakabit iti ayan ti trailer hitch.
 2. Ti trailer ket addaan ti safety chain a natalged a nakakabit iti ayan ti bumper ti lugan.
 3. Ti trailer ket addaan ti safety chain a natalged a nakakabit iti ayan frame ti agguyguyod a lugan.
 4. Ti trailer hitch ket addaan ti fail-safe latch.

154. Nu agpagpaguyod ti kargado a trailer importante a siguradoem a ti karga ti trailer ket usto ti pagkabalansena. Masapul nga ti nganngani agingga _____ a dagsen ti trailer ket adda iti ayan ti landok a pagkabitan ti trailer iti ayan ti lugan.
1. 5 agingga 10.	3. 15 agingga 20.
2. 10 agingga 15.	4. agingga 25.

155. Nu agpagpaguyod ti trailer siguradoem nga ket addaan ti:
1. Kadagiti pilid a nakakabit ken nagrasaan nga usto, ken nakaluban kadagiti fenders wenno mud guards.
 2. Napintas a pilid a napaanginan nga usto.
 3. Addaan kadagiti silaw ti likod, panagsardeng, signal ti panaglikku, license plate ken nu kasapulan, dagiti side marker lamp ken reflector.
 4. Amin nga adda iti ngato.

156. Addaka iti ayan ti maysa nga aksidente. Sika ket masapul nga:
1. Agsardeng a dagus.
 2. Tulungan ti Nadangran.
 3. Awagan ti pulis.
 4. Amin nga adda iti ngato.

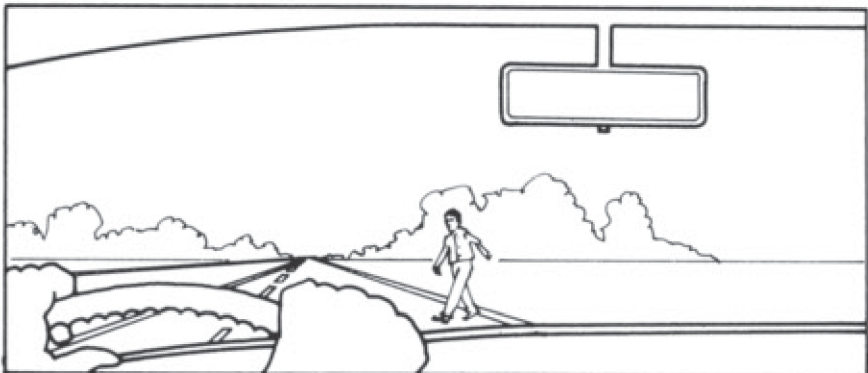
157. Karamanka iti maysa nga aksidente ken ti luganmo ket serraanna ti trapiko. Sika ket masapul nga:
1. Nu mabalin ket ikkatem ti luganmo iti ayan ti pagnaan dagiti lugan iti kalsada.
 2. Dika iyakar ti luganmo uray ania ti mapasamak.
 3. Aguray agingga sumangpet ti pulis sakbay nga iyakar ti luganmo.
 4. Awan kadagiti adda iti ngato.

158. Karamanka iti maysa nga aksidente ken ti maysa a tao ket nadunor. Sika ket masapul nga:
1. Ikkaten a dagus ti tao a nadunor manipud ti lugar ti aksidente.
 2. Kanayon a saan a kutkutien dagiti nadunor iti ayanda.
 3. Dika kuttien ti nadunor nu saan a kasapulan, pagtalinaeden a naimeng ti nadunor ken ikkan ti first aid.
 4. Umadayoka iti ayan ti nadunor.

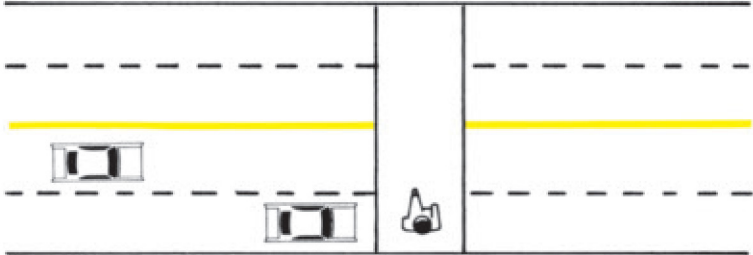
159. Nu nairamanka iti maysa nga aksidente ken ti aksidente ket saan a dagus a makita ti um-umay a trapiko, sika ket masapul nga:
1. Mangikabil ti maysa a tao a mangpakdaar kadagiti sumungsungad a trapiko.
 2. Naka-ammo dagiti sumungsungad a trapiko.
 3. Bay-am a ti pulis amin ti mangimaton.
 4. Umikkatka iti ayan ti kalsada.

160. Dika inggagara a nadungpar ti bakrang ti maysa a lugan nga awan tao na a nakaparada iti igid ti kalsada ken saanmo a masapulan ti makinkukua ti lugan. Sika kas drayber ket:
1. Inaramidmon ti amin.
 2. Agtalinaed agingga a sumangpet ti pulis.
 3. Mangibati ti nakasurat a pakaammo nga addaan nagan ken addressmo ken ti pasamak ti aksidente.
 4. Agpatuloy iti biyahem.

161. Ti tao a magmagna iti ayan ti ladawan ket agrugi nga agballasiw iti sango ti luganmo. Sika ket masapul nga:
1. Agbusina.
 2. Aginayad.
 3. Paspasam ken lumabas iti sango ti tao nga agballasiw.
 4. Agsardeng ket palubusan nga agballasiw ti tao.

162. Agmanmanehoka iti ayan ti adu ti linyana a kalsada. Nadlawmo ti nakasardeng a lugan iti sango ti crosswalk kas ipakita ti ladawan. Sika ket masapul nga:
1. Labsam ti lugan iti kannawan.
 2. Labsam ti lugan iti kannigid.
 3. Saan a labsam ti lugan.
 4. Agbusinaka sakbay a lumabaska.

163. Kas maysa a tao a magmagna masapul nga ammom nga:
1. Nu adda ka iti ayan ti crosswalk masapul nga ipapilitmo ti right of way ngem iti lugan.
 2. Dika pulos sumrek iti kalsada wenno crosswalk nu adda sumungsungad iti asideg nga luglugan.
 3. Mabalinka nga agballasiw iti ayan ti crosswalk ti aniaman nga tiempo ken responsibilidad ti drayber nga agsardeng.
 4. Masapul nga usarem laeng dagiti crosswalk nu mabalin nga usaren.

164. Kas maysa a tao a magmagna masapul nga ammom nga:
1. Kitaen dagiti aglikku nga lugan sakbay nga agballasiwka iti kalsada.
 2. Dika pulos agtaray iti igid wenno pakurusan ti kalsada.
 3. Masapul a magnaka iti banda kannigid ken sangsangoem ti umumay a trapiko.
 4. Amin nga adda iti ngato.

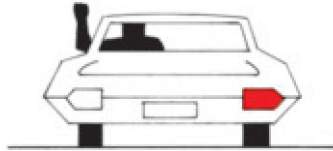
165. Kas maysa a drayber masapul nga ikkam ti agbisbisikleta:
1. Ti isu met lang a karbengan ken pribilehiyo kas iti motorista.
 2. Dobleem ti espacio nga ammom a kasapulannna.
 3. Ti right of way nu ballasiwen dagiti bike lane.
 4. Amin nga adda iti ngato.

166. Dagiti agbisbisikleta ket kasapulan nga:
1. Agtungpal kadagiti senyal ti trapiko, signal ken dadduma a linteg ti trapiko malaksid a dagiti natural a kababalinda ket saan a maiyaplikar.
 2. Agbisikletaka iti ayan ti bangketa kadagiti ayan ti distrito ti komersiyo.
 3. Agbisikletaka iti ayan ti tingnga dagiti linya ti trapiko.
 4. Amin nga adda iti ngato.

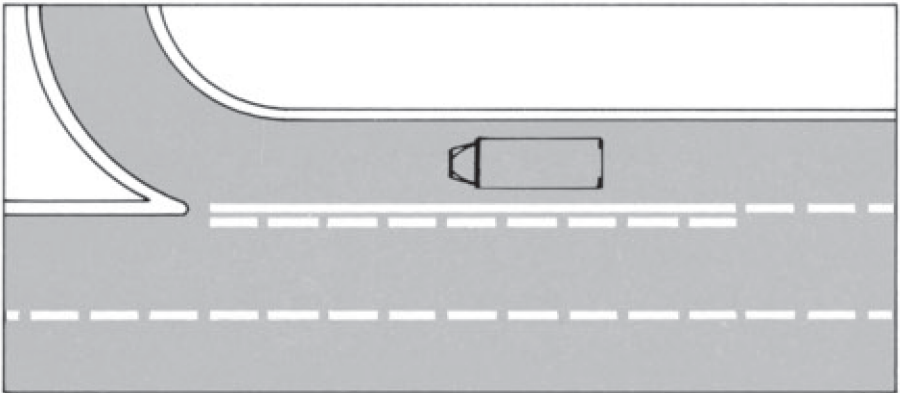
167. Dagiti agbisbisikleta ket:
1. Mabalin nga agtaray nga agab-abay kadagiti ayan ti kalsada.
 2. Mabalin nga agtaray nga agab-abay kadagiti pagnaan ti ti bisikleta malaksid nu iyindikar dagiti senyal a saan a mabalin.
 3. Addaan ti right of way ngem kadagiti tao a magmagna.
 4. Mabalinda nga agbisikleta a nakakapet iti ayan ti lugan.

168. Dagiti agbisikleta ket masapul a liklikanda ti:
1. Mangilugan ti dadduma a tao malaksid nu ti bisikleta ket addaan ti pagiluganan ti tao.
 2. Panagbisikleta kadagiti ayan ti sidewalk iti aniaman a lugar.
 3. Panagbisikleta iti rabii.
 4. Panagbisikleta iti ayan ti kalsada iti ayan ti distrito ti komersiyo.

169. Ti drayber iti uneg ti lugan iti ladawan ket agsigsignal babaen ti imana nga isu ket:
1. Agsardeng.
 2. Agkannigid.
 3. Agkannawan.
 4. Aginayad.

170. Ti truck iti ladawan ket addaan ti buo a puraw a linya iti linya a pagpagnaanna. Ti truck ket:
1. Mabalinna a ballasiwen ti linya iti aniaman a tiempo.
 2. Mabalinna a ballasiwen ti linya tapno mapan iti ayan ti freeway.
 3. Masapul a saanna aballasiwen ti linya.
 4. Adda iti saan nga usto a linya.

171. Sumungsungadka iti ayan ti 4-way stop sign:
1. Masapulnga agsardengka ken pagbigyan ti amin a trapiko nga adda iti uneg ti interseksyon.
 2. Mabalinna nga agdiretso nu awan ti agballasiw a trapiko.
 3. Saanka a masapul nga agsardeng nu aglikkuka iti pakannawan.
 4. Dagiti 2 ken 3 ket usto.

- 64** 172. Iparit ti linteg ti Hawaii nga ibati ti ubing iti ayan ti lugan nga awan mangbantay:
1. Sika wenno siasino a nataengan a pasahero ti lugan.
 2. Iti uneg ti lima a minuto wenno at-atiddog pay.
 3. Nu ti ubing ket agtawen ti nababbaba ngem siyam.
 4. Amin nga adda iti ngato.
- 58** 173. Kas maysa a drayber, masapul nga ammom a ti katalgedan a panagannad maipapan ti panagusar ti telepono wenno dadduma a maiggaman nga electronic mobile devices iti panagmaneho ket:
1. Agusar kadagiti hand-free devices tapno mapagtalinaedmo dagiti imam iti ayan ti manibela, malaksid nu agtawenka ti nababbaba ngem diyes-otso.
 2. Ikabil ti cellphonemo wenno IPOD iti nalaka a magaw-atmo a lugar.
 3. Kitaen ti numero sakbay a sungbatan.
 4. Awan kadagiti adda iti ngato.
- 95** 174. Nu makakitaka ti tao a magmagna nga addaan ti puraw a sarukod wenno aso a kas giya na iti ayan ti kalsada, kas maysa a drayber rumbeng nga ammom nga:
1. Ti panagusar ti puraw a sarukod ket ibagbagana a ti tao a magmagna ket bulag wenno adda diperensya ti panagkitana.
 2. Ti panagusar ti aso kas giya ket ibagana a ti tao a magmagna ket bulag, adda diperensya ti panagkitana wenno addaan ti dadduma nga espesyal a kasapulan.
 3. Masapul nga agsardengka para iti amin a tao a magmagna, kairamananen dagiti tao a bulag a magmagna wenno addaan diperensya ti panagkita.
 4. Amin dagiti adda iti ngato ket usto.
- 61** 175. Dagiti safety belt ket barikes ti biag. Dagitoy ket:
1. Masapul a usaren iti amin nga tiempo nu agmanmaneho wenno nakasakay iti lugan.
 2. Masapul nga usaren laeng nu agmanmaneho iti napaspas a taray.
 3. Masapul nga usaren a nalukay.
 4. Masapul nga usaren laeng nu nakasakayka iti sango a tugaw ti lugan.
- 29** 176. Asino ti mabalin nga agparada iti ayan ti accessible parking space?
1. Aniaman a lugan a nakakarga ti baldado a tao.
 2. Aniaman a lugan nga addaan nakaparang a karatula ti pagparadaan para iti baldado.
 3. Aniaman a lugan nga addaan nakaparang a karatula ti pagparadaan para iti baldado nga naited iti baldado a tao a nakasakay iti daya a lugan.
 4. Aniaman a lugan nu awan ti sidadaan a regular a pagparadaan.
- 27** 177. Para ania ti access aisle a kaabay ti accessible parking space?
1. Tapno palubusan ti panagparada dagiti lugan a pang-emergency.
 2. Tapno mapalubusan ti pannakaikabil ti wheelchair lift/ramp ken dadduma pay nga aparato ti panagiyakar manipud iti lugan idia accessible parking space.
 3. Tapno mapalubusan ti espacio a pagparadaan dagiti motorsiklo, moped, ken bisikleta.
 4. Tapno mapalubusan dagiti lugan nga temporaryo nga agparada kabayatan ti panaguray kadagiti pasahero.

DAGITI NOTA

DAGITI NOTA

DAGITI NOTA

DAGITI OPISINA TI PAGPAREHISTROAN TI LUGAN

Ciudad ken County ti Honolulu

Satellite City hall offices (<http://www.stallitecityhall.com/>)

Oras ti Operasyon: Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 7:45 a.m. agingga 4:00 p.m.
Ala Moana Shopping Center, 1450 Ala Moana Boulevard #1286, **Telepono** 808-768-4300

Fort Street Mall, 1000 Fort Street Mall, **Telepono** 808-768-4103

Hawaii Kai, 6600 Kalanianaʻole Highway #101, **Telepono** 808-768-4800

Kapahulu Station, 1112 Kapahulu Avenue

Oras ti Operasyon: Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 8:00 a.m. agingga 11:00 a.m. & 12:00 p.m. agingga 4:00 p.m. Maudi a lugan iti 3:30 pm. ; **Telepono** 808-768-2524

Kapalama Hale Stellite City Hall, 925 Dillingham Blvd, #101, **Telepono** 808-768-4500

Kapolei, 1000 Uluohia Street, **Telepono** 808-768-3400

Pearlridge Shopping Center, 98-1005 Moanalua Road (9:00 am - 5:00pm), **Telepono** 808-768-5000

Wahiawa, 330 N. Cane Street, **Telepono** 808-768-4700

Waianae, 85-670 Farrington Highway, **Telepono** 808-768-4900

Windward City Shopping Center, 45-480 Kaneohe Bay Drive C06, **Telepono** 808-768-4100

County ti Hawaii

Bisitaen ti: <http://www.hawaiiicounty.gov/finance-vrl-general-info>

Oras ti Operasyon: 8:00 a.m. agingga 4:00 p.m. Lunes - Biyernes malaksid nu holidays; **Telepono** 808-961-8351

Hilo, 101 Pauahi Street, Suite #5

County ti Maui

Bisitaen ti Web Site: <https://www.mauicounty.gov/1328/Motor-vehicle-Licensing>

Oras ti Operasyon: Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 8:00 a.m. agingga 4:00 p.m.
Telepono 808-270-7363

Kahului Service Center, Maui Mall, 70 E. Kaahumanu Avenue, Suite A17

Lahaina, Lahaina Gateway, 335 Keawe Street, Suite 209

Pukalani, Hannibal Tavares Community Center, 91 Pukalani Street

Kihei, Kihei Community Center, 303 East Lipoa Street

Hana Office, County Public Works Office, Hana Hwy & Uakea Road

Oras ti Operasyon: Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 8:00 a.m. agingga 10:45 a.m. & 12:00 p.m. agingga 3:30 p.m. **Telepono** 808-248-7280

Molokai Office, Mitchell Pauole Center, 100 Ailoa Street

Oras ti Operasyon: Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 8:00 a.m. agingga 4:00 p.m.
Telepono 808-553-3430

Lanai Office, 309 Seventh Street #101

Oras ti Operasyon: Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 8:00 a.m. agingga 11:00 a.m. & 1:00 p.m. agingga 4:00 p.m. **Telepono** 808-565-7878

County ti Kauai

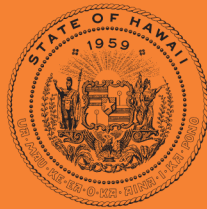
Bisitaen ti: <https://www.kauai.gov/MVR>

Lihue Civic Center, Kapule Building, 4444 Rice Street, Suite 466, Oras ti Operasyon: 7:45 a.m. agingga 4:15 p.m. Lunes - Biyernes malaksid nu holidays, **Telepono** 241-6577

DAGITI RECONSTRUCTED VEHICLE INSPECTION STATIONS

Ciudad ken County ti Honolulu Kapahulu Station: 1112 Kapahulu Avenue

Oras ti Operasyon: Lunes - Biyernes malaksid nu holidays 8:00 a.m. agingga 11:00 a.m. & 12:00 p.m. agingga 4:00 p.m. Ti maudi nga inspeksyon ket agrugi intono 3:30 p.m. **Telepono** 808-768-2542

Ti Hawaii Driver's Manual ket naiprinta ken naipablaak babaen ti Hagadone Printing Company
ken pannakipagtinnulong ti State Department of Transportation.

9 781884 485022